

Statuti vis
de hoc statuto.
eo. in rubri. et l. c.
j. per unde. are.

dam. insec. Et p istam glo. dicitur hic do. Abba. inferendo
contra Bar. in l. non solum. §. ff. de iniur. vbi dicitur
3a. de are. in disp. sua q. si ex forma statuti bannitus debet
6 denegari audientia tam in civilibus quam in criminalibus licet
a bannitus non possit accusare de iniuria sibi illata siue offensa
iudex tñ poterit inquirere de tali offensa sicut hic licet crimino
sus vel reus repellatur ab excipiendis nihilominus iudex et of
ficio potest repellere criminofum. De qua. q. quia est subtilis et
solemnis posuit Ange. plenissime in repeti. sua. l. si vacancia.
C. de bo. vac. lib. x. in car. ix. siue pe. siue rep. de bac etiam. q.
subtiliter et eleganter posuit Bal. in l. §. offitius. ff. ne quis
cum qui in ius vo. est et multum prolix et not. in l. j. in. j. car.
C. si a non compe. iudi. aliquid etiam tetigit in l. j. C. si tu. no. ge.
et Ange. in l. questum. ff. de in ius vo. et in l. querela. C. de
sal. In qua. q. sunt considerandi tres casus. Nam aliqñ
statutum dicit q. bannitus possit licite offendere. Aliquando di
cit q. possit impune offendere. Aliquando q. non audiat ac
cusando criminaliter. Primo casu communis est senten
tia et bal. in d. §. offitius. et Ange. in l. si vacancia. preal. q. iud
ex non poterit inquirere aliquo modo. q. illud verbum licite
facit offensam communis in bannitis non esse delictum vt. l.
si feruus. C. de his qui ad ec. con. et l. j. et j. C. quando li. ff. si
lud. vin. et Super eo aut q. nō est delictum iudex non inquit
ergo conclusio vera. Et Scdo casu dicit bal. in d. §. offitius. et in
l. decuriones. C. de his qui no. infa. q. offensa que committitur
in bannito vere est delictum vt est casus no. in l. j. ff. ne quis
cum qui in ius vo. est. Sed lex singit hoc non esse delictum quā
tum ad pene impositionem. et quia inquisitio non fit nisi ad fi
nem pene imponende vt in c. inquisi. et c. qualiter. j. eo. ergo
vbi cessat pena cessabit inquisitio vt etiam dicit Ange. in d. l.
si vacancia. et bal. in l. j. C. si a non com. iud. Et Aliquali. sim
pliciter statutum denegat bannito facultatem accusandi quia
dicit q. nō audiat vel q. non reddatur sibi ius. et familia ver
ba. et tunc casus relinquitur dubius. q. tex. in l. nō solus. §. ff. in
quo se fundat Bar. non videtur probare banc conclusio
nem. quia sibi libertas non repellitur ab agendo actio iniuriar
um. q. ipsa libertas cui fuit illata iniuria principaliter nō pos
sit ipsa agere. sed quia libertas ipse erat inhabilis ad agendū
pro iniuria sibi immediate illata. vnde multo fortius debet re
pellī si agat pro iniuria que sibi infertur per medium alterius q.
ratio cessat in re publica et iudice inquirere. Et Preterea text.
in l. j. §. quod ait. ff. de aleato. in quo etiam se fundat Jaco. de
are. vno modo inductus videtur inducere Bald. in l. j.
3a. si a non compe. iudi. similiter non probat istam conclusionem. et
q. l. 3a. quādo per leges denegatur ius seu iudicium verba com
plectantur omne genus iuris sicut simpliciter dicunt debent tñ
restringi ad ius quod competit persone que excludit. quia ge
neralis dispositio. restringitur ad personas de qua loquitur et
ad locum vt. l. iij. §. j. ff. de leg. j. et l. nam quod liquido. §. si. ff.
de pe. leg. l. i. licet igitur bannitus qui non dicitur vel cui ius
non debet reddi excludatur generaliter ab omni iure et actio
nem non tamen excluditur iudex qui est alia persona et tenet lo
cum accusatoris qui non persequitur iniuriam suam vt dicit
in c. de his. j. e. Et Similiter non videtur ob stare text. in quo
Ange. se fundat in l. filius. §. veteras. ff. de procu. vbi videtur
probari q. sicut pars excluditur ab opponendo exceptione de
clinatoriam possit litem contestari. ita et iudex qui poterat sup
plere ex officio defectum partis non opponens. quia dico q.
istud est propter duo in illo tex. i. propter naturas exceptionis
declinatorie que non debet alterari licet iudex possit eam obice
re. et quia est quid imputetur iudici si non opposuit eam tempo
re debito et fm suam naturam. vnde eadem ratio est excluden
di iudicem et partem. i. natura ipsius exceptionis opponende
et par negligentia. Sed in casu nostro non videtur ita. q. licet
propter odium sui bannitus repellat ab accusando nō dicit repelli
iudex cui nō inest ista qualitas ab ingredendo ad utilitates publi
cā. Vbi Bal. in hoc tertio casu 3a. opposuit illo. §. offitius. et in
illa. l. j. C. si tu. no. gesserit. Et Vbi aut vt q. opinio comū
nior sit vera p. tex. in dicit aliter quas pus in d. l. j. §. quod ait
ff. de aleato. Et n. in prin. l. q. propter verba vel pro verbe
ribus illatis illi qui acceptat aleatores in domo sua non datur
receptanti et verberato iudicium qui vba declarat iurifconsul
tus in §. q. ait hoc significare q. illud delictum potuit committi im
pune. vbi p. dicit q. tantū est dicere bannitus non audiat ac
cusando pro offensa sibi facta quāti dicere possit offendere im
pune. quo casu iudex non possit inquirere vt. §. dicit in secūdo
ar. vñ dicit alibi. Bal. no. in l. vbi pacū in vlt. q. C. de tran
9 sac. et q. si ex forma statuti pñs bz arbitrium pcedendi de ius
re et de facto in maleficiis non poterit punire occidēte banni
tū qui potuit impune offendere. q. illud nō est maleficiū. et hoc mō

inducit illa. l. subtiliter. 3a. de are. in sua disputatione. quem re
fert et sequitur Jo. an. in ti. de accu. §. sequitur. in vltima addi
q. magne. et lo refert ibi singulariter. q. licet bannitus postea
eximatur de banno non poterit accusare pro offensa sibi illata
tpe banni. q. cum actus fuerit licitus nunquā fuit ortum ius ac
cusandi. Sz cōtra istud dicitur et in ductione. §. facta videt casus
sing. in terminis in c. felicit. §. verum. inuncto prin. pñs. C. de
penis. in. vj. Et enim in pñ. decre. q. ille qui insequitur card
nalez vt cū pcutat est bannitus ipso iure et non dicit sibi in iudi
cio responderi. postea dñ in §. verū. q. si bannitus iste et excōica
tus recōciliatur et redeat ad grāz dicitur si accusat prosequē
do suam vel suorum iniuriā pro debitis cōtractibus post recō
ciliationē vel pro debitoribus quos acquirit post restitutionē
de se factā. pñ agere in iudicio cōtra suos debitores. Primo
ergo vt ibi pñt q. resolutio banno pñ agere p offensa in se cō
missa tpe banni. et quo infertur q. illa offensa tpe banni fuit de
licti et ex ea ortū ius accusandi l. 3a. bannito obstat exceptio als
non possit nunc accusare. fm q. declarat Jo. an. in loco alle
gato nec vt posse restringi ille tex. ad offensa cōmissam post
restitutionē factā a banno. q. cū ista restrictio faciat in debi
tis civilibus propter rōne quā ibi assignat glo. et in accusatiōe
simpliciter loquat pñ satis de intentione littere q. in primo casu
restrictio ista nō est faciēda. q. q. in vno negat in alio vt cō
cedi. vt in c. nōne. de pñsumpti. Et Finaliter possumus dicere
saluando sniaz amūne q. vel ibi sit speciale in recōpensatione
magimarū penaz que imponunt bannito in alio casu. vel q. qua
litas adiecta in sequenti. c. videat repetita in pcedenti pp iden
titatē rōnis. Hoc tamē est pñta regulā quā pñt Bar. in l. auia
§. j. ff. de pñ. et de. Vñ pñta so. vt melior. Et ad mām istā ad
de quod singulariter pñt Jo. an. in c. ij. de resti. in. vj. Anno.
vbi dicit q. vbi cūq. aliquis pñbict trahi ad iudiciū aliqua
10 de causa. et q. verbum trahi significat actorem trahentem nō
videtur impedire remediū inquisitiōis si iudex procedit ex officio.
quod nō dicit nō affirmo pro nunc. In glo. ibi inquisi. glo. nō
solut istud pñm sed doc. cōter solum et hinc est speciale in
episcopo qui punitur magis q. alij. qñ debuit esse diligētiōr
in eligēdo familiares. et id admittit hic accusator. l. 3a. dupliciter
sit inhabilis. primo quidē q. erat familiaris. scō q. crimino
sus. Sed ista so. non placet domi. Abb. et cuidaz alteri docto
moder. q. de mente littere est hic repellere vel admittit accusa
torem qui repellitur propter defectū criminis. Nō autē admittit
tere cū qui repellat propter alia qualitatē. Vñ. d. Abb. dicit q.
leges cōtrarie loquunt in eo qui est nutritus in domo a pueri
tia. in quo est maior rō repellēdi ppter diurnā domesticitatē. et
ita loquitur tex. in l. p. inquisi. ter. aut nō est loquur de eo q. fuit nu
tritus a pueritia. Sz ista so. l. 3a. satisfaciatur textui in l. p. inquisi. nō
tñ satisfaciatur. l. p. eo. ti. que loquit trāsumptiue in q. vltia. in c.
si q. ex familiaribus. que simplr. pñbict familiarē accusare.
Nos ergo dicamus et tertio q. hic tpe accusatiōis iste nō erat
familiaris accusati. erat tñ remotus a familiaritate postquam
sciebat se accusandum ab eo. Et de licet ipsa mutatio condi
tionis non prohit ipsi accusare vt. l. j. §. si feruus. ff. de q. d. vñ
ibi no. pñt tñ sibi nocere. vñ ex quo tpe accusatiōis potest iste
nō erat apñus familiaris nō repellat. q. qualitas ista regit il
lo tpe vt p. l. adul. §. si eo tpe. ff. de adul. et l. in delictis. §. si ex
trans. ff. de noxa. Et ista est melior so. docto. et quia fm illā
concurrunt duplex specialitas circa idē ex eadē causa. l. ex appo
batione facta de familiari. quod regulariter nō admittitur vt
l. j. C. de dot. promiss. et plene per Bart. in l. si quis pro empr.
ff. de vñcup. Franciscus Aretinus.

De his criminibus.
Resolutus. De crimine nō pñt
iterū accusari. b. di.
Nor. scōm moder. q. snia absolutoria lata in
1 criminalibus si ab ea nō appellat trāsit in re iudi
2 catā. Et Sz reuocat in dubiū. et vñ simili
ter pñdenatoria trāseat in re iudicatā. Sup. quo. d. Abba. mo
der. dicit doc. tenere in de. pastoralis. de re iudic. q. nō trāsit si
sit snia afflictiva corporis. q. cū nemo sit vñs mēbzoz suoz vt
in c. pñngit de sent. ex. xij. q. v. c. si nō l. 3a. et l. liber bō. ff. ad l.
acqui. nō pñt reus pñdenatus ad penā corporale tacite appro
bare sniam in appellando. iuxta. c. q. d. ad cōsultationē. §. de re
iud. Sz ipse dicit pñtariū esse tenendū p. l. diui ffes. ff. de pñi.
vbi pñt q. possit sniam latā in cā capitali snia nō potest relin
di nisi recurratur ad principem. ergo datur intelligi q. transit in
rem iudicatam. Idē pñt duo alia iura que ipse non allegat
tex. in l. mores. §. iste sere. in ff. de penis. et in l. j. §. snia. et
ibi vide per Bar. ff. de questio. l. et enī quis non possit ab
solute pñludicare sibi quo ad personam pñt tamē pñludicare
via statuta a iure pñtendo. l. et enī vt. l. qui sniam. C. de penis.
et similiter

et similiter non appellando. Tu rñde subtilius q. quādo snia
transit in rem iudicatā. q. q. non appellat nō appellans non
vt vere pñtente sed fingitur cōsentire vt nota. declarat Bart.
in l. ab eo. C. quō et quādo iud. Et est casus not. in l. si ab arbi
tro. ff. q. si. cogant. vñ non pñtius pñsensus nō appellantis. l. 3a.
ista lex sibi pñludicat. In hoc tamen articulo debes scire. q. d.
ista fuit originalis opl. Postea. quā posuit in c. ij. de purg.
vul. et eam ibi approbat doc. moder. vbi dicit q. vbi cūq. q.
snia est lata §. ius pñs l. 3a. non possit retractari si nō est appel
latum directe. pñt tñ pñt restitutionē in integrum et cā genera
li si qua mibi iusta causa et si superueniat facultas pñandi vel
si aliquis nunc velit degere iniquitates snie que dicta non sunt
vera et §. iura. §. allegata in criminalibus. In civilibus autē
pñta. l. si fideiussor. §. si. ff. mā. et alia fura q. allegant doc. maxie
bal. in l. j. C. de cōdi. inde. Et Limitatur tñ ista pñludicatio tripli
4 citer. primo modo q. tñ snia lata in criminalibus retracta
tur vbi cūq. fuit lata pñtū pñsumptionis et alia pñsumptiōe
fortiori similis speciei. Casus est singularis fm Bal. in l. si
qui adulterij. C. de adul. et ita 3a. pñt. in repetitiōe sua in regu
la semel malus de regu. iur. Et Scdo limitat qñ senetia lata
efficeretur notorie iniqua. verbigratia. si cōdenaretur aliquis
pro titio occisio et post sententiā appareret Titius viuens vel
si pñdenaretur aliquis p furto et postea reperiretur res fura
te penes alius et ipse fateretur se esse furatuz. Iste casus no
ta. in d. c. ij. de pur. vul. fm vñm intellectuz et bene facit text.
in l. inde nē ratiū. in ff. ad l. acqui. et q. d. tradit bar. p. illā. l.
in l. abfentē. ff. de penis. et bal. in l. §. negatē vt in l. ex mor
te. C. ad l. acqui. Et Tertio limitatur vbi cūq. snia est lata in
crimine ex pñtione in perfecta que tñ ex pñtione vel statuto
hēret p legitima vt pñt in d. c. ij. fm alius intellectū. Et 3a.
autē non appellando ps possit sibi pñludicare nō tñ expresse re
nūciando appellatiōi fm quosdam. tñ q. ps non potest
5 nūciare defensionibz in criali §. 3a. gl. no. in l. pacū inter bñdē
ff. de pac. et ibi p. bar. tum q. casus vt clarus in l. nō tantū. ff.
de app. Et In gl. q. incipit. quia si pñtū est crimē. et in si
ipñus cōcludit gl. q. et per pñiam impositiā in foro pñcie
nō tollit facultas accusandi de crimine. et idē cōcludit in c.
admonere. palle. et xvj. di. c. h. et Aretio. vñ. q. c. cū pastoris.
et glo. in c. gaudentes. §. de diuor. et hoc bñt legatē p indubi
tato sicut pñt ex dictis Bar. in l. qui ea mente. ff. de fur. et Dy.
in regula peccati de regu. iur. Sed Bal. formaliter hoc posuit
in l. placet. C. de fa. san. ec. Et Postea. tamē in c. tue. §. de pro
cura. que sequit. d. Am. bñno. dicit q. ista sunt vera qñ pñia
imponit occulte fecus si imponat pñia publica. q. illa succedit
loco pene ordinarie allegat tex. xj. q. j. c. aliud. vbi dicit q. pe
nitenti publice cōcedit venia delicti. Sed. d. Abb. moder. nō
credit istud verū q. pñia que imponit in foro aie nō imponit
7 pro punitione delicti q. pñt q. si est pñia et vt pñt in c. placuit
a delicti possit illā imponere q. d. nō est verū et vt pñt in c. placuit
de peni. di. vñ. Nec ob. q. maior sit pñia publica q. priuata q.
rñdetur q. ista maioritas non diuersificat finē sed solū fit ppter
scan dālū q. ex peccato publico pñsumit. ortū. xvj. q. vj. c. si.
Tu autē aduerte. q. pro snia. d. Postea. vt casus in c. ad abo
lenda. §. statumimus. in prin. j. de heret. vbi dicit q. excōicatus
propter heresim nisi celeriter abiuret heresim. et satisfaciatur ecclē
sie pñt puniri per pñtatem secularē si est laycus. et sic vñt intelligi
q. si satisfaciatur ecclēsie non poterit puniri. pñtate tex. in c. ij. circa
prin. j. de malef. dicit q. impositiō pñie publice que ibi subi
citur est pena. Cum ergo sit pena tendens ad vindictā publi
cam impositiō talis pene tollit aliā penā criminalē etiā si im
ponat in iudicio ciuili vt. l. pñt. et dicit. vñ. §. dicit. ff. de iniur.
In pñia fortiter facit illa lra circa finē. que vult q. vltra pñiam
publicaz impositiā potestas secularis possit et debeat pcedere
ad penam pecuniariā pro eodē delicto. et iste tex. fortius viget
q. tex. in c. felicit. §. pe. de pe. lib. vñ. que adducit hic. d. Abb.
q. tex. bene facit si intelligamus illuz verbi. per hec quoz. qñ
pro penis spñalibus illatis et pro criminibus cōmissis iam fue
rat recepta satisfactio et publica penitētia. de qua ponit forma
circa mediū littere. Sed tex. non viget nos ad hoc vnde pñt
intelligi q. per penas impositas ab illo canone non videt sub
lata potestas iudici sub lato seculari puniendi crimen intelligi
durantibus penis spñalibus ante penitentiā peractā. Pro
ista cōclusionē facit optime glo. in d. c. ij. relata ad tex. vñt. vi
cit q. pro blasfemia fm leges imponit pena mortis in auc. vt
non luxu. cōtra naturā et c. §. j. quasi sentiat q. vltra penitentiā
positam in canone possit reus puniri in foro ciuili et Quis ad
tex. in c. ij. possit responderi. q. ibi lex vltra pcedat in detecta
tionem criminis vt penitētia publica cōcurat cū pena sicut vt
cit glo. in si. in illo. c. felicit. §. pe. Hoc tamē non videt esse de
mente littere. maxime q. ista dispositio non est cōtra aliquam

regulam iuris expressam. Et hanc opi. credo veraz de iure q.
sicut ostenditur clare in c. in capite. l. dñti. et in c. admonere.
8 intra si. allegato hic in glo. et penitētia publica fit et finis eius
videtur esse recōciliatio ad eū et curatio pene eterne. vnde licet
multa fiant in penitētia publica que sapiant penam. Hoc ta
men est in cōsequentiā q. finis principalis ipsius est penigra
tia ad recōciliatiōē potius q. pena. Non ob. ter. in §. statum
mus. in c. ad abolenda. q. dicit q. sicut in fauore fidei multa
alia specialia inducta sunt vt in c. in fidei. et in c. filij. de heret.
lib. vñ. Ita etiā statuitur hoc vt hereticus facilius reuertatur ab
errore. et sic vt amplietur fides catholica q. iudex secularis non
9 possit punire. Consequenter querit hic doc. viruz de crimine
b cōmissio. ante baptisimā possit aliquis accusari post baptis
mum super quo gl. dicit. xxiij. q. j. c. q. d. autē. q. non pñt accu
sari. Non ob. ter. in c. gaudentes. in si. §. de diuor. vbi videtur
permitti marito opponere pñta vxorē de fornicatione cōmissa
ante baptisimū. q. fm glo. ibi in d. c. q. d. autē. remediū exceptio
nis cōpetens marito est fauorabilis q. ipsa accusatiō. et ideo
non valet cōsequentiā permittit exceptio fornicationis. ergo
permittit accusatiō ex qua glo. no. singulariter limitationē ad
10 l. j. §. j. et q. ibi no. ff. de cri. stillo. que videt probari q. et vbi
cūq. datur actio ciuili ad purgandū dolum ibi cōpetit iudi
cium criminale. Nam hoc est cōcedendū nisi aliqua lex simpli
citer et indefinitē inducat remissionē criminis. q. tunc non po
test argui illo modo sicut videmus in casu nostro in quo sim
pliciter iura dicit crimina cōmissa ante baptisimū remitti in ba
ptismare de cō. di. iij. c. penitētia. xvj. q. iij. c. vna tantū. Sed
in q. nostra glo. in c. admonere hic allegat. in glo. et in c. gau
deamus. §. alle. tenet q. nō tollat facultas accusandi per baptis
mum. et hanc sequit. d. Abb. hic. l. 3a. Anno. videat sequi pñ
mum allegans etiā si. glo. xlvij. di. c. qñ mouetur quasi rōne
dicta in pcedenti. q. q. purgatio baptisimatis videt inuenta
ad recōciliandū animā deo. vnde nō respicit forum cōtēntio
sum nec ius vindictē q. competit repub. pro prima opi. faciat
tex. in c. ij. xvj. di. in verbo pñtus. vbi ponit dicitio illa vñt.
uersalis que. d. crimina penitus et oīno abolet per baptisimū.
Sed possumus intelligere q. per illam generalitatē significa
tur q. tollunt in totum in foro cōscientie. i. quo ad penam ge
benne et penā purgatoriā de peni. di. vñ. c. nullus. et sic non
excluebat accusatiō in foro cōscientie. et hoc credo verius p
quo etiā facit tex. in illo. c. q. d. aut dum equiparat abolitionem
peccati que fit per baptisimū illi que fit per penitentiā et pro ma
teria pcedentis. q. et istius videt glo. et q. ibi no. ij. q. v. c. 3a.
11 hoc propriū. et Et scias q. Postea. et Jo. an. in nouella in c. j.
§. de offi. ordi. expresse tenet q. quādo est impositiō penitētia
publica per ecclēsiā de delicto iudex secularis non possit am
plius punire sic cōfirmat dicta in c. ius de pñt. Et Sed que
12 ritur pro declaratione huius materie de triplici. q. et Prima
est vñt crimen mixtum q. d. pñt puniri in foro ecclēsiastico et se
culari vt in c. cum sit. §. de foro cōpē. si est pñtū per iudicem
ecclēsiasticū q. reus fuit accusatus corā ipso possit puniri sur
sum in iudicio seculari. et vñt absolutoria lata in foro ecclēsi
13 stico impediatur cognitiōe iudicis secularis. et Sectiō querit
vñtū cōdemnatus qui soluit penam vel cōdemnationem in
loco delicti vel domicilij possit inquiri vel accusari in altero ex
dictis locis non obstante absolutoria vel cōdemnatoria lata
14 in alio loco. et Tertio principaliter querit viruz absolutus in
iudicio inquisitiōis possit accusari non obstante dicta absol
utione. Et Super. p. q. distinguit hic. d. Anno. pauca verba di
cens q. quādo in vno foro imponitur pena nō naturalis de
licti sed accidentalis vel extraordinaria et tñ accusatus in vno
foro et absolutus vel cōdemnatus soluerit cōdemnationem
potest iterū accusari. allegat Postea. in c. tue. §. de pñt. et tenet
in c. felicit. verus si. de penis lib. vñ. si vero pro delicto impo
nitur pena generalis delicto in vno foro tunc soluta pena vel
reo absolutio in illo foro non poterit in alio accusari. xxiij. q. d.
iij. c. si illic. et l. 3a. §. si. ff. nau. cau. sta. allegat Anno. in d. c. fe
licis. Et hoc infertur ad primaz. q. q. pena spñualis que
imponitur in foro ecclēsiē nō est pena generalis delicto. idcir
co absolutus in foro ecclēsiastico vel pñdenatus et soluens po
terit accusari in foro ciuili cuius cōtrariuz tenet expresse Postea.
et Jo. an. in illo. c. j. §. de offi. ordi. Pro intellectu istius qñis
debes scire q. Bal. super ipsa cōsultu solentur. cuius dicitur
ferr. De multum diffu. in regula ea que sunt de regu. iur. in
charta. xvj. et in effectu in dicto cōsilio. et in l. j. C. de sum. ar.
et fide catho. et in l. placet. C. de fac. san. ecclē. cōcludit q. ac
cusatus de crimine mixto corā cōsilio cōpō et cōmunicatus quin
immo etiam positus ad perpetuū carcerē potest puniri per iu
dicem secularē. et idē si sit absolutus in iudicio ecclēsiastico.
Dicitur primo per tex. in auc. de sanc. epif. §. si vero crimen

b De his cri
minibus. vide ad
materiā istius tex.
eandē Aret. in cō.
lvij. v. colū. vñc.
penio.

a Aret. vide
glo. in c. placit.
xvj. q. j.

b Ante bap
tisma. vide circa b
glo. in c. quoniam.
xlviij. di. et gl. ij. in
c. sine pñia de pñ.
di. iij. et glo. in c.
ij. eadē di. et arch.
l. oist. in sumā q.
uis pñm teneat.
Anno. do. et do.
Abb. in c. gaude
mus p illuz tex. in
si. de diuor.

et in auct. vt clerici apud proprios episcopos. vt. si. in quibus lu-
 ribus patet q. quando clericus poterat puniri per iudices se-
 cularem fin. leges committit delictum. et primo est punitus per
 iudicem ecclesiasticum potest postea puniri per seculares. Unde
 aduertit. q. licet hodie clericus non possit puniri per iudice lay-
 cum vt in. c. si diligenti. et. c. ij. de foro. coppe. nihilominus adhuc
 durat ratio decidendi illarum legum vel potius decisio vbiq. q.
 datur crimen qd pot. puniri per virosq. iudicem. sicut tunc po-
 terat in clerico. Secundo hoc idem ipse suadet ea. vel tali ratio.
 ne. q. pena conueniens delicto de iure canonico non potest im-
 poni propter naturam iurisdictionis. q. ecclesia non potest senten-
 tiam sanguinis vt in. c. sententia. s. ne clerici. vel mona. et in. c. si.
 75 eo. ti. li. vj. et modo stat regula q. quando propter defectum iuri-
 dictionis habentis imponere penam non potest imponi pena
 conueniens. tunc recurritur ad aliu qui potest eam imponere nec
 tollitur ista impositio per minorem penam impositam vt est ca-
 sus no. et ibi per Ly. et Bal. in li. in. fi. c. de spor. ita ob. fin.
 76 cum q. et quado due penae concurrunt ad vindictam vna tollitur
 per aliam in distincte vt. l. qd. senatus. ff. de iur. et. plenius vi-
 cetur in arti. sequet. q. istud est verum nisi prima pena imposita
 sit minor propter naturam iurisdictionis imponentis penae. q.
 non potest maiorem imponere vt in. d. l. ij. Hanc conclusionem
 sequitur. Item per multa verba in loco allegato. pro quo dicit
 esse casum in. c. felix. s. si. de pe. lib. vj. et h3 glo. dicat q. ibi est
 specialiter propter immunitate criminis. hoc tamē est ordinare
 fin. eū. Item ista conclusio videtur casus claus in. c. ad abo-
 lendam. in prin. iuncto. s. statuimus. j. de heret. vbi pbatur q.
 licet hereticus sit excommunicatus ipso iure per ecclesiam nihil-
 omnia potest puniri a iudice seculari nisi forte respondendo ad
 illam decr. et ad. c. felix. p. alleg. dices q. in dictis iuribus

¶ pena inferiurā canone ipso iure quo casu stat regula q̄ t̄ quā-
do vna pena imponitur ipso iure z alia est imponēda ab ho-
mine ex diuersis legibus iste pene cōcurrunt non solus in ori-
gine sed etia3 in executione licet ambe sint imposte ad vindi-
ctam cōtra regulam positā in l. p̄tor. edit. §. si dicatur. ff. de
iniur. Ista est sing. determinatio Raynudo de for. in sua dispu-
tatione publica quē refert z sequitur Bar. in l. sanctio legum.
in prin. ff. de penis. z isto modo possent evitari illa iura. Sed
tamen cōclusio est vera rationibus supradictis quē tamē ha-
bent locum quādo in foro seculari esset imponenda corporis
afflictiva. nam si esset imponēda pena pecuniaria. tūc hē eccle-
sia imponeret aliam penā quā sp̄ialem p̄ delicto esset dicendū
idem q̄ in. q. seq. q̄ illa posset dici pena generalis delicti. ¶ De
na autē sp̄ialis nō pōt dici pena generalis delicti maxime vel
saltem respectu fori secularis. ¶ Circa secundum articulum
debet permittere s̄m Jacobū de beausio in sua disputatōne
quē refert b̄b. do. Ant. z Jo. an. in addi. spec. in ti. de compe-
tudi. adi. §. j. in addi. quē incipit antequā exeamus delicta q̄
questio formata non procedit in eo qui esset bannitus in vno
ex istis locis ppter p̄sumaciā. q̄ iste attentio iure cōmuni v̄
potius punitur de p̄sumaciā q̄ de delicto v. l. j. §. ex hoc re-
scripto. ff. de v̄. in sp̄i. z plene declarat Bal. in l. neganda. C.

Cōdenamus. facit qd notabi-
liū tradit bar. in
l. senar. ff. eo. 2. in
l. sepelchra. ff. de
sep. vbo. adde etiā
Alig. in p. l. xviij.
qd incipit. p. deci-
sione qñis predi-
ci in pma 2. secū-
da col.

b C Super tertio articulo. vide pro intelligētia bar. in l. ij. §. si publico. ff. de adul. ad d. et q. tradit ipemet are. in 25. l. vij. vj. co. ver. p̄trea. et pe. colli. ver. si venio nunc ad tertium.

uerentia eniz vs̄ vera. q̄ resistit sibi regula posita in. l. p̄tor̄ edi
cit. sepe alitara q̄ qñ plura remedia p̄petunt ad vindictā vno
incentato tollitur aliud vt. l. fenatus. ff. de accu. l. 3 igitur diuer
si respectibus in duobus foris esset ius puniendi delictus. q̄
qñ delictū est. vñ ū oia ista iura tendunt ad vindictā snia lata
in vno iudicio obstat in alio. sicut videmus q̄ vno accusan
te aliq̄ accusare volentes excluditur vt dñ in tex. nostro. ⁊ hic
plene in glo. An̄ tertia vs̄ opti. d. an. in. l. si vacantia. in. v.
carta. C. de bo. va. li. x. qui dicit. q̄ si in vno loco ex his foris
pena est minor ⁊ in alia maior. snia lata in foro vbi est minor pe
na non tollit accusationē in alio loco vbi est maior. vñ dicit se
obtinuisse de facto q̄ si pro homicidio aliquis est punitus in
loco homicidij vel domicilij pena pecuniaria ex forma statuti
poterit postea decapitari in loco delicti. Et ista opti. vt cōtra
regulas iuris. q̄ sicut solēnter declaratur bar. in. l. i. vlti. q. ff. vi
bo. rap. Illa distinctio q̄ quādo vna pena ē minor alie pene
occurrit in executione q̄tenus alia pena p̄sup̄cedit. ⁊ ē maior
vt ipse declarat plene vbi casus in. l. i. §. vñ querit. ff. de publi
ca. nō h̄z locū qñ pene plures occurrētēs imponunt ad vindictā
vt p̄s in. d. §. si dicatur. sepius allegato. Unde aduerte q̄ qñ
vna pena que ipsoni ad vindictā est minor nō q̄ ipsonens nō
possit maiorē imponere. l. 3 illa est sibi visa pena pueniens sua
ri ⁊ 3 regula p̄sup̄dicta. sc̄o si nō possit maiorē imponere vt dixi
mus in p̄cedētī articulo. Et hāc differentiā tacite sensit Bal.
in. d. l. executorē. Et tō p̄de. nō stat in ista doctrina in regula
ea q̄ sunt. l. 3 simpliciter vs̄ sequi dicta Bal. in. l. nullū. C. de te
sti. ⁊ l. 3 Bal. loquat ibi alio casu. videlicet q̄ quis p̄r puniri
in duobus locis. q̄ vbi obicit videt delictos eadē p̄s ē in ius

19 se vi dicamus in effectu rationi bō pmissis. + q̄ absolutus in loco domicilij vcl pdenatus q̄ soluit pdenationez nō pōt accusari in loco delicti + cōtēl materia vide qd̄ not. Jo. an. in regula in obscuris. de re. iur. in fua mercuria. vbi tenet exp̄se
20 q̄ + qñ duo habent potestatem puniēdi delictū in solidum con-
denatio facta ab vno + exactione pene tollit accusationem + puni-
tionē toti alio. Et hoc dicit Bal. esse verū de rigore iuris.
De cōsuetudine tamen seruari qñ quis pōt puniri a duobus
in solidum. qz vñ deliquisse in vtroq; territorio vi ipse tradit
plene in. l. si qz non dicas rape. C. de ept. + cle. z idē sentit i. c.
b. j. §. furt. de pace iura. fir. Sup. tertio. + articulo. d. An. hic re-
fert Inn. ponentem duos opi. in. c. cū dilecti. j. de pur. cano. z

21 nō bñ firmat pedes. **D.** Abb. hic simpliciter dicit tenendum q̄
quavis remediuz inquisitionis de iure canonico sit remediū
civile vt in c. p. tuas. j. de fimo. rñ q̄ ex eo agitur ad vindictā
vt in c. qliter. s. ad corrigendos. j. c. temp. absolutoria lata in
sillo iudicio pariat exceptionē rei iud. aliquo accusante. Et hāc
fñiam t̄ exp̄sse Inn. l3 nō allet in c. cñ dilecti. s. de elec. r̄ An-
g. q̄ eū refert in l. nō cogendū. §. q̄ ita. in fñs. s. p̄cu. 3o an.
in addi. spe. in ti. de Inqñ. §. nūc videndū. in quadā addi. ma-
gna dicit distinguendū q̄ aut ille idē q̄ fuit p̄moroz Inqñito-
ris nūc vult accusare r̄ non pōt ar. d. c. cum dilectus de elec. Aut
alius vult accusare r̄ pōt vnde dicantur hic aliqui modi. ex ista
doctrina singulariter elici q̄ ille ides q̄ int̄rauit remediū ci-
vile in iudicio p̄moroz non potest agere de elec. hūc p̄cu.

tunc copetens ad vindictam nō potest accusare sed alius nō potest
 accusare l. 3 in iudicio civilis reus fuerit absolutus vel cōdemna-
 tus ⁊ satisfecit que doctrina si esset vera in qōne p̄xime prece-
 denti esset determinanda totum oppositū eius quod diximus
 nisi dicas q̄ illa questio loquit̄ quādo fuit actio p̄mo iudicio
 criminaliter ⁊ hoc est verū. sed tamē q̄ ista cōclusio in casu no-
 stro non fuit iuridica p̄batur q̄ si verū esset q̄ quādo actio ci-
 vilis cōpetens ad vindictā intentat̄ per vnū alius posset accu-
 sare. tunc nō deberet p̄ior: verare qñ seruus esset occisus qñ dñs
 reus posset agere actione iniuriarū: qñ causa v̄tandi vt non
 p̄iudicaret accusatiōi publice ⁊ iudicio criminali. sed si alius
 posset accusare non p̄iudicaret ergo cessare rō ter. in l. p̄e.
 cor. editi. §. si dicat. ff. de iniur. qui simpliciter dicit q̄ p̄iudica-
 retur legi cornelie. p̄terea si velles restringere illū tex. q̄ p̄e
 iudicare respectu volentis agere actione iniuriarū. ista restri-
 ctio non est cōueniens tum q̄ ter. simpliciter dicit p̄iudicari ⁊
 idem dicit in l. qđ senatus in si. ff. de iur. qđ regulariter ille qui
 p̄osequit iniuriā propriā potest quo ad se renūciare facultatē
 accusandi vt plene tradit in ter. ⁊ glo. in l. si maritus. §. si ne-
 gauerit. ff. de adulte. Unde tenendū est simpliciter quicqđ di-
 xerit ille singularis doc. in illa additione q̄ nō solum de iure
 civilis absolutus in iudicio inquisitionis nō potest iterū accusari
 sicut tenet hic do. An. ⁊ Bar. exp̄sse in l. sicut. §. j. ff. de accus.
 ⁊ est cōmunis opi. Sed etia de iure canonico. In quo reme-
 dium inquisitionis est remediū civile nec succedit per omnia
 loco accusatiōis sicut succedit de iure civilis. intellige quando
 per viam inquisitionis de iure canonico nō imponit ea regula
 omnino que imponeret per viam accusatiōis qđ est regula.

re vt in .c. 13. vt in .c. per mas. j. de si. Nam si imponeret omni-
no ea pena vt in quibusdā casibus de quibus in .c. inquisitionis
in principi. j. eo. do. Intro. 13. vñs Moderni. q. tunc absolu-
22 tus in iudicio inquisitionis nō posset iterū accusari. ¶ 13 autē
ad instantiā prius nō posset accusari vt dictū est. Iudex tñ qui
tulit sniam in causa inquisitionis pōt ex offō eaz retractare si ex
mero offō suo pcessit. Ita no. sing. Jo. an. in .c. significan-
tibus. j. de pur. vulg. r. refert r. segur. Intro. de bur. in .c. cū ces-
sante. j. de appella. h. et 13 no. Bar. in al. j. in fi. ff. de pro. stip.
que tñ dicta nō affirmo p nūc. Et ad q. nostrā vide bal. in .c.
j. furtus de pace iur. fir. vel in .c. iniuria vbi dixit allegans.
Jnn. in .c. si. j. de collus. idē qd̄ conclusum ē. s. q. absolut⁹ in cā
inquisitionis nō pōt iterū accusari. Et adde ad pmissa. q. qd̄ in
tradit Bal. in l. i. obseruare. s. pliciter vñ. quarto qro. fir. de of.
pro. r. leg. vbi dixit qd̄ absolutus ab inquisitione generali in
loco delicti nō pōt amplius accusari p illo delicto in loco do-
micilij r. sic in diuerso foro quod est fortius. Franciscus Are.
c. l. Repellantur ab ac.

1 **3** **2** **3** **4** **5** **6** **7** **8** **9** **10** **11** **12** **13** **14** **15** **16** **17** **18** **19** **20** **21** **22** **23** **24** **25** **26** **27** **28** **29** **30** **31** **32** **33** **34** **35** **36** **37** **38** **39** **40** **41** **42** **43** **44** **45** **46** **47** **48** **49** **50** **51** **52** **53** **54** **55** **56** **57** **58** **59** **60** **61** **62** **63** **64** **65** **66** **67** **68** **69** **70** **71** **72** **73** **74** **75** **76** **77** **78** **79** **80** **81** **82** **83** **84** **85** **86** **87** **88** **89** **90** **91** **92** **93** **94** **95** **96** **97** **98** **99** **100** **101** **102** **103** **104** **105** **106** **107** **108** **109** **110** **111** **112** **113** **114** **115** **116** **117** **118** **119** **120** **121** **122** **123** **124** **125** **126** **127** **128** **129** **130** **131** **132** **133** **134** **135** **136** **137** **138** **139** **140** **141** **142** **143** **144** **145** **146** **147** **148** **149** **150** **151** **152** **153** **154** **155** **156** **157** **158** **159** **160** **161** **162** **163** **164** **165** **166** **167** **168** **169** **170** **171** **172** **173** **174** **175** **176** **177** **178** **179** **180** **181** **182** **183** **184** **185** **186** **187** **188** **189** **190** **191** **192** **193** **194** **195** **196** **197** **198** **199** **200** **201** **202** **203** **204** **205** **206** **207** **208** **209** **210** **211** **212** **213** **214** **215** **216** **217** **218** **219** **220** **221** **222** **223** **224** **225** **226** **227** **228** **229** **230** **231** **232** **233** **234** **235** **236** **237** **238** **239** **240** **241** **242** **243** **244** **245** **246** **247** **248** **249** **250** **251** **252** **253** **254** **255** **256** **257** **258** **259** **260** **261** **262** **263** **264** **265** **266** **267** **268** **269** **270** **271** **272** **273** **274** **275** **276** **277** **278** **279** **280** **281** **282** **283** **284** **285** **286** **287** **288** **289** **290** **291** **292** **293** **294** **295** **296** **297** **298** **299** **300** **301** **302** **303** **304** **305** **306** **307** **308** **309** **310** **311** **312** **313** **314** **315** **316** **317** **318** **319** **320** **321** **322** **323** **324** **325** **326** **327** **328** **329** **330** **331** **332** **333** **334** **335** **336** **337** **338** **339** **340** **341** **342** **343** **344** **345** **346** **347** **348** **349** **350** **351** **352** **353** **354** **355** **356** **357** **358** **359** **360** **361** **362** **363** **364** **365** **366** **367** **368** **369** **370** **371** **372** **373** **374** **375** **376** **377** **378** **379** **380** **381** **382** **383** **384** **385** **386** **387** **388** **389** **390** **391** **392** **393** **394** **395** **396** **397** **398** **399** **400** **401** **402** **403** **404** **405** **406** **407** **408** **409** **410** **411** **412** **413** **414** **415** **416** **417** **418** **419** **420** **421** **422** **423** **424** **425** **426** **427** **428** **429** **430** **431** **432** **433** **434** **435** **436** **437** **438** **439** **440** **441** **442** **443** **444** **445** **446** **447** **448** **449** **450** **451** **452** **453** **454** **455** **456** **457** **458** **459**

3 Ande gl. dicit in .c. cum adrianus. lxiij. di. q. i. ille qui nō salu
 eat aliquē in via si prius erat solutus salutare presumit effectus
 4 eius inimicus. T Secūdo no. ^b q. amicus inimici mei presu
 5 mitur esse meus inimicus. maxime si cohabitāt fecū. Facit tex.
 in .c. accedens. §. vi. lit. non cōtest. 7 in .c. infinnante. §. de offi.
 delega. vnde dicit Bal. in l. liberi. C. de inoffi. testam. que lex
 allegat hic in glo. q. ille qui facit ligam vñ parentelā cūz in
 6 micis meis presumit mibi inimicus. Ad idem tex. cum glo. 7
 qd ibi no. in l. j. §. cū patronus. ff. de officio p̄fec. vbiis. In
 glo. super verbo cohabitantes. que incipit. non solū 7. querit
 7 hic Ancē. 7 doc. post eum. de qbus inimicis intelligatur ista
 decre. Et respōdet q. intelligit de inimicis capitalibus vt vi
 8 de heretico. §. c. Et An glo. que incipit. patet hic.

Et ibi plenius prosequitur qui dicantur inimici capitales. Et inter alios dicit Vinc. q. inimici capitales dicunt illi qui mortem aut aliam litem criminalem in suis de testi. §. si vero odiosus.

C Sed dubitatur circa istos nunquam illi repellantur ab accusatione vel testimonio qui olim habuerunt litem criminalem contra me sed tempore quo accusant est finita vel quo volunt testificari. Hanc. q. monet sing. Anto. de bur. r. do. Abba. Moder. in c. i. §. de iudi. r. formant. q. in teste qui est repellendus propter inimicitias. r. ibi videntur tenere q. si lite criminali pendente testis repellatur tanquam inimicus finita tamē lite non repellatur allegant Joā. and. hoc eundem in add. Specu. super Rubrica de teste in versi. vi. querebatur. qui in veritate

non habuit hunc intellectus sed vult dicere vt clare patet ex u-
ribus allegatis per eum qd testis non repellit propter litem ci-
uilem motam contra se sicut dicitur in .j. §. Item propter litem.
insti. de excusa. tuo. Et qd ista doctrina non sit vera probatur
ratione fortissima. qz si propter litem criminalē testis semel pre-
sumitur effectus inimicus ꝛ inimicitia ista presumit durare nisi
7 probetur recōciliatio vt est casus no. 7 ibi per Bal. in l. in sp-
sius. C. fami. berol. 7 no. Inno. in c. c. si oporteat. j. eo. Si ergo
presumitur durare inimicitia capitalis. non video quomodo
admittatur ad testimoniū vel ad accusandū. Tex. tamen facit
multum pro ipsoꝝ opt. in illo. §. si vero odiosas. in verbo do-
ner lis pendet. Sed in predicta ratio videt demonstrare hoc

dictum non esse verum et potest exponi ter. donec his pendet
supple vel duret effectus causatus ex lite. scilicet inimicitia et.
8 **¶** **U**trum autem quando inimicitia causatur ex culpa ipsius
accusati vel ipsius contra quem testis producitur habeat locum
ista decret. q. accusator: repellatur ab accusando vel testis a tes-
tificando ponit hic do. Albb. plene et in effectu concludit q.
regulariter in repellendo testem iudicem vel accusatorem non
distinguitur vtrum repellens sit inimicus ex culpa sua vel non.
q. semper potest repellere omnino sit inimicitia capitalis alle-
gat Arch. in c. statutum. de rescrip. li. vi. et ita tenet Inno. in
c. cum. f. et. Al. s. de re iudi. licet glo. in iudice sentiat contra-
rium in. c. et. de iuris. s. de ap. ¶ Ido ista conclusionem adducit
in si. l. j. de bis qui. vt indig. vbi probatur q. si liberus detu-
lit patronus qui exercebat merces illicitas primatur legato sibi
restituere in testamento. licet habuerit premium a fisco. et sic pa-

tel qꝫ inimicitia cōtracta propter culpam testatoris nihilominus priuat libertatem legato. Sed in illa materia hoc dictuꝫ est falsum. qꝫ est casus singularis quem ibi no. Bar. in. l. cum talibus. §. si. ff. eo. ti. qꝫ inimicitia superueniens culpa testatoris non priuat legatariuꝫ legato. i. ita no. Bal. in. l. cum quam. C. de fideicommissariis. Non ob. ter. in. l. i. qꝫ fm Bar. ibi licet factum liberi esset iustum de stricto iure erat tamen in honestum autē ta equitate propter reuerentiam quam debebat patrono. dicit tamen allegādo doctrinam Bar. in. l. j. §. cum quis. ff. de questioni. qꝫ quādo inimicitia causatur ex culpa accusati vel illius contra quem producit̃ur testis sicut testis non semper admittit̃ ita non semper repellitur sed est in arbitrio iudicis quando repellat̃ r quando non. Tu dic clarius ꝫ testis regulariter r accusator repellitur nisi probabiliter ex conjecturis possit ꝫ bari qꝫ ista inimicitia fuisset contracta in fraudem vꝫ aduersarius excluderet aut accusatione vel testimonio presumereꝫ autem fraus si post litem motā vel preparatam inimicitia ista causaretur ex culpa partis vt dixi vt est casus solēns qꝫ hoc probat̃ in verbo cognitione fuscipia in. l. j. §. si seruus. ff. de questionibus. secundo responsio beneficiat̃ ter. r quod ibi no. in. c. si. de renun. in. vj. vnde in repellendo accusatorem ego dice. rem qꝫ si inimicitia fuit contracta ex culpa accusati vel post accusationem ceptam ante litem contestatam vel ante accusationem tempore quo iam parabatur accusatio presumatur fraus per ter. in. d. §. si seruus. r per ea que habentur in simili materia in. l. post cōtractum. ff. de dona. vbi autem non possit ꝫ bari verisimiliter suspitio fraudis non credo qꝫ haberet locum arbitrium iudicis. qꝫ ter. qui relinquit hanc rem in arbitrio iudicis in illo. §. cum quis. simpliciter considerat rationem ipsiꝫ

10 de arbitrio. §. finitur. iuxta fi. & infimicitia superuenies post
compromissum factum et culpa partis que offendit ar bitrus
non impedit quin arbitror possit ferre sententia. ne pars et do
lo suo lucraretur circa qđ vide qđ no. Bar. in. l. non distingu
mus. §. cum quidā. ff. de arbi. Quicqđ tamen ibi senserit cre
do dictum Jo. an. esse verum per tex. in. d. §. si seruus. r. §. iuz
quis. Et ad predictum articulum vide Bal. referentem dicta
Bar. in. d. §. cum quis. in aucten. si dicatur. C. de testi. r. quod
no. Jo. an. in nouella. r. moder. in. c. si. §. de testi. r. ibi etiā ali
quid scripsi in si. q. Et ad materiam istam adde duo no. que

11 sufficient pro nunc. + Primum q̄ quantus in iura materia reg-
ratur inimicitia capitalis q̄ leges z canones ita videntur con-
stituisse dicitur in.c. cum oportet. f.co. In alia dispositione
tamen si fiat mentio de inimico intelligitur quilibet inimicus
12 In glo.no.in.c.ij.de procur.lib.vj.in verbo inimicus. + 3l.
sed etiam scias q̄ non solum inimicus repellitur vt dictus est
recenti reconciliatus q̄ olim fuit inimicus quando est de
recenti reconciliatus q̄ ad hoc presumitur durare aliqua parti-
cula inimicitie casus est no.in.c. censuratores. f.ij. q.v. z t3 not.
hui.in tit.de iudi.dele. f.superest.ver.item q̄ quondam. quē
ita declarat ibi Jo.an.in addi. Et ad materiaz de cobabitati-
onibus inimico vide tex. z quod ibi per Bart.in l. sciendum. c. ff. de
legat. ar. in f. q̄ quondam ibi per Bald. in l. c. f. rec. prouin. z

13 in. l. j. C. ne l. po. i. ubi per Bart. Querit etiam hic Sin. ⁊ qui
dicantur proprie cohabitantes. Et respondet q̄ dicuntur il
li qui non paruo tempore manent apud aliquem secus si pau
cis diebus hospitarentur penes eū per l. licet. §. p. nau. cau.
stab. ⁊ ita sequuntur hic docto. fm eum. Sed ter. in. l. j. §. ha
bitare. de his qui deie. vel effu. fm eum videur velle q̄ ille di
catur habitare in loco qui h̄s ibi domicilium. i. qui est ibi cum
familia perpetuo mansurus per l. ciuiles. C. de inco. ⁊ hoc v̄
teneret ibi Bar. ⁊ idem sentit licet non ita clare in. l. cum dela
nionis. §. quidam. ff. de fun. instru. p̄pro qua conclusionē de
calus in. l. j. §. domum. ff. de lib. ag. ⁊ lura. l. iij. §. actiens. v̄
tunc in. l. j. §. p̄dictum. q̄m̄. ⁊ tunc in. l. j. §. si quis debet ci

14 dam. inquit. dicitur enim in ysaia. domus significat habitationem citandi. modo in .s. domū. dicitur q̄ illa dicitur esse domus alicuius in qua constituit larem p̄ matrimonio. i. ubi quo habitat cum familia z vxore. z sic videtur significari loco domicilij iuxta no. in .d. l. dices. Sed contrarium s̄iam tenent Archie. z Jo. an. in .c. p̄ de ver. sig. lib. vj. vbi volunt q̄ etiam in materia privilegiiarius ille dicitur habitare q̄ est in loco ad tempus. dūmodo non stet in loco ad momentum temporis vt paucis diebus. vt dicit Arn. z in hac conclusione videtur resistere Bal. in .l. j. in .c. col. ff. de sta. ho. + vbi querit si aliquis legat habitationes suas. quid veniat p̄ istud verbus habitare. finaliter dicit q̄ istud est verbum frequentatiuum quod significat vt quis frequenter z non paruo tempore stet in loco vnde infert ubi q̄ non veniat sub isto nomine. domus que est

a C Presumit
amicitia. vide no.
tex. in. c. deinceps.
lxxviij. dist. 2. gl.
lxiij. distinc. 7 do.
Bibb. in. c. cii sup.
in. ij. colu. de offi.
deleg. 2 elegantis-
sime. M. cicero. in
suo diuino libro
de amicitia p totu
7 maxime circa fi.

b C Scdo not.
 Adde bisfacere q
 tradit Bal.in.l.i.
 C.si quacūq; p̄d.
 pote. post gl.in.c.
 cū sup de of. dele.
 ⁊ in.c.adrianus.
 lriij. dis. ⁊ Bal.in
 l. p̄scriptioe in. xij
 col. C. si ⁊ ius ve
 xij. nūb.

c Inimici cap-
tales qui dicantur
vide Barb. in. a.
accedens vt lit. n.
conte. facit q̄ t
dit Bar. in. l. j. v.
quero qd de igni
rante. ff. de bis
vt indi. 2 bal. in.
porro q̄ fuit p̄m
cā inuest. 7 in. l. j.

Scripta. C. si q. in
vel vti. pu. vide
Inno. in. c. cū. i.
a. de rein. vide.
Jas. latissime in.
aptissimi. C. de
di. in. ij. col. in v.
dicit glo.

de Cohabita
tes. vide bar. i. l.
§. j. ff. de lib. ag.

z in l. cu delan
nis. §. sabinus
de fun. instu. 2
l. j. §. habitare
de his q̄ deie.
effu.

in rure quis habebat tempore pñtis. unde satis patet
et verbis suis qd istud verbum verificatur in habitante non
modico tempore in loco licet ibi non habeat domicilium. Et
hanc conclusionem credo esse verissimam. qd ita questio clare
deciditur pro isto tempore in l. lege cornelia. §. domum. ff. de
iur. iur. vbi iuriscōsultus declarat. qd ille qui est in certo loco ad
tempus verbigratiā. studiorum causa tamen dicitur habitare
7 similiter ille qui habitat certo tempore anni villas suas. nō
obstat tē. in. §. habitare. 7 qd verbum domicilium ibi positū
non significat nomen iuris ex quo quis potest cōueniri in lo-
co vbi dicitur habere domicilium. sed significat vsum frequē-
tem 7 continuationem facti qui vñs appellatur domicilium
vt clare demonstrat iuriscō. in. d. §. domū circa prin. iunctis
ver. seq. pro ista a conclusione bene facit tē. in. l. iij. cum glo. C.
de iur. iur. l. i. que clare sentit qd aliud est habitare 7 aliud ha-
bere domicilium 7 tē. in. d. §. habitare ibi dam dicit tantūper
quasi dicat qd ille dicitur habitare qui non paruo tpe mansu-
rus est in loco 7 ad tē. in. l. i. §. domum iuncto. §. totiens pos-
sumus respondere dupliciter qd ad cōstitutiones domicilij nō
sufficit sola habitatio cum familia vt patet ex l. dñes. C. de in-
colis vel dic qd illa interpretatio sit ibi ex mente legis propter
subiectam materiam loquimur in. l. i. de pñtatione qui habet
instar cuiusdam citationis. unde sicut quis debet citari in loco
domicilij. ita 7 denūciari in casu ipsius edicti 7 hec pars vi-
detur verior licet iura sint satis ambigua in ista materia non
ob. tē. in. illo. §. quidam vel. §. fabius qd illud procedit pro-
pter pñtationem mentes testatoris qui pñsumitur magis ha-
bere respectus ad locum vbi quis est perpetuo mansurus quā
vbi habitat temporaliter. Franciscus Altrius.

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

Assituenes

penituit de delicto. maxime si accusator hoc facit ne pñetur be-
reditate defuncti qd non vindicauit mortem ipsius iura. l. i. cū
materia. C. de his qui. vt indig. 7 videtur inclinare qd non li-
ceat. qd non videtur esse in bono zelo qui accusat penitentem.
xiiij. q. v. c. i. y. 2. ij. Jo. an. hic 7 cōmunitur doc. tē. qd qd
licet aliq. sit pñitus in foro cōscientie nō tamē sequitur ergo
non potest puniri in foro cōtentioso fm glo. in. c. de his. §. e.
7 ibi diximus. Sed cōtra hoc facit qd si aliquis est corre-
ctus de crimine vel paratus corrigi non debet occidi vel debi-
litari in foro cōtentioso. Sed potest dici qd vel illa gl. intelligi-
tur de bonitate 7 cōdecenci non de necessitate sicut dicitur. xj.
q. j. c. e. quidē. 7 in. c. magne. §. de voto. Vel dicamus qd hoc
non licet. clericis vt. l. eorum causa aliquis correctus debilita-
tur vel occidatur. nā ipsi ad penas sanguinis non possunt ac-
cusare neq. correctum neq. non correctum. Vel potest dicere
qd illa gl. non procedat si proprie intelligatur. pñr etiam que-
ritur hic de. de anc. vt referunt aliqui moder. 7 vix sicut ppter
accusationē criminolam. in qua tñ accusator obinuit imponi
tur pena in foro penitentie ita imponat pena in foro cōtentio-
so. 7 in effectu vt inclinare qd sic. Sed istud dictū non videtur
posse stare de iure qd sicut absolutio iura pro reo transi in rē
iudicatam in fauore ipsius non solū quo ad eundē accusatorē
sed quo ad oēs vt vidisti plene declaratur in. c. de his. §. e. ita
videt qd iura cōdēnatoria rei in cā criminali per quā in effe-
ctu actor fuit absolutus a pena talionis transi in rē iudicatā
in fauore actoris 7 sic qd amplius de calūnia eius non possit
queri. ergo non poterit puniri in foro cōtentioso. Quid autē
sit in iudice 7 teste quorū alter tulit sniam iniquā vt accusator
occideret. alter tulit falsum testimonij. Vide in iudice tē. in. l.
lex iulia. §. si. ff. ad. l. in. rep. que allegat Bal. in. l. j. C. de ve-
fun. 7 in. l. j. in prin. ff. qd quisq. iure dicit. qd pñiat ea. pena.
De teste ponit Bal. in. c. j. §. homicidij. de pñ. iur. fir. Et ad
vtrūq. dictū videtur. 7 qd ibi p Bar. in. l. j. in prin. 7 in. §. j.
ff. ad. l. cor. de sic. In glo. vlt. in verbo debilitatus. Quidam
moder. reprehēdunt hic ista glo. 7 non bene iudicio meo. qd
7 alud sit mēbrum debilitatū 7 aliud mutilatū. idē dicitur
vt plene declarat Bar. in. l. i. §. ff. de pu. iur. 7 doc. in. c. j. qui cle-
vel vo. 7 in. c. cū illoz. j. de sen. excō. vbi plene ponit. d. Abb.
Ista tñ locutio est pñia 7 vera qd 7 ille cui abscondit mēbrum
dicatur debilitatus non dico in mēbro sed in toto homine vt
in. l. si fugitiui. C. de ser. fugi. Et isto mō loquit glo. nostra 7
optime. Fran. Altr.

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

Super

aliquem in causa criminali. 7 hoc fecit ex necessitate 7 manda-
to in iudicio iura no. in. c. dilectorum. §. de testi. 7 in. l. si qñ. C. de
testi. videtur ex quo testificatus est ex necessitate nō sit repellē-
dus postea in alia causa tanquā inimicus qd necessitas facien-
dialiqd accusat ab offensa vt. l. post legat. §. ad nocatus. ff. d.
his qui. vt indig. 7 l. qui cū maior. §. si parit 7 §. si. ff. de bo.
li. propter qd. d. §. de ancha. bñe 7 d. Abb. moder. post tñ.
in teste pcludit esse defringendum qd aut spōte testificatur.
idest nō coactus a iudice. 7 tunc pcedat iste tē. quez. d. Abb.
reputat sing. qd testis in vna causa criminali in alia repellatur
tanquā inimicus capitalis ab accusando 7 a testificando. 7 sic
intelligat. l. pduc. ff. de testi. Si vero coactus 7 ad mandatum
iudicis testificatur. tunc nō repellatur in alia causa tanquā ini-
micus ratione. §. dicta. ipse tñ 7 possit repellere illum contra
quē testificatus est tanquā inimicus si vellet cum accusare vel
in eum testificari. qd testis offendit eū ex necessitate ipse tñ
presumitur puocatus. qd ad causandum inimicitias nō attendi-
tur vtrū qd iuste fuerit offensus vt non vt plene scripsimus in
c. repellant. §. e. Facit optime tē. xiiij. q. v. c. nō est crudel. §.
in si. Et cū hac distinctione intelligi gl. iij. q. iij. §. item lege in
lia. que tenet fm eū qd testis pōt pduc. in alia causa 7 illum
quem fuit testificatus prius in iudicio criminali. Et illam sen-
tentia sequitur Bñl. in Specu. in ti. de teste. §. j. vt itez qd in
alia. Hanc et distinctionē. §. postea sententiā Bñl. 7 Jo. an.
7 clarus ibi moder. in. c. fraternitatis in. ij. gl. §. de testi. §. glo.
ibi simpliciter tenet qd testis repellatur a testimonio si semel te-
stificatus est cōtra reum in cā criminali. quā glo. et vt seg bar.
allegans duo iura ista in dicta. l. post leg. §. bis vt. ff. de his
qui. vt indig. §. 3. pro distinctione. d. per. 7 d. Abb. multa facit
vna ratio quā adducunt moder. in illo. c. fraternitatis. qd 7 si
iudex qd tulit sententiam cōtra reum in vna causa. non potest
recusari tanquā suspectus in alia. nisi pars recusans doceat se
iniuste grauātā vt. l. j. 7 ibi per Bar. ff. apud eum a quo quis
appella. 7 plene p Jo. an. 7 alios in. c. ad hec 7 in. c. pposuit.
§. de ap. ergo eadem ratione 7 fortiori non repellatur testis. qd
facilius repellitur iudex quā testis fm gl. in. c. cum. 7 supra
de offi. deleg. C. Sed in cōtrarium valdefaciunt. primo ista
iura bñe 7 in. c. meminit. que nō distinguūt vtrū testis fue-
rit coactus vel non. 7 similiter in. d. l. pduc. 7 multo fortius ra-
tio qd si reus ex testificam quāntūq. ex hoc solo qd testificans sciat
se illum offendisse capitaliter. 7 per pñs qd ille est suus inimicus
presumitur 7 ipse puocari cōtra ipsum. qd inimicus suum ca-
pitales nemo presumitur eligere. An adhuc remanet ratio p
per quā iste testis repellatur 7 ideo sote de iuris subtilitate ista
opi. esset verior. Pro cuius intellectu aduerte qd si cōstat accu-
santem accusare bono zelo. l. pro pace publica non potest dici
qd iste qd spōte accusauit dicatur fecisse ppter odium. 7 sic pre-
sumatur inimicus accusari. ex quo causa motina fuit bonū pu-
blicū 7 in iste semp repellitur tanquā inimicus vt in tē. nostro
7 in. c. cum oporteat infra eo. 7 in. §. si vero odiosus. in auctē.
de testi. unde ergo pōt nasci ista inimicitia nisi ex eo qd dixi. qd
§. ius accusator accusans ex bono publico per hoc non possit
censeri inimicus. pñsumitur tñ puocari cōtra illum quē ex accu-
satione debet credere sibi esse inimici capitale. 7 per hoc rñ
dicitur ad iura pmo inducta qd factor 7 qd necessitas faciēdi ali-
quē actum excusat aliquem vt non videatur calumniari vel in-
iuste offendere sed non inducit vt per hoc offendens capitali-
ter non censetur capitalis inimicus ratione. §. dicta 7 ad tē.
in. c. ad hec euz si. §. allegatis possit rñdari qd restringitur qñ
iudex iudicauit in causis civilibus ex qbus non orit inimicitia
sicut ex causis criminalibus. Sed qd ista est magna restrictio
ad illa iura simpliciter loquentia sequamur opi. cōmune 7 di-
stinctionem. §. postea. Aduerte tñ qd. d. §. de hic euz. §. dixerit
7 qd testis qui ex necessitate testificatur in causa criminali non
repellitur postea tanquā inimicus indicando qd similiter ex neces-
sitate facit officij suū vt. l. munerum. §. iudicandi. ff. de mu. 7
ho. dicit totum oppo. v3 qd si fert sententiā in causa criminali
efficitur inimicus offensi 7 sanguineoz suoz offendens inste
vel iniuste offendit. allegat. l. j. ff. de his qui. vt indig. qui.
dam moder. adducunt pro ista. l. post legat. §. sunt qd putant
ff. eo. ti. Tu vide idē in. c. pposuit. l. 3. n. 7 ad cōtrabēdam inimici-
tiam non attendatur iusticia vel iniusticia cause offendendi. at-
tenditur tamen necessitas vt qd non videatur offendere vt ex-
presse pbat tē. in. d. §. aduocatus 7 in. l. qd cū maior. §. alleg.
Ad ob. tē. in. §. sunt qd putant. vbi dī qd iudex qd tulit sniam
testiū non pōt pñe legatū. ex eo qd sicut recte clare declarat ibi
bar. in. §. pcedenti l. iudex cogatur iudicare non tñ cogit sic

iudicare vñ indicando inique cōtra testiū videt volūtariē de.
liquisse 7 pñat legatō qd ei auferat nō qd iudicat §. qd male
9 iudicat. 7 Ad pñtationem ergo nñm aut vis excludere iudicē
qz iudicauit 7 nō potes qñte est actus necessarius aut vis
excludere qd male 7 inique iudicauit 7 ppter hoc pñtūm inimi-
cus 7 potes vt in. d. ad hec. 7 c. pposuit fm eōdem intellectu.
10 Tertio no. qd 7 nō solum frater 7 cōsanguineus offensi presu-
mitur esse inimicus offendentis vt. l. lex cornelia. §. j. 7 ibi per
Bar. ff. de iur. 7 per eundē in. l. qui testō. §. j. ff. de testa. §. 3.
a etia frater 7 cōsanguineus 7 offendentis presumitur esse inimi-
cus offensi. Et vñ ad quē gradum cōsanguinitatis trāseat
offensio vel inimicitia vide tē. euz glo. 7 qd ibi no. bar. in. l. i.
ij. §. si inimicus. ff. de sus. ru. Et vide qd solum iur. tradit Jo.
an. in. c. postremo. §. de ap. 7 Bar. in. d. l. lege cornelia 7 qd
11 ipse no. pñtē in. l. si stipulatus. §. grifogonus. ff. de v. ob.
Quarto 7 vltimo no. singulariter fm dōder. qd exceptio in
imicitie repellit accusatores etiam in criminibus exceptio. quā
uis reus sit infamatus de crimine ad idē optimus tē. in. c.
per mas in ver. nos vero. j. de sy. qui tē. idē dicit esse in te-
stibus quod hic determinat de accusatore. Et qd. §. diximus
12 in. ij. no. qd 7 offensio facta vni de cognatione videtur illa oi-
bus vñ ad certum gradum est sciendum qd in hoc est differe-
tia inter personas 7 personas que offenduntur nam si offen-
ditur psona de cognatione que vel pro qua non cōpetat mibi
actio iniuriarum exemplum si offenditur frater in materia tri-
ci iuris. 7 in qua verba sunt sumenda d. pñe offensio facta
13 illi non videtur facta mibi. unde si 7 pñtō te nō offendere
sub pena 7 offendo fratrem tuum non cōmittitur pena fm Dy.
7 Bar. in. l. si ita stipulatus. §. grifogonus. §. alleg. 7 Bal. in
c. j. §. similiter in vlti. col. qui. mo. seu. am. Et hanc conclusio-
nem approbat Jo. an. in mer. sua in regula frustra. de reg. iur.
Si vero offenditur persona pro qua cōpetat mibi actio in-
iuriarū puta vxor filius vel suus. tunc Bar. sentit 7 Bal. in lo-
cis allegatis qd cōmittatur stipulatio penalis pñtē ac si ego
essem offensus. Quod dictum potest intelligi esse vñ quādo
quis pñtiter non offendere aliquem simpliciter vel qñ statu-
tum 7 dispositio stricti iuris loqueretur de offensa facta alicui
simpliciter. scus si loqueretur offensa personaliter psonali-
ter facta qd ista verba de sul pñtiter videt importare qd of-
fensio fiat immediate in psonā vt pñtatur in si. in. c. j. de iudi-
li. vj. Facit optime quod ponit Inno. 7 moder. in. c. nuper in
fra de sen. ex. 7 Bar. in. l. licitatio. §. qd illicite. ff. de publica.
7 ita sing. determinat Jo. an. in illa lra mer. in secūdo mēbro
vbi dicit qd pñtentes non offendere aliquē personaliter vel
realiter nō incidunt in penas si offendit vxorem illius quem p
misit non offendere. 7 tñ pñtūria illata vxori cōmpetit actio
14 marito vt in. l. j. in si. 7 l. se. ff. de iur. 7 ratio est fm euz. 7 qd
iniuria illata vxori videtur illata marito non vere sed fide. l. si
pñtatio autem o3 intelligi in casu vero. qd est stricti iuris. In
glo. postea super verbo laycus. ibi respondeo qui erant inimi-
ci. Ista so. gl. reprehenditur cōmunitur ab omnibus qd sum-
mus ponit hic repulit accusatores non qd inimicus sed qd
laycus. Unde An. soluit alio modo 7 melius qd hic tpe accu-
sationis ponere clericus non dñ erat infamatus sed infamia
fuit secuta ex accusatione sicut dicitur in gl. in. c. ar. si cleric. in
prin. §. de iudi. Vel potest dicere 7 tertio 7 est noua so. qd tē.
15 iste loquit. 7 de symonia pñtita in bñficio in qua cū sit minor
qñ symonia cōmissa in ordine vt plene videbis in. c. tanta. 7
in. c. per tuas. j. de symo. nō admittitur laycus ad accusandū
sicut euz symonia fuit cōmissa in ordine. Unde in isto casu di-
co qd non est crimen exceptus qd probō qd in. c. veniens. §. de
testi. simpliciter dicitur qd in tali symonia non admittitur in te-
stem socius criminis. tñ in tribus exceptis socius criminis ad-
mittitur vt in. c. in fidei. de heret. li. vj. 7 per gl. in. c. j. §. de cō-
fel. 7 xv. q. ij. c. nemini 7 in. l. si. C. de accu. Et qd tradit dñs
b fufe per moder. an laycus pñt accusare clericum cialiter 7
in ipsum testificari querendum est super isto articulo de dua.
16 bus. q. 7 Prima vtrum laycus possit accusare clericum crimi-
naliter super crimine notorio non excepto. Secūda vtrum sicut
in criminibus exceptis layci ats infames 7 inhabiles possunt testi-
ficari cōtra clericos diffamatos vt dicit gl. ita possit testificari
super bis que non discernunt immediate crimen sed sunt pam-
bula 7 pertinentia aliquo modo ad causam criminis. C. Su-
per prima. q. sentit glo. 7 do. An. clarus in. c. ex parte ad. §.
de testi. vbi iste articulus tangitur qd laycus admittatur ad ac-
cusandam. 7 est ratio fm eum quia layci remouentur ab ac-
cusatione clericoz qz presumuntur qd mouentur malo zelo
tanquā clericis infestij. q. vj. c. laycos 7 in. c. clericis. de im-
mu. ec. li. vj. Sed ista ratio cessat in crimine notorio. qd ex quo
crimen est notorium inimicitia non videt posse aliquid nocere
c liij

a Cōsanguini
neus offendens.
Adde Angel. in
cōst. exlvij. inc.
in spēdissima
clausula Florēti.
ide ētz. d. Altr.
in pñ. xij. col. v.
ver. nō obstat in
ij. volu. 7 vide. §.
eo. in. c. repellan-
tur ab.

b An laycus
vide de mā fely.
in. c. de reo de te
sti. facit qd tradit
Abb. in. c. qd dei
timore d. sta. mo.
7 in. c. pte de te
sti. 7 vide Anto.
cōst. in suis sing.
in ver. accusatio.

re clerico. ergo videtur admittendus sicut dicimus q̄ quando iudex pcedit super notorio non potest recusari tanquam suspectus quando pena est determinata a iure vt est casus. et ibi per moder. in c. ppositum. in fi. de ap. et not. glo. in c. j. de of. fi. deleg. ii. vj. et archi. in c. v. q. sup. p. et bar. in fi. q. in. l. si quis foue. §. j. ff. de penis. Sed hinc rationi sequendo intentionem mod. et qui tenent contrarium in c. et parte p. alle. ego ibi respondi q̄ lz videtur cessare ratio mali zeli non in cessat alia ratio assignata in d. c. laycos. et c. se. ij. q. vij. ratio. f. reuerentie. q̄ non debent layci illos accusare quousq̄ vitam altiorum nolunt imitari que ratio reuerentie adhuc videtur durare.

¶ Nunc vero considerans diligentius propter q̄ hic poterant considerari duos casus. nam aliquando laycus accusat clericum. et prius q̄ repellat vel a iudice vel a parte. reus facit crimē. et tunc querit vitam laycus possit post confessionem repelli. Aliq̄ laycus accusat de crimine notorio aliter q̄ per confessionem. ¶ Primo casu dicitur Bal. et est dictū singulare et nouū in ista materia in l. criminis. in vlt. col. C. qui accus. non poss. q̄ exceptio nes declinatorie nō repellunt accusatorem postquam reus est confessus de crimine nisi sit exceptio incompetētie iudicis. q̄ illa semper potest allegari. vñ inferi ibi q̄ si ex forma statuti declinatorie exceptiones declinatorie post litem contestatam et reus confitetur crimen non possunt postea allegari. ne per veritas et subtilitates partis excludatur punitio criminis. allegat text. in l. ita pudor. C. de adul. et in l. quāvis indubitan. C. eo. Sz illa iura non possunt istam conclusionem. q̄ ego fateor q̄ vt facilius puniantur crimina lex potest tollere quasdam exceptiones declinatorias. sz hoc non potest iudex qui non habet potestatem tollendi legem vt. l. j. §. j. ff. ad turpil. Et ita respondetur ad l. ita pudor. Non ob. ter. in l. quāvis q̄ fin verum intellectum ibi exceptio declinatoria non debeat admitti. q̄ lis erat contestata. vnde si post litem contestatam potuisset admitti ita potuisset proponi liquidato negotio sicut ante. Et de intellectu illius. l. videbis plene in c. veniens. j. eo. Facit tamen

18 melius prima facie quam lex ita pudor. ¶ Et de iure potest dicere et melius q̄ exceptio declinatoria que repelleret accusatorem potest quidem opponi post confessionem quando esset talis nature q̄ rederet officium vel iudicium retro nullum. vel esset reuerata a statuto vt in casu Bal. supra. l. licet. ff. de iudi. et in c. in nostra. §. de procu. sz tamen iudex ex officio suo q̄ crimen est notorius per confessionem non obstante inhabilitate accusatoris poterit reum condemnare vt tradit Bar. not. in l. i. c. confessus. ff. de custo. reo. et Anno. in c. qualiter cl. ij. j. eo. et ibi dicimus plenius de articulo. ¶ Et videtur exceptio declinatoria non solum repelleret accusatorem sed extingueret crimen. vt bigrati exceptio prescriptionis adhuc esset magis dubiū dicitur Bal. q̄ si esset reuerata a statuto non posset opponi vt si esset talis q̄ ex forma iuris redderetur iudicium retro nullum. q̄ licet appareat de crimine commissio per confessionem punitio tamen eius est elisa prescriptione tēporis vt. l. j. §. accusationē. et ibi p. Bar. ff. ad turpil. vnde nō videtur ista defensio posse auferri reo. Et vide super isto articulo quod ponit. d. m. in l. j. §. occisoriū. ff. ad fil. qui allegat Bal. in reponitis suis siue collectis in l. genero. ff. de bis qui not. infra. qui tenent in effectu q̄ licet cōstat de crimine per confessionem nihilominus nō potest accusatus vel inquisitus puniri si reus potest ostendere prescriptum esse cōtra cognitionem criminis. quia paria sunt sanissimū esse de crimine et pena solutam et prescriptum esse cognitioni criminis vt est casus no. fin cum in l. sed si vnus. §. sed si ante. ff. de iniur. Sed. d. me. dicit hoc dictū non procedere per ea que tradit idē Bal. in l. propterandus. in fi. prin. C. de iudi. vbi dicit sing. q̄ si finita est instantia vel delicta. pot

19 tamen ferri sententia si reus cōfiteatur debitus vel delictum. et q̄ potest confessionem proceditur super notorio in quo non requiritur ordo iuris vt in c. ad nostram. j. de iur. iur. et in c. euidētia. §. eo. Sed ista doctrina est multum diuersa a casu nostro. quia per preemptionem instantie non permittitur ius accusandi. vnde non est mirum si istante crimine punibilis reus potest puniri fatendo delictum sed per prescriptionem contra cognitionem criminis tollitur in effectu ipsa punitio delicti vt in c. accusationem. p. alle. Unde auferre istam defensionem reo est equalis preiudicij sicut si auferres exceptionem preemptionis. vnde Bar. dicit in l. ita. de accu. q̄ interlocutoria que fertur super ista exceptione declinatoria non potest procedi in accusatione. q̄ prescriptum vel q̄ offensus poterat impune offendi habet vim diffinitiuam. Quinimo dicit Bal. in l. si cum in prin. ff. si quis cauti. et in l. non dubium. in fi. C. de legi. q̄ si constat ex actis q̄ sit prescriptum contra cognitionem maleficij iudicium est nullum ipso iure et sententia in quo tamen Bar. sibi cōtradixit in l. absentem. in vltima. q. ff. de penis.

Et de veritate huius puncti non determino pro nunc sed cōcludo in effectu in q. nostra q̄ non obstante confessione ex parte que impediret totaliter cognitionem criminis licet non redderet iudicium retro nullum posset opponi quando exceptio declinatoria referretur a statuto sicut ponit Bal. et at tēde q̄ quando exceptio declinatoria esset talis nature q̄ redderet iudicium retro nullum. etiam Bal. voluit. in d. l. criminis q̄ possit opponi non obstante confessione. ¶ Et de per oia vt. §. dicit. Et circa scōm videt esse casus singul. in l. j. C. de questio. q̄ iste accusator laycus debeat admitti. vbi pbat q̄ lz liberius non admittatur in causa criminali ad testificandū cōtra patronum admittitur tamen quando crimen est facius notorium per alias pbatōnes. Cessat enim tunc prescriptiones inuidia in odium ppter qd in ducitur exceptio ex quo liquet patronum esse criminofum cōter tamen glo. et doc. ibi intelligit q̄ quis reus possit cōdemnari per alias pbatōnes legitime factas pbatōnes tñ liberi nō valeant et non admittant et fin hoc ibi esset casus pro opi. mod. quā credo esse veriorē. Nam lz delictum clerici sit notorium donec tamen non est remotus ab ordine debetur sibi reuerentia. vij. q. iij. c. nonne et in c. cū non liceat et ibi per gl. §. de pres. ¶ Et circa secundum principia

20 lem articulum premittendum est p. euidentia q̄ q̄uis layci in criminibus exceptis admittantur ad accusandum clericos cum distinctione posita in glo. ista non tamē sic admittuntur ad testificandum contra ipsos in omnibus exceptis. sz admittuntur in crimine heresis et lese maiestatis etia si agatur criminaliter de dictis criminibus vt in c. in fidei de hñ. l. i. vj. et tradunt moder. in c. veniens. §. de testi. et bene facit ter. l. c. viij. dist. c. si quis papa. In crimine autē symonie dic et distinguere vt tradit per glo. et doc. in c. per tuas et in c. licet de si. cōdo

21 premittendum est q̄ in illis casibus criminofis et infames admittuntur ad testimonium in criminibus exceptis non credi tur eis nisi cōcurrant alique cōiecture legitime. casus est no. et

22 et ibi hoc dicit gl. in c. per tuas. j. de fi. et In socio autem criminis vt credatur sibi in istis criminibus exceptis vltima admi nicula et cōiecturas requirit q̄ iudex numero testimonij vel ex qualitate deponentium vel ex persona eorū contra quos depo nitur verisimile sit eos non mentiri. casus est fin. in c. in fidei. §. si de hereti. l. i. vj. Hic breuiter premittis venio nunc ad. q. in qua Bar. in l. in questionibus. ff. ad l. iul. maie. dicit q̄ nō admittuntur testes inhabiles in criminibus exceptis nisi ad pbandū crimen immediate intellige vel cōiecturas per quas probatur crimen sed ad alia pambula cōnexa vel dependentia non admittuntur allegat gl. in c. per tuas. j. de sy. vnde inferit Bal. referens ista dicta in aucten. si dicatur in vlt. col. C. de

23 testi. q̄ si statuto cauetur q̄ super adulterio possint produci testes infames. illi testes non potest tunc produci ad pbandū matrimonium cōtractum inter vi. et vxo. sine quo non potest esse adulterij. Sz ista conclusio in crimine lese maiestatis et alijs criminibus exceptis in quibus proceditur ad instar criminis lese maiestatis vt in c. sane. xv. q. iij. et in c. vergentis in fi. j. de hereti. non videtur pcedere q̄ cum ter. in l. in questionibus. ff. ad l. iul. maie. dicit q̄ in causa huius criminis vel in hoc crimine admittuntur famosi et per ista verba videtur cōprehendi queq̄ ad crimen lese maiestatis pertinet vt. l. cū hñ in prin. ff. de trans. et l. cuiusq̄. §. non tamen. et ver. sequen. ff. de instito. act. Nec dicas q̄ illa iura loquuntur in materia fauorabili vel indifferenti. quia idem est in materia stricti ius in qua casu fictus non cōprehenditur sub ver. casus est not. et ibi per Bar. in l. i. lucius. §. paulus respon. ff. ad admittu. lūcta l. iij. §. illud. ff. rem pup. sal. fore. que sunt due. l. ling. in ista

24 materia dicitur. enim in. §. illud qd et si fideiussores pmitunt reum pupilli saluaz fore pro tutore. et tutor nihil gerat stipulatio nō cōmittitur lz tutor possit cōueniri perinde ac si gassisset quia stipulatio stricti iuris que loquitur de tutore administrante non verificatur in casu ficto. i. in eo qui habetur pro administrante et tamen fideiussores qui taliter per stipulationem pmissit non solum teneretur pro bis que principaliter peruenit ad administrationem sed etiam pro dependentibus et cōnexis vt dicit ter. no. in d. §. paulus respondere ita ergo videtur dicendū in proposito. Facit optime ter. in l. si quis officij. in prin. ff. de r. i. nupr. ¶ Pro ista conclusione videtur esse decisio Bar. in l. i. solent. in fi. de ali. et cba. lega. quam refert et sequitur Bal. in

25 l. j. C. de re. credi. et iur. iur. vbi volunt in effectu q̄ si statuti cōfert facultatem probandi per iuramentum vel tollit potentiam appellandi in aliqua causa intelligatur istud statum in omnibus pertinentibus ad illam causam cōsequenter vel antecedentes. secus si statuti dicat q̄ quantitas damni illati possit probari per iuramentum. quia tunc cetera non poterunt iuramento probari. ¶ Pro ista cōclusionē facit optime ter. in l. j. nepos.

26 §. nepos. ff. si quis a pa. fuer. manu. et vbi probatur q̄ dispo. sitio exorbitans contra regulas iuris extenditur ad antec. dens et pambulum tollendum. per quod illa dispositio posset impediri. Et q̄uis ista multa vigeant saluando tamen dicta supra allegata possumus dicere q̄ in terminis. q. nostre materia est exorbitans et odiosa simul. q̄ tendit ad punitio nem rei in atrocissimo crimine. vnde minus debet extendi quā si non esset ita odiosa vt dicit glo. no. in fin. in de. vi. bi qui. in verbo eisdem de era. et quali. et bene facit ter. in c. statutum. de elec. lib. vj. et in l. sed sciendum. ff. de paricidi. Et alias cō. solendo seruauit banc distinctionem in causa multum ardua. Et q̄ in prin. istius commentū declarando fi. glo. nostre dicit q̄ ad istum ter. poterat dari secunda so. vj. q̄ ideo laycus hic fuerit repulsus. q̄ symonia erat commissā in beneficio. et non in ordine. Cōsideraui hodie diligentius et inueni q̄ glo. in c.

27 veniens. §. de testi. et communiter docto. intelligunt. et q̄ etiā symonia commissā in beneficio sit crimen exceptum. lz hoc nō probatur expresse in aliquo canone q̄ meminerim. quia tamē ter. in c. lz et in c. per tuas simpliciter dicunt q̄ istud crimen comparatur crimine lese maiestatis. tutius est tēde cōmune opi. et reiecta illa tertia sol. seq. solu. ¶ Et pro illa com muni videtur casus. xv. q. iij. c. sane. vbi dicitur q̄ tam ille qui recipit pecuniam pro ordine episcopali quā ille qui recipit pecuniam pro eligendo aliquem in episcopum potest puniti ad instar criminis lese maiestatis. Et sic patet q̄ etiam si symonia committatur aliter quā in ordine proceditur vt in crimine lese maiestatis. Sed ad illum ter. possit responderi dupliciter vel q̄ electio est pambulum consecrationis. et ideo sic statum esset expresse in ea. vel q̄ quantum ad illum casum verba illius constitutionis. que est lex ciuilis non erit seruanda cum disponat a canone. ergo lex illa non erit seruanda cum disponat super spiritualibus et mere ecclesiasticis criminibus. lxxvj. dist. c. bene quidem et plenē. c. ecclesia sancte marie. §. de cō. sti. et in c. j. de no. oper. nunc. Communis tamē opi. vide tur tenenda per supradicta. ¶ Item adde ad dicta mod. hic inquitur referens dicta glo. et Bar. in rubrica. ff. de crim. 28 act. Ipsi dicunt q̄ quando corporalem tunc solus ille qui p. ne priuato tendit ad penam corporalem tunc solus ille qui p. sequitur suam iniuriam vel suorum admittitur ad accusandū q̄ licet in libello accusatorio ista qualitas non exprimitur. va let tamen iudicium nec censetur libellus ineptus esse dummo do in processu probatur q̄ accusator persequitur iniuriā suaz vel suorum. ita determinat fin. Joan. and. in addi. Specu. in titu. de accusationibus. §. huc forme. ¶ In glo. posita super verbo in tribus ibi q̄ si habetur bonos laycos et c. adde glof. in c. cū in iuuetute. in fi. j. de pur. ca. et in c. in decima. xix. qd.

29 ij. que dicunt q̄ in subditū q̄ et per bonas mulieres purga ri poterit. Et pro cōclusionē glo. bene facit ter. fin. Joan. an. in c. omnibus. ij. qd. v. et in c. clerici. lxxj. dist. vbi est glo. fin. 30 ga. fin. domi. Abb. hic q̄ layci in causa criminali admit tuntur pro clericis. et preponderat eorum probatio negatiua fauore absolutionis probationi affirmatiue que fit parum nu merum testimonij. Et ad hoc adducit Bald. singulariter illam glo. in l. data opera. C. qui ac. non poss. Sz de negatiua dic vt plene scripsi in c. cum causam. §. de testi. et vt tradit in c. j. d. arbi. lib. vj. De dicto aut. d. Abb. hic potest esse dubium quia gl. ibi non loquitur expresse quādo agebatur criminaliter vñ potest intelligi cuq̄ agit ciuilitur de crimine quo casu layci ad mittuntur contra clericum nedum pro clerico vt in c. quonias et in c. eam litteris. §. de testib. vltima tamen in se non videtur verum. quia vt supra diximus in alio articulo. laycus non ad mittitur cōtra clericum. vel q̄ presumuntur moueri malo zelo et ista ratio cessaret quando clericus produceret eum. iij. q. iij. c. si quis testibus. et l. si quis testibus. C. de testi. Sed alia ratio est propter reuerentiam que debetur a laycis ipsis clericis. et autē ta ista ratione videtur q̄ laycus non possit produci a clerico in testem in causa criminali. ne si productus in iudicio pro clero

31 co aliquid deponeret contra clericum possit ei nocere. q̄ et te stis debet deponere pro vtraq̄ parte. vt in c. de testibus. in fi. §. de testi. et in auctē. sed iudex. C. de epi. et cleri. Causa est no. et ibi glof. in l. p. idem. C. de questi. et clarus per glof. no. in l. nulla iure. ff. de legi. l. de legibus. ff. de testi. vbi omnino est viden dum. ¶ Et super ista vltima glo. querunt hic alique moder. 32 vel dicunt. et q̄ layci in iudicio se esse innocentes per testes dome sticos qui als sunt minus idonei. allegant Spe. h. dicentes in titu. de inquisi. §. j. v. de d. nunquid ea. allegat ibi spec. ter. vj. vel. ij. q. vj. c. cum pastoralis. et ij. q. j. c. de manifesta. Addu

cunt etiam not. per Bar. in l. j. §. si quis vltro. ff. de qōni. et 33 ter. in l. si non defendantur. ff. de penis. et Tu autem aduerte quia in criminibus que cōmittuntur in domo verum est q̄ ad excusandum crimen meliores sunt testes domestici quam alij quiniimo preferuntur alijs. Causa est singula. fin. Bar. ibi in l. quotiens. C. de nau. lib. xj. et sufficiunt dicti testes non solum ad excusationem criminis sed etiam ad condēnationē alterius fin. Bar. in l. si quando in fin. C. vnde vi. in l. j. in fi. ff. sur. aduer. nau. et c. Sed in alijs criminibus que eque bene presumuntur posse sciri per extraneos sicut per dome sticos non est intelligenda doctrina Specu. quia illi regulari ter non sunt integri testes vt. l. etiam. C. de testi. et in c. in litte ris. eo. ti. et ibi plene et q̄ ita debeat intelligi. Spec. p. per lura que allegat. q̄ dicta duo intra loquuntur de conuersione et vita domestica episcopi vel prelati. et melius presumuntur sciri p domesticos et familiares. pro istis bene facit ter. xij. q. iij. c. de prudentia. Et vide ad materiam quod no. Joan. an. in titu. de teste. §. j. v. item q̄ est domesticus Fran.

Ex parte tua.

Monachus ¶ Prohibetur ab accusatione abbas sed ab accusatioe aliorum et debent sibi sub ministrari expense ad proseguendam accusationem. secunda est ibi. quibus si quidem. ¶ Pro. primo q̄ quāuis monachus ex obedientia promittat fidelitatem abbati suo et reuerentia sicut dicitur in iuramento fidelitatis. xij. q. v. c. de forma. et in c. ego enim. §. de iur. iur. tamen per hoc non impeditur accusare suū prelatum q̄ si accusat bono zelo fin cum in hoc nō dicit facere contra ipsum sed pro ipso ad eius emendationem. xij. q. iij. c. ipsa pietas. v. q. v. c. j. et xlv. di. c. q̄ emendat. ¶ C. 2. adde q̄ etia si hoc non proderet accusator dumtamen proficiat repu blice satis est vt non videatur comprehendendi sub iuramento.

2 ¶ vnde qui promittit aliquem non offendere intelligitur nisi iusta causa superueniat. l. quero. §. inter locatorem. ff. loca. iō dicit Bar. in l. qui seruum. ff. de verb. obl. et in l. eleganter 3 §. si. ff. de pigno. ac. q̄ qui promittit aliquem non offendere potest illum offendere si postea sit bannitus. et hoc tenet Joā. an. in mercuriali sua in regula frustra. de re. iur. et in addi. spe. super rubrica de homicidio. vbi est videndum. et ego multa dixi de hoc in c. intimauit supra de testi. ¶ Secundo no. ibi b non sunt nullatenus repellendi et c. nam per illam dictionem

4 vniversalem videtur probari q̄ in iudicio et simpliciter monachus est admittendus ad accusandum abbatē. et si videtur q̄ quantum ex hoc q̄ monachus non sit adhibenda aliqua cause cognitio in admittendo ipsum ad accusandum et per hoc videtur confundi sing. doctrina Archidia. quam ipse po nit. ij. q. vj. c. cū pastoralis. et refert hic. d. Abb. qui dicit q̄ monachus non potest accusare abbatem. nisi prius petita venia et licentia. Nam iste text. simpliciter videtur velle q̄ pre clisse debeat admitti. et sic non videtur feruari cognitio aliqua q̄ sit monachus. et hoc forte est verius de iure. q̄ si monachus in isto casu comparatur filio tunc non posset aliquo modo accusare abbatem sicut filius non potest accusare patrem vel econtra vt. l. si magnus. cum. l. se. C. qui ac. non po. vnde nō placet hic doc. Innocen. qui dicit q̄ iudex debet adhibere ali qualem cause cognitionem priusq̄ admittatur ad accusandū quia que tamen cognitio secundum eum fiet per iudicem parte nō citata. sicut debet fieri in omnibus alijs qui volunt accusare priusquam admittantur ad accusationem. Sz de alijs accusa toribus q̄ possint iudex inquirere ex officio parte non citata nō credo esse verum. et iudex non repellit accusatorem ex officio nisi quando constat sibi ex actis ipsis inhabilitate vt dicit gl. ij. q. vj. c. quereñ. et c. si qui sunt et dicit in c. j. §. eod. de mona cho autem possit hoc esse verum si deberet petere veniam prius quaz accusare vt dicit archi. q̄ cōfessio venie fit causa cogni ta vt. l. sed si hac. §. ait p. etor. ff. de in ius vo. In hac tamē cō

5 fessione non requiritur citatio paritij et vbi quis aliquid ex fieri coram iudice priusquam aliquid vocetur in ius est intelli gatur q̄ possit fieri parte non citata alias illud non pos set fieri per quia per citationes pars vocaretur in ius vt. l. qua uis. ff. de in ius vo. et ita decidit sing. Joan. an. in addi. spec. in ti. de iur. iur. super rubrica. et Bald. in. d. §. ait p. etor. Facit optime qd no. ponit Bar. in l. etat in fi. qd me. causa. Et isto modo potest intelligi Innocen. hic dum dicit q̄ iudex co gnoscit vtraz monachus sit admittendus si parte non citata. ¶ Tercio no. regulariter monachum non admitti ad accu sandum qua qualiter intelligatur dicitur in secunda glo. ¶ In glo. j. ibi. debet hñ expensas concludit glo. hic in fin. quod ex quo monachus procurat bona monasterij accusandū pre

¶ Ex parte tua. de ma istius text. vide latissime ar. ch. in c. accusat. ij. q. ij. ¶ Inc. l. c. si. j. co. arch. in c. si q̄ et bis. ij. qd. vj. spec. in titu. de inqsi. §. vlt. p. to. tñ vide no. decisio nē rote in decisioe cccxij. que incipit. Et qd monachos et in deci. cccxij. in ordine nouissi mo.

¶ Nullatenus. adde qd vbi nul latus est casus nō latine snie gl. est elegās in auc. si qua mulier. C. ad sen. cōf. vell. quā reputauit fin. q. do. card. in c. sup. lris de rescri. et sequit ibi An. barb. et i repe. sua c. testimonium de test. facit et gl. in de. j. i. §. nullate nus. et qd ibi vo luit do. Anto. de bu. §. sequit. pol. et fruc. et qd voluit d. vnde. l. c. q̄ fru stra i. §. nullatenus audiat de vltimis et facit ter. in. c. cō stitimus in v. nul latus. ij. q. v. v. vide et Zing. l. i. si queramus. ff. §. testa. et ibi et per Jo. de imo. adde Semi. l. c. roma na. §. cū ad p̄sara i quarto notab. i fi. de appe. l. vj. et in eo. c. §. snias.

latum suum debet habere expensas monasterij et similiter abbas quise defendit. **C** Sed pro declaratione glof. viden-
da sunt breuiter duo. Primo quid si monachus accusat deli-
cia abbas alium et abbatem proprium virum debet habere
expensas a monasterio. **C** Secundo quid si clericus secularis
accusat prelatum suum. **C** Super primo dicit gl. no. fa. q. vij.
cum pastoralis. et refert hic do. An. q. non. debet habere
expensas quia possit accusare delicta abbas ut superius
concluse glo. Sed hoc dictum in addi. non placet domi. ant.
q. ex quo accusando procurat utilitatem monasterij videtur
esse eadem ratio ut possit repetere expensas. ut in. c. cum pro
causa supra de procu. et in. c. vt preterite. supra de elec. optime
facit quod tradit Archid. l. iij. di. c. si forte et glo. et Joan. an.
in. c. cupientes. §. si vero de elec. lib. vj. **C** Tu potes distin-
guere. et breuiter q. aut monachus accusat principaliter pro vi-
litate monasterij et immediate et tunc debet habere expensas
ut. l. focum qui in eo. §. si cum. l. sequenti. ff. pro socio. **C** Ande
dicit text. nota. in. l. mulier in opus salmarum. ff. de capu. q. ex
pena que fit per prelatum ad utilitatem reipublice. debet resun-
di per filium et ita refert Bald. in. l. j. in princ. ff. de iust. et iur.
C Aut monachus accusat vel agi non principaliter ad utilita-
tem monasterij sed pro homine valde amico monasterij vel
pro miserabilibus personis pro quibus potest agere delicta
abbatis. ut singu. declarat Joan. and. in. mere. sua in regula.
tur argumentum de regu. iur. et ponit Innocen. de amico. in
c. cum. J. r. l. de re iudica. et tunc possit procedere glof. in
c. cum pastoralis. **C** Et aduerte tene menti q. eo casu quo mo-
nachus potest esse aduocatus pro alio non potest percipere
salarium nec etiam clericus secularis. Casus est singula. xv.
q. ij. vnico. et nota. Joan. an. in loco preallegato. **C** Circa
hunc docto. communiter concludunt hic et Specu. valde ele-
ganter in ti. de inquis. §. si. ver. j. q. si prebiter secularis ha-
beret unde faciat expensas non debet habere sumptus. sed si sit
pauper tunc debet habere sumptus si denunciat crimen sui pre-
lati. quia ad hoc tenetur. ij. questione. vj. c. quapropter.
C Si vero accusat non debet habere expensas. quia exercet
genus illaudabilis intentionis ea causa. et q. c. si quis episco-
pus. domi. Joan. de. Imo. hic dicit. Idem esse in clerico qd
in monacho ut refertur hic quidam docto. sed quibus ra-
tionibus dicat idem non adducunt. **C** Tu ergo considera
in ista materia q. dispositio facta de monacho vel de religio-
so etiam in materia penali extenditur ad clericum secularem
vbi est eadem ratio nisi agatur de restringendo vel tollendo
ius questum alteri. **C** Primum dicit glof. nota. in. clemen. j. de
rescrip. in verbo. residentes fm glof. quam reputo singula. in
ista materia in. clemen. j. in verbo. regulares. de sup. neg. pre-
la. **C** Dispositio enim facta de clericis regulariter non trahitur
ad laycos quando imponit penam vel aliter est odiosa glof.
est nota. et ibi per Joan. and. in. c. sciant cuncti. de elec. lib. vj.
C Et idem est ergo hoc premisso nunquid eadem sit ra-
tio in clerico paupere accusante que est in monacho. et videtur
q. non quia licet viri utique inter se habere bonum prelatum. ma-
gis tamen videtur interesse monachi. tum quia cohabitatur cu
abbate. tum quia fortius est sibi subiectus. et licet hoc sit verum
si tamen consideras ex alio capite q. ad accusandum regula-
riter facilius admittitur clericus q. monachus. ut patet ex isto
tex. et ex nota. in. c. precedenti omnibus simul consideratis vi-
detur esse eadem ratio in admittendo clericum q. monachum
vnde sicut non consideratur in monacho q. illaudabile ge-
nus intentionis exerceat. ita non debet considerari in clerico
paupere. **C** Aduerte etiam quia Specu. in loco preallegato
ver. quid si canonicus. videtur sentire multum clare. q. quis
clericus beneficiatus qui accusat ad utilitatem ecclesie sue non
possit ante factum petere expensas potest postea eas repetere
re si obtinuit in causa. quia constat q. gessit utiliter negotium
ecclesie. **C** Et contra possit dici q. si clericus pauper non fecerit
expensas in principio accusationis sed forte mutatus est pecu-
niam pro prosecutione accusationis. deinde succubuit in cau-
sa q. non poterit istas expensas repetere ab ecclesia. quia qui
agit sine mandato et succumbit vel cum mandato generali et
non speciali regulariter non repetit expensas ita tradit glof.
et ibi eleganter Angel. in. l. i. liberto. §. si. ff. de nego. gest. et in
l. actio. ff. de procuato. **C** Et aduerte q. reguli qui non
possunt repetere sumptus factos in lite in omnem euentum sed
in vnum casum. verbigratia si vincat vel si succumbat non
possunt petere expensas sibi ministrari pendente lite ut tradit
solemniter Baro. in. l. venditores. circa medium. ff. de verb.
ob. sed in monacho et clerico paupere hoc pminit ppter ino-
piam. **C** Et adde ad materiam qd no. Bald. in. l. et. c. man.
quem hic allegant aliqui docto. **C** In glof. in. si. doc. mo

der. communiter reprehendunt istam glof. dicentes q. si ab-
bas mittit monachum ad studium in dubio videtur se obli-
gare ad expensas factas in studio sicut pater videtur se obli-
gare ad expensas filij iuxta. l. i. sed iulianus. §. proinde. ff. ad
macedo. et l. si. c. eo. nisi forte abbas protelaratur tempore pro-
fectionis q. nollet teneri ad expensas. et ita tradit Joan. an.
post archid. in. c. j. ne de. vel mo. lib. vj. et tangit archid. in. c. cu
pastoralis preallegato quos refert hic do. Abb. et bene. **C** Quis
dicitur est et aliorum addunt hic aliqui docto. q. si monachus
fecit expensas sibi de pecunijs sibi collatis aliunde quas a mo-
nasterio tunc non potest eas repetere a monasterio. quia cum
quicquid acquirit monachus acquirit a monasterio. quia cum
chus repetere expensas possit repellere a monasterio per regula-
do lo facis de regu. iur. ita ponunt domini de nota secundum
eo. decisio. sua. c. lxxj. que incipit. Item q. monachus quod
tamen ipse moder. dicunt intelligendum nisi monachus pro
alendo se accepisset pecunias ab altero vel esset factus debitor
alterius quia res fuerunt sibi credere nam tunc possit repetere a mo-
nasterio ut eas solueret creditoribus allegat Baro. ita distin-
guent in filio in. l. liberris. §. j. de ali. et c. ab. le. nec alio voluit.
dicunt q. pro expensis monachi obligatur monasterium etiam
sine mandato speciali. et hoc dicit glof. expresse in. c. non dica-
tis. xij. q. one. j. vbi vult q. mutuum factum monasterio obliget
monasterium quando est factum in studio. **C** Quid au-
tem esset si monachus erat in studio de licentia abbas habebat
prioriam manalem. et ex redditibus illius priorie vnde
posset viuere habebat virum tunc monasterium obligetur si
forte monachus reddidit illius priorie consumpsit inutiliter
vel male dissipauit. nam tunc dicendum esset q. tunc non pos-
set petere expensas sicut dicimus in filio qui poterat alii ex red-
ditibus peculij quod administrabat vel ex legitima sibi assi-
gnare a patre suo in vita q. si dissipat peculium vel legiti-
mam non possit petere a patre alimenta fm Bald. nota. in
autem. contra rogatus. C. ad trebellia. Et licet istud dictum
in filio sit dubium quia contrarium tenuit ipse in. l. j. §. si
naturale. ff. de iust. et iur. In monacho tamen existente in stu-
dio habet magnam equitatem saltem si creditor sciebat q. mo-
nachus haberet peculium particulare. **C** Illud etiam scias
in ista materia q. monacho abbas debet expensas non solus
professo sed etiam infra tempus probationis. scus est in in-
clusio in monasterio ad penitentiam peragendam vt nota.
Archidia. et Joan. and. in. c. beneficium de regula. lib. vj.
C Debet autem expensas necessarias non commodas. i.
sine quibus non potest viuere fm glof. nota. in. c. j. in verbo
penuria de statu monach. lib. vj. nisi forte consuetudo sit in
monasterio super modo expensarum sicut dicit Bal. de vesti-
tu in. l. j. §. sed sanctimus. C. de liti. lib. tollen. **C** Sicut au-
tem abbas qui mittit ad studium videtur obligari ad expen-
sas monachi ita et successor suus in abbacia nisi renouet licen-
tiam sicut tradit Bald. per illum tex. in. l. i. §. c. de pet.
successorum lib. x. vbi dicit per illum tex. q. expensas ceptas
a patre de filio in studio tenentur successores perficere.
C Sed queritur de pulchra. q. quam format Specu. in titu.
de salarijs. §. si. ver. si. quid si monachus. et nunquid si mo-
nachus existens in studio infirmatur et efficitur debitor pro
medicinis vel medico possit conueniri eius pater naturalis qui
teneretur ipsum alere si non esset monachus vel potius mo-
nasterium. Et videtur dicendum fm eum q. pater ipse teneat.
tur si expense sint facte ex contemplatione suaverbigratia. quia
medicus medetur sibi contemplatione patris vel mercator
credit sibi merces suas eiusdem contemplatione argumet. l.
19 si pupilli in princ. de nego. gest. et Nam licet filius qui ingre-
ditur monasterium creat potestatem patris et trahatur in pote-
statem abbas fm glof. in. l. si ex causa. §. papinianus. ff. de
minof. tamen ius suitaris et successio in bonis pater-
nis. et debet habere legitimam ut. l. deo nobis. et ibi per bald.
C. de episcopis. et clericis. Legitima autem videtur concedi
pro alimentis. ut in autem. de tri. et semis. §. j. ergo sicut debet
habere legitimam post mortem ita et alimenta in vita. et ista
ratio prima facie multum vget. si vero creditor contraxit cum
monacho contemplatione monasterij. et tunc agat contra
ipsum monasterium sicut dicimus in dicta. l. si pupilli. in prin-
cipio. et in. d. l. sed si ego. **C** In dubio autem dicit consi-
derandum esse qualitatem personarum credentium mona-
cho vbi videndum cuius contemplatio videatur facia expen-
sa siue pecunia vel merces credita monacho.
C Tu vero aduerte quia videtur esse casus no. q. solus mo-
nasterium teneatur in. l. pe. cum glof. sua. ff. de adop. vbi pro-
batur q. si filius naturalis adoptatur pater naturalis non
teneatur amplius ad alimenta sed adoptiuus. quia transiit
a potestate

a potestate sua in potestatem alterius. Sed ad illum tex. potest
respondi q. fm iura forum filius adoptatus non debet le-
gitimam in bonis patris naturalis. vnde no. est mirum si ab eo
non debeatur aliquid. et non est in monacho q. licet trahatur in po-
testatem monasterij et liberetur a patria potestate retinet ius suc-
cessionis et petitionis legitime in bonis patris sicut dicitur est.
Sed q. monachus possit petere alimenta a patre videtur
bati ex his que tradit nota. Eyn. post Jaco. de are. in. l. i. §. c.
de alen. libe. cuius dicta refert et approbat Bar. in. l. pe. in pri-
mo. ff. de lib. agno. in quibus locis in effectu concludunt q. et ne-
pos filij. emancipati. i. filius suus qui est nepos respectu patris
sui debet petere se alia parte. nec potest petere aliquid est pote-
state. et cui querit quicquid querit iure patrie potestatis. ergo
similiter videtur dicendum in monasterio q. quamuis mona-
chus transierit in potestatem monasterij et absoluitur a potesta-
te patris ita q. quicquid querit querat monasterio nihilominus
debet alia parte. quia ratio sanguinis est fortior in patre super
qua fundatur ius prestandi alimenta filio ut. l. si quis a liberis
in prin. ff. de libe. agnos. **C** Et aduerte q. ista ratio difficilis
concludit q. non solum monachus potest petere alimenta a
patre naturali si vult vel a monasterio si sibi videtur ut sentit
Specu. in loco allegato sed q. non possit petere alimenta a
monasterio viuente patre et si illa opin. Barto. et Eyn. est ve-
ra. multum obstat ista decisio volenti tenere oppositum. Sed
tamen euitando ipsam possumus dicere q. inter aum et vna
parte et monasterium ex alia sunt aliqua diffomia quoniam in
successione nepotis pater preferitur aui ut in aut. de iust. et iur. C.
ad tertium. Sed in successione monachi monasterium preferitur
patri q. omnia bona monachi trahunt ad monasterium. xviij.
q. j. c. vnico et in. c. presentia. §. de proba. Item aui obligatur
nepoti ad alimenta propter filium ut. l. dedit dotem. ff. de col. do-
notum ad ergo no. est mirum si prius obligatur ipse filius ex quo
aui tenetur propter ipsum. **C** Preterea licet illa opin. in aui
sit cois non in videtur vera q. per an. d. l. pe. iuncto si filius
21 l. j. dicit. n. text. in princ. q. aui tenetur alere filios ex filio
masculo. postea adiungit q. filios ex filia femina non tenetur
alere nisi pater ipsoz filioz sit inops ex quo si manifeste appet
q. in nepotibus filij masculi etiam si pater sit diuus aui tenetur
ad alend. eos. **C** Nam si distinctio posita in fin. text. debet
etiam seruari in prin. cur. no. possit eas in primo responso sicut
in secdo. **C** Confirmat ista conclusio et tex. multo not. in. l. cum
in adoptiuus. §. si vero. C. de adop. vbi text. eleganter dicit quod
22 quando. et in persona vnus concurrunt duo vincula ius vel
vinculum nature et vinculum patrie potestatis. ista duo vin-
cula simul iuncta extinguunt ius patrie naturalis in totum.
Ita ergo dicimus in proposito. q. ex quo in aui concurrunt
ius potestatis et caritas sanguinis. quauis caritas sanguinis
sit minor in aui quaz in patre. Attenditur tamen magis propter
aliud vinculum sibi coherens. et isto modo respondetur ad
rationem Barto. in. l. pe. **C** Sed rediendo ad. q. nostram
tu posses dicere q. quamuis in. q. predicta aui teneatur ad
alimenta et no. pater. notam videtur inferri q. idem sit in mo-
nasterio in quo vna cum potestate et subiectione non con-
currit caritas sanguinis. vnde. q. remanet dubia. **C** Sed
tamen in ipsa videtur posse non poni due conclusiones.
C Prima conclusio sit ista. Donec monachus seruit in
monasterio a solo monasterio potest petere expensas et non
23 a patre. Ista conclusio probatur a fortiori et sic q. et donec mul-
lier seruit viro quamuis non transeat in potestatem viri licet
nullam dederit dotem non potest petere expensas a patre sed
a viro cuius sit scdm Bart. in. l. q. in vxorem. C. de neg. gest.
et Specu. no. in ti. qui filij sunt legitimi. §. j. ver. si. nunc dicamus
ergo multo fortius idem etiam in monacho qui non solum
seruit monasterio. sed etiam est in potestate abbas. et quic-
quid acquirit. acquirit monasterio. Et propter dictam con-
clusionem de vxore vide Bald. et moder. qui idem tenent in. l.
si cum vxore. §. si autem in sensu. ff. de solu. matri. **C** Se-
cunda conclusio que est magis dubia est ista. etiam si mo-
nachus nullas operas exhibeat monasterio propter infirmi-
tatem vel aliam iustam causam non potest petere alimenta a
patre nisi in subsidium quando monasterium esset inops et no
sufficeret ad expensas. Ista conclusio probatur ex ratione que
assignatur in text. in. si. causa in. l. cum in adoptiuus circa me-
diu. C. de adop. vbi Imperator dicit q. ideo pater adoptiuus
non tenetur relinquere aliquid filio adoptiuo scdm illa tem-
pora quia quicquid acquirit filius adoptiuus acquirit pfi nali
quasi dicat q. secundum naturam qui sentit emolumentum mor-
tali sicut nota. in. §. ea. xxv. dist. et in. c. a capula. et in. c.
clerici. §. de vi. et ho. de text. tamen in. c. j. de reliq. et ven. san.

paratur seruo. l. iij. di. c. ultimo. et in. c. cum olim. j. de priuile-
gio. non ob. q. monachus succedit patri naturali et debet ha-
bere legitimam et que succedit loco alimentorum ut dictum
est quia illud est inducitur sicut satis ostendit tex. in. l. deo no
bis. C. de epi. et cle. et ne filius retrahatur a religionis ingressu.
Vnde dicitur sing. Bald. in spe. in titu. qui si sint leg. §. j. ver. si.
25 quid ipsa velit q. si mulieri relinquuntur alimenta donec ste-
terit cum filijs ingrediendo religionem nec perdit relictum ali-
mentorum ne trahatur a vita contemplatiua. Et potes di-
cere q. prestatio alimentorum in hoc casu differt a legitima filij
cum illa debeatur post mortem patris in tali lucro quod debe-
tur patre non viuo non debet fieri compensatio alias confide-
ratio emolumentum qd possit prouenire patri ex psona filij. Sz
in alimentis que filius percipit in vita patris potest admitti ista
consideratio ut si patri nihil queritur lucrari ex persona filij sed
26 monasterio pater non teneatur ad alimenta. **C** Et q. si dicitur
mus referendo dicta doc. q. si abbas prestatur monacho. cum.
ti ad studium q. no vult sibi facere expensas non tenetur tunc ad
expensas. Adde q. istud idem dicit gl. no. in filio. in. l. i. §. si filio.
§. qd dicitur. ff. ad macedo. quia approbat Bald. no. in. l. ma-
cedonia. in princ. C. de. **C** Ego tamen diceba q. si monachus
non coferit expresse huc potestatem ex quo existens in stu-
dio de licentia habebatur proueniente monasterio ut in. c. rda
tuo. de cle. non refert. et in. l. questum. in pa. et ibi per Barto. ff.
de leg. iij. saltem poterat petere expensas. quas fuisset habitu-
rus domi. et idem forte possumus dici in filio. hoc tamen non
27 determino pro nunc. **C** Et verum alimenta relictia vel pro-
a missa monacho possint exigi per ipsum monachum. Bar. in do-
compert ius petendi monasterio. Et de quod no. Bar. in. l. i.
cum bi. §. eam autem. in. si. ff. de transac. et in. l. i. §. seruos ad custo-
diaz. ff. de ali. ciba. et le. **C** In gl. vltima que incipit. argumē-
tum et. Super isto articulo dicit vt plene scriptum ultra omnes
in. c. si qui testum. §. de testib. vbi videtur. Amz in in quo ibi
28 tenui contra Spe. et An. est emendandū videlz q. si iudex
mittit notarium pro recipiendis testibus ad ipsos testes et per-
sona que debet testes producere et notorie inops. iudex mittere
debet notarium suis expensis. nam illud dictum videtur verū
de iure quicquid ego scripserim in. c. si testum. q. notarius qui
mittitur recipiendis testibus. In hoc actu representat personas
iudicis ut. l. iud. et autem. ibi posita. C. de fi. instru. Sed quādo
iudex habet proficiat extra locum vbi cognoscit tenetur prohi-
cisci suis expensis si persona que debet subministrare expensas
est notabiliter inops. ut est casus no. in. c. statutum. §. in super.
de rescrip. li. vj. ergo idem in persona que ipsum representat.
29 De inquis. etiam doc. hic allegantes. Bald. in Specu. in titu.
de inquis. §. si. fin. q. si mulier accusat maritum in. l. peti se
separari a viro tanquam male pūnciam pendente ista accusa-
tione debet petere expensas a marito. et istud est indubitanter
verum q. mulier ipsa dedisset dotem marito vsq. ad quantita-
tem reddituum dotis ut satis clare probatur in. §. si natus in sensu
fimo. prealle. Sed si nullam dedisset dotem vel expensas exce-
deret redditus dotis. tunc hoc dictus non procederet si mulier
posset se alere aliunde vel ab alio de iure posset petere alimen-
ta ut distinguit Bar. in. l. quod in vxorem. prealle. Et primus
dictum optime facit ad no. per moder. in. l. insulam. §. si. ff. de
ma. et in. l. salubriter. j. de vltis. Fra. Arell.

Si constituit.

Clericus

Erasmus potest priua-
ri beneficio si ante dor-
mitionem post ebrietatem celebravit. hoc dicit.
secunda est ibi de hoc. tertia est ibi ceterum.
C Nota. primo q. beneficium quod posside-
tur a clerico in dubio non presumitur concessus
in commendam sed in titulum perpetuum vnde que allegat
2 commendam debet probare. et Collatio autem beneficij sub
conditione vel ad tempus non potest fieri nisi per sedem apo-
stolicam scdm glof. in. c. si gratiose de rescrip. lib. iij. et in. c. j.
de cap. mo. eod. lib. iij. q. j. c. pastoralis. sed commenda bene-
ficio fieri per inferiorem a papa. de qua dicit vt plene in text. et
gl. in. c. nemo deinceps. de elec. lib. iij. **C** Pro cuius glo-
b intellectu dum dicit quod commendatarius non facit fru-
ctus suos. sed tenetur eos seruare deductis sumptibus. Et de
quod eleganter tradit. Joan. anto. in addi. specu. **C** Secundo no.
3 nunc videndum. verum illud. in addi. specu. **C** Secundo no.
q. crimine ebrietatis per se non est crimen dignum deposi-
tione. vnde si ebrietas no. sit frequens non est peccatum mor-
tale sicut nota. in. §. ea. xxv. dist. et in. c. a capula. et in. c.
clerici. §. de vi. et ho. de text. tamen in. c. j. de reliq. et ven. san.

C Monacho.
faciunt ad istas. q.
que tradit bar. la-
tissi. in tractatu
minozicaz. cuius
ocā p maiori pre-
realum Bald. in
aut. i. gressu. C. de
fac. san. eccle. ali-
quid per bal. i. p
uilegia. et. vide
p. sed. de fensu
cōf. xij. et i. p. i. p.
rv. et in cōf. c. r. p.
per Bar. i. l. lega-
ri. ff. de cap. dim.
aliquid et Bald.
in. l. C. qui ad lib.
p. no. poss. et l. l.
p. uo alieno in fi.
p. i. p. ff. de leg.
j. et p. ang. et do-
der. i. l. i. c. i. b. i. §.
stipulatio. ff. de v.
ob. et per do. Ja.
in. l. cum bi. §. ea
trāsac. in fi.
ff. de trāsac. et larif
fi. per prestatissi-
mum preceptores
meum. d. i. d. i. o.
nyum butigel.
lam in. l. i. §. longi
§. si. ff. de iudi. et
per. d. i. i. §. in. l. j.
in. iij. col. v. §. i. §.
cit. ff. de his q. sunt
sui vel aliorum.

C Mortale vi-
de de hoc p. lib.
de ros. in. l. j. c. fi
§. imp. mal. et p
doc. §. de vit. et
bo. de. in. c. a cra-
pula. et vbi habue-
rit p. i. p. i. p. i. p.
tas. vbi gl. in. l. j.
in. §. i. i. §. i. i. §.
ff. de his qui sunt
sui vel aliorum. que
allegat tex. i. c. die
lx. in. xxxv. dist.

recuperande potest tamen opponi ista exceptio q̄ quis nō de facto sed iuste r̄ rite fuit spoliatus, quia ista respicit possessorii de directo sicut illa nō debes restituere q̄ nunq̄ possidisti v̄l q̄ nunq̄ fuit spoliatus de quo vide glos. in c. ad decimas de restit. spolia. in. vj. ⁊ ter. in. c. olim d. iij. eo. titu. in antiquis.

¶ Acum autem si iuder qui rite tulit sententiam excoꝝ est eam non seruato iuris ordinem tunc competat remedium spoliato sicut si esset spoliatus nō interueniente iudice. Mi. quod plenefertibz do. Anno. in. c. conuergente de restit. spolia. ⁊ q̄ tradit Bar. in. l. sequit. §. si rem. ff. de vsucap. ⁊ in. l. i. inde posidet de acqui. poss. ¶ Sed ista sola. videtur diuinae ad ter. ⁊ p̄terea laborat eo. morbo quo sequētes de quo dicit i. ij. so.

¶ Ande alij dixerunt ⁊ sed lēda so. q̄ hic oppo. exceptio defectus proprietatis notorij. q̄ iste p̄scribit bñficio fuerat p̄uatus per sententiam que transfuerat in rem iudi. vnde licet regulariter exceptio concernens proprietatem in iudicio recuperā. de non possit opponi. istud est verum nisi sit notoria q̄ tunc in beneficalibus ⁊ spiritualibus obstat v̄t est casus in. d. c. ad decimas ⁊ no. Anno. in. c. cōstitutus. §. de fil. p̄sby. ⁊ plene per docto. in. c. in litteris. §. de restit. spolia. ¶ Sed ⁊ ista sol. similiter v̄minat ⁊ p̄terea confundit noua ratione ⁊ forti. q̄ si hic fuisset lata sententia que transfuisset in rem iudi. tunc etiam si non constaret per testem vel per confessu de crimine quia sententia faceret ius fatis appareret de defectu iuris p̄etis restitutionem. Sed contrarium dicitur expresse in ter. nō in ver. ceterum ⁊ etiam satis in ver. siue hoc precedenti. ergo impossibile est dicere q̄ hic fuerit lata sententia.

¶ Et p̄ casum rationes videtur posse impugnari. iij. sol. quā b̄ dedit Anno cē. dicens q̄ hic erat acum petitiō. in quo scōm regulas iuris potest opponi quilibet exceptio per quā concluditur aliquem non habere ius in beneficio q̄ p̄bit. secus si illa exceptio concludit aliquem esse priuādu in re. q̄ habet in beneficio vt ipse Anno. plen⁹ no. in. c. ceter dilectos. j. de excel. pla.

¶ Ande docto. moder. ponit quartas sol. dicens q̄ hic nō erat lata sententia. ⁊ Et ad contrarium respondet q̄ exceptio criminis notorij potest opponi contra petentem restitutionez beneficij licet p̄ crimine quis non sit priuatus sed priuādu. Nam scōm eos ex quo crimen est notoriz iudex pōt remouere a beneficio clericum absq̄ accusatore ⁊ sine iuris ordine vt in. c. euidencia. §. eo. ⁊ ij. q. j. c. de manifesta. ⁊ in. c. ad nostrā §. de iureiu. ⁊ q̄ si clericus peatur priuari bñficio multo fort⁹ potest excludi a restōne. q̄ turpius rejicitur ⁊c. vt in. c. quead. modum. §. de iureiur. Et q̄ infamibus non patet accessus ad beneficia vt in. c. inter dilectos. p̄allegato. ¶ Sed ista lectu. non videtur posse procedere de iure quia quando crimen deducitur per v̄iam exceptionis. ⁊ sic incidenter ad repellendum quantumcuq̄ tale crimen sit notorizum puta per confessionem partis non potest imponi pena que debetur p̄o crimine vt dicit glo. ordina. in. l. si filium. C. da liber. cau. sa. ⁊ not. Barto. in. l. si confessus. ff. de custo. reo. ⁊ Bald. in. l. quod euitandi. C. de conditio. ob tur. causam ⁊ multo fort⁹ idem est quando crimen esset notorizum per probationes. Super quo vide quod ponunt doct. in. c. j. §. de excep. ⁊ in. c. cum dilectus. v. §. f. §. de ord. cogni.

¶ Nec potes dicere quod ista superius allegata loquuntur quando quis est confessus crimen in iudicio ciuili. secus si primo esset confessus in iudicio criminali. ⁊ confessio nunc produceretur in iudicio ciuili. q̄ ista differentia possit habere locum in probationibus ⁊ testibus que facie in iudicio ciuili non faciunt fidem in causa criminali ad puniendum crimen iuxta ea que plene tradit. Barto. in. l. ij. §. hoc edicto. ff. vi bon. rap. Sed in confessis ista differētia non procedit. Ande dicit Anno. no. in. c. cum dilectus p̄allegato ⁊ confessio facta in iudicio summario nocet in plenario. ⁊ tenet domi. Anno. in. c. causam que. §. de 10 test. ¶ ⁊ Salvando istam lect. possumus dicere quod specialiter in istis causis beneficalibus quod licet crimen sit deductu ciuili ⁊ in iudicio ciuili. tamen sine nouo processu ⁊ noua instantia iuder si crimen est notoriz possit punire. ⁊ priuare alii quem beneficio sicut multa alia. sunt specialia in talibus causis propter officium iudicis quod sup̄abundat in fauorem animarum vel ecclesiarum vt patet in. c. cum nobis olim. §. bis igitur. §. de elec. ⁊ in. c. constitutus in. f. §. de appel. ⁊ in. c. si forte. in. text. ⁊ glo. de clerico. lib. vj. ¶ Vel potes dicere quinto loco tenendo secundam solu. §. postquam bis esse casum sing. ⁊ palcham q̄ ⁊ exceptio notoria defectus proprietatis excludit agentem possessorio recuperande si sit notorizum inducitur ex probatione vel confessione partis vel per euidenzas rei. v̄l quia quis habeat ius commune cōtra se que est fortissima p̄sumptio vt in. c. j. de p̄scrip. lib. sexto. ⁊ secus est si sit notorizum p̄sumptiois q̄ oritur ex sententia que transfuit in rem iudicādam

mum in administratione. ergo facit fructus suos. Sed mod.
 dicunt ibi ⁊ melius q̄ iste titulus, nō est titulus qui cōferat ius
 in re. sed titulus conferens facultates administrandi dīcat̄.
 vnde nō sequitur ergo est causa acquisitionis fructuuz. q̄ fm̄
 hoc ille qui habet titulu depositu in re deposita acquirit fructus.
 20 vnde videt q̄ collegia vel singulares persone que habent
 ex privilegio vel cōsuetudine ius custodiendi ecclesiam vacan-
 tem. non possunt cōvertere fructus in vltus suos. ⁊ tñ habent
 titulum legitimu quo ad facultatez administrandi. ita probat̄
 ter. in. c. q̄ sepe de elec. lib. vj. Et est glo. ordinaria in c. gene-
 rali in verbo redditus. eo. ti. ⁊ probat̄ in c. presenti. in prin. de
 offi. ordi. lib. vj. ⁊ in c. statutu. de electio. ergo nō omnis ti-
 tulus infert acquisitionē fructuum sed solus titulus habens ad
 transferendi possessionem ex quo acquisitio fructuū procedit.
 vi. l. iij. §. ex contrario. ⁊ ibi per glo. ff. de acqui. pos. ⁊ banz sen-
 tentiam sequit̄ ipse idem Jo. an. vbi optime loquitur in addi.
 Spec. in ti. de legato. §. videndu. vcr illud autē. Et ideo infe-
 21 runt hic quidam mod̄. q̄ si in bulla papali cōcedente be-
 neficium in cōmendam exprimit q̄ cōmendatarius faciat fru-
 ctus suos videtur cōstitutus possessor in rebus beneficii q̄ qui
 b vult cōsequens vult antecedere ex quo illud sequitur. vi. l.
 illud. ff. de acqui. heret. ⁊ banc illationē facit Bal. sing. in ista
 22 materia in l. consentaneū. C. quomodo ⁊ quādo iudex. in vbi
 dicit q̄ si ex forma statuti vel cōsuetudine missus in tenutam
 ex primo decreto lucratur fructus videtur cōstitui possessor. l3
 regulariter missus in actione personali nō possidet vt in c.
 quomā frequent̄. §. si. ⁊ ibi plene. §. vt lite non cōte. ⁊ l. iij. §.
 qd̄ autē. ff. de acqui. poss. ¶ In glo. posita super verbo ante
 23 episcopi sumu. Mo. istam glo. perpetuo. q̄ vult exp̄ssē q̄ t̄ cō-
 fessio facta in iudicio criminali absente accusatore non noceat
 cōfidenti l3 iudex fuerit presens. Sed. d. Anro. bic. ⁊ d. Abb.
 videtur reprehendere eam q̄ cuz hic agatur ad vtilitatē pu-
 blicam sufficit iudicē esse presētē allegat. d. Abb. ea que ha-
 bentur in c. cū dilecti. §. de elec. ⁊ in c. cum nobis olim. eo. tit.
 ¶ Tu autē aduerte q̄ si effemus in cā in qua ageretur de ti-
 tulo beneficii de plano ergo fateor dictū doc. esse verū. q̄ in ta-
 libus causis iudex ex officio omnia pōt siue presētē siue absen-
 te actore vt probat in iuribus p̄allegatis. ⁊ in c. constitutus. in
 fi. §. de appel. Sed in accusatione etiā publica in qua ageretur
 ad penam imponendā clerico vel seculari ad vindictaz publi-
 cam. cū in criminalibus regulariter procedat ad instar ciuiliū
 vi. l. absente. ff. de penis. Ista glo. posset saluari nisi reus esse
 confessus ad iudicis interrogationē vel confessionē sponte fa-
 ctam iudex recepisset noīe accusatoris absētis. nam bis vobis
 casibus confessio p̄iudicaret q̄ iudex absente accusatore
 posset supplere defectū ipsius in proseguendo processum vi. l.
 pe. in prin. ff. de publi. iudi. qd̄ videt̄ facere interrogando rei
 vel accipiendo confessionē nomine accusatoris vltro factam
 ¶ Primum tradit Bar. solent̄ in. l. i. si quis in vlti. char.
 ff. de publi. iud. ⁊ sequit̄ Bal. in. l. j. C. qui accu. non pos. circa
 medium. Secūdu probat ratione premissa ⁊ tenet d. Anr.
 etiam in causa ciuili in c. fi. §. de confessis allegans ¶ De. in l.
 sine. ff. de intr. act. Sed sicut illud dictum est dubium in causis
 ciuili qd̄ non determino pro nunc ita videtur vtrū in causis crimi-
 nali intetrata pro crimine publico ratione §. assignata.
 Franciscus Brixinus.

Amicus non solus repellitur ab accusando sed etiam ab excipiendo volutarie de crimine. Et sic fuit verum intellectus vltra docto. sicut accusator proposita ab accusatore illegitimo ratione inimicitie non suspendit vel impedit probationem promouendi ita nec protestatio de accusando facta in iudicio. b. d. Et est casus fuit. fuit istum intellectus videntur hic Bossi. vt. j. dicat in glo. limitans. c. omnipotens. s. eo. secunda est ibi q. vero. tertia est ibi. non damus. ¶ Mo. primo ibi. c. abbatisse. et q. abbas electus et confirmatus acquirit nomen abbatis etiam ante benedictionem. Idem probat et de abbate in. c. j. s. de sup. negli. prela. non est autem sic in episcopo. q. ille non consequitur nomen episcopi nisi post consecrationem vnde prius vocat electus vt in. c. tua. s. de his que sunt a prela. sicut et archiepiscopus non consequitur nomen archiepiscopi nisi post receptionem palij vt in. c. nisi. s. de auct. et vsual. et no. in. c. sicut. circa medium. s. de elec. Et est ratio dicitur d. Abb. bic qui ponit ista ibi cta q. post confirmationem et expectat maior dignitatis ordo. s. episcopalis qui datur per consecrationem quod non habet locum in abbate. q. benedictio abbas non confert non ordinem sed conferat aliquid plus de nouo. vt. j. dicat. vnde de electio et confirmatio ipsius videntur esse principalia. ¶ Tu vero vide glo. in. c. j. s. de rell.

a ¶ Ad libitum
tutoris. circa hoc
vide Bar. in l. p.
ep̄lam. ff. de acq.
here. 2 in l. neg.
C. de pen. adde et
Inno. in c. bone
in gl. tenē de po-
su. pre. vbi ponit
an pcurator consti-
tutus a c. possz re-
cuperari p singu-
los de quo et vi-
de Bal. in l. ij. in
xxij. q. c. d. serui.

b. Qui vult cō
sequens. vide ad
istā regulā larrissi
me p. doct. in. l. ij.
ff. de iur. om. tu. r.
maxi: p. fstantissi
mū pceptorē mēū
d. Bironymus
butrig. ibi. vbi cō
multiplic. limitat.
ad istā regulāz vi
de ē p. Bal. aliq.
in. l. si. in. j. col. v. s.
h. pone. C. d. vlu.
z in. l. si. creditorēz
in. ij. col. C. d. pac.
Sely. l. i. sedes. in
pū. z in. c. cām q.
in. rj. col. in. si. de
rexp. l. i. mīta tī
istaz regulā vlti
alios doc. in. p.
fallez. vt p. dños
de rota decisionē
eozū. cccxlvj. in. cl.
q. si in pcuratorij
quā sequit. Senti
in. c. ij. s. h. de p.
cn. vbi pcludit q.
dñs facies pcur
torē z dicens rele
uo pcuratorē me
ab onere satisfaci
di z cō substitui
qō tñ hoc casu n
dat Iniam institui
di. vide ē ad istā
regulā bulgar. in
in repe. rubr. C. q.
admīt. in. xv. co.
ver. sequit. gnta

do, que in effectu in epō dicit idē, ⁊ adde ter. sing. ⁊ no. in. c. in
ter corporalia. s. sicut el. ij. s. de trans. p. d. vbi ter. expresse dicit
⁊ q̄ iura dicentia q̄ ep̄s non poterat cedere ep̄atus sine lra le
dis apostolice non loquebat̄ de epō electo ⁊ cōfirmato. q̄ ille
non h̄z ep̄alem dignitatē vt in eodē ver. dicit. vbi ter. vult q̄
acquiri per cōsecrationē. ⁊ ad idē vide aliū bonū ter. in. c.
nostrī. s. de dec. ¶ Licet autē proprio nomine ep̄i non veniat
cōfirmatus disposito tñ iuris facta in materia que ita cōuenit
cōfirmatio sicut cōsecratio trahit ad cōfirmationē h̄z loquit̄
cōfirmatio sicut cōsecratio trahit ad cōfirmationē h̄z loquit̄
de epō vt est glo. op. ⁊ mētiendū in de. j. de fo. cōp. in ver
bo ep̄i culus op. probat expresse in. d. c. inter corporalia. ver.
p. allegat. ¶ Et scias q̄ ista dicta superius recitata per mo.
der. sunt dicta originaliter Post. ⁊ Jo. an. in nouella in. c. in
ter monasteriū in vlti. glo. s. de re iudi. ⁊ vbi dicunt forius q̄
non solum ante benedictionē abbas potest vocari abbas sed
etiam pōt vti mitra ⁊ baculo p̄fecto abbatibus in priuilegijs.
¶ Licet autē appellatio ep̄i non veniat p̄prie electus cōfir
matus. appellatio tñ prelati venit nō solum cōfirmatus sed
simpliciter electus qui acceptauit electionē s̄m Hugo. ⁊ Lau.
vij. q. ij. c. dilectissimi. ⁊ Jo. an. in nouella in. c. sicut de elec. li.
vj. bene facta ter. ⁊ q̄ ibi no. in. c. l. s. de transla. p. d. in. c.
cum inter vniuersas. s. de elec. Et ista inducit r̄oder. in pbe
mio secti ad q̄nē. ⁊ nūq̄ appellatio doctoris ⁊ veniat
a licentia iuris. de quo dic vt ibi. ⁊ vt tradit Bal. no. in. l. qui in
dignas. ff. de sena. ¶ Sed no. ibi benedictionis r̄. q̄ si
cū abbas benedicit post cōfirmationē vt in. c. cum cōtin
gat. s. de et. ⁊ qual. ⁊ in. c. s. de sup. vj. neg. p̄. ita ⁊ abbas si
similiter vt in. c. indentatibus de elec. li. vj. Et de virtute ista
ram benedictionū quid cōferant vide gl. in de. ij. s. statimur
de ista. mo. que in effectu cōcludit q̄ bñdictio abbatif est sim
plex q̄ nō bñdictio nōi iuris vltra id q̄ habebat p̄ius. Sed
benedictio abbas p̄fert potestatē conferendi ordinis vt in. c.
cum cōtingat. p̄alleg. ⁊ bñdictio monachos vt in. d. c. j. de
sup. neg. p̄. Dicunt tñ hic doc. r̄oder. q̄ etiā benedictio ab
batif est cōsecratiō aliq̄ iuris de nouo. q̄ si nōi nōi iuris p̄feret.
tunc per appellatiōē interpositā post cōfirmationē non de
beret impediri simpliciter erecuto facti vt in. c. cōstituit. in fi.
s. de ap. ⁊ in. c. accedens. ⁊ ibi videbis. j. c. Sed quale sit istud
ius non declarant. ¶ Pos. possumus dicere q̄ cōfert ius be
nedicendi monachos. intellige bñdictioē simplici ad augmē
tum gratie non benedictionē solēti quā facit prelati per quā
remittunt peccata venialia s̄m glo. in p̄mio secti in verbo be
nedictione. nam simplici benedictionē pōt facere simplex sacer
dos s̄m glo. in. c. abbas. de priu. lib. vj. q̄ tñ ter. in. c. mona
quedam de p̄. ⁊ remiss. simpliciter phibet abbatissam benedi
cere. Dicamus ⁊ melius recedendo ab hoc dicto. q̄ si non
augeat potestatem administrandi augeat tñ dignitas ⁊ hono.
que dignitas aliq̄ considerat sine administratione vt. l. j. c.
vi dig. or. serue. lib. r̄ij. ¶ Sed queritur per glo. hic no. ⁊ hic
per. d. Eino. nūq̄ ista benedictio sit reiterabilis ⁊ vt que
stio sit dubia ponat q̄ pendente appellatio legitime inter
posita benedictio ista fuisset bñdicta. vnde facta p̄nunciatio
super appellatiōē per quā p̄nunciaret bene appellatum ⁊ sic
deberet retractari oīa in irritatione itruq̄ abbatissa p̄ceret se
benedici vtrū ista benedictio sit iterabilis do. Ant. dicit q̄ ista
questio pendet ab alia vtrū benedictio ista imprimat aliquem
caracterem vel sit sacramentū q̄ si esset sacramentū vel impri
maret caracterē non deberet iterari sicut dicimus de p̄secratio
ne facta ⁊ prohibitionē superioris allegat glo. quaz dicit esse
no. in. c. pro via de dec. lib. vj. ⁊ tamen aliter non determinat.
¶ Tā dicit q̄ cū ista benedictio nō numeret inter sacramē
ta de q̄bus inc. veniens. s. de transac. in glo. non videt q̄ im
primat aliquem caracterē etiam in abbate. ¶ Unde aduer
at ter. in. c. cum cōtingat de era. ⁊ quali. qui vult q̄ per benedi
ctionem factā de abbate non cōfertur simpliciter potestas cōse
crandi ordinis minores. Sed ita demū si abbas sit p̄sbyter ⁊
sic p̄s per istam benedictionē cōvexit officium cōiuncum
cū ordine sicut dicit gl. in fi. de p̄se. di. vj. c. manus impositio.
⁊ dato q̄ ista bñdictio esset sacramentū q̄ ibi nullibi probat ex
quo non p̄fert aliquem caracterē posset reiterari vt tradit no.
Jo. an. loquens de extrema vñctione in. c. ij. s. de secun. nup.
¶ Et de articulo illo vtrū q̄ quis phibet cōsecrari ista ordi
nari maxime si appoint de re. irritans ⁊ annullans. Et de
plenas per Jo. an. ⁊ d. An. in. c. q̄to sup. j. glo. s. de p̄sue. ⁊ gl.
sing. ⁊ no. in de. in p̄lris de dec. in verbo aliq̄. ⁊ q̄ no. gl.
r̄er. vi. in. c. j. de p̄se. di. vj. c. manus impositio. ⁊ Jo. an.
in nouella in. c. si de t̄p. or. li. vj. ¶ Tertio no. argumētum
s̄m Jo. an. q̄ ep̄s cui est facta collatio ep̄atus per sedē aposto
licam non pōt per inferiorē aliq̄ cōsecrari. ⁊ similiter abbas
non pōt bñdicti per aliū cui est facta collatio abbacie per sedes

apostolica. et hoc tenuit gl. in c. si de tpe. in fi. de elec. li. vi. per illa ter. et per tex. in c. cu in distr. bñedis. §. de tpe. or. et ex quo semel est ceptu negotiu coram fede aplica non pot perfici per alium qm per eu qui cepit. ¶ Ad ista conclusioe vltra doc. fa cit optime tex. in l. j. ff. de offi. p. su. et qd ibi per Bar. per quez
12 probat qd actus iurisdictionis voluntarie incipit per vnum non pot perfici per aliu cora quo a principio actus potuisset fieri. idē probat et no. in l. j. c. de spoz. et ibi per Bal. et in l. re. petita. vbi et per Bal. C. de epi. et cleri. Et ista conclusio pcedit de iure etia si summus pontifex esset impeditus vel deputatus ab eo ad facien du hunc actum fm Bal. ista singulari declaratem
13 in c. j. §. si pacta. si de seu. sue. co. inter do. et agna. et Quinimo tenuit Archi. et no. in c. cu nullus. de tpe. or. li. vi. q. p. inouis in epm vel in abbat per sedem apostolica non solum non pot cōsecrari per aliu vt dictu est sed non pot ordinari ad aliquos sacros ordines. nisi per sedem apostolica. Sed Joā. an. et ibi contrariu. in quo dic vt ibi per euz. Nec obstat pmissis qd no. singulariter Jmo. et c. p.oder. in c. cu. ep. §. de pñ. vbi vult qd l. cā sit incepta corā sede apostolica valeat tñ iudiciu corā inferiori si non excipit. qd aliud est cām de nouo coras inferiori incipere. et aliud est cām semel cepta per vnu velle perficere. qz hoc vltimu non l. nec in actu voluntarie iurisdictionis nec in actu cōtentioe vt pbant iura. §. allegata. Unde dicebat Bal.
14 no. per illas. in l. i. qd indignus. ff. de sena. et qd liams in vno
15 loco nō poterat capere insignia doctoratus in alto. ¶ Quare no. qd sicut inimicus repellit ab accusando ita etia repellitur ab obediendo crimen per viā exceptionis. Nam ista voluntaria obiectio siue exceptio in multis bz vni accusationis fm Jnn. in c. dudi. §. de elec. et hoc probat hic fm cōem intellectū. nam fm lectu. quā posuit non probat et hoc facit ad no. per Jmo. et alios in c. cu inter. §. de prob. et in l. de papillo. §. seruo. per Bar. ff. de no. ope. nū. Et videt. et qd ibi no. in c. dilecti filij
16 §. de excep. vbi dī qd dixi. ¶ Quinto no. et semper t. m. ex ver. qd vero iuncto prin. qd qñs iudex a quo appellat superferat in executione snie vel actus per se facien di non tñ ppter hoc vñ deferre appellatōi. qz si per hunc actus iudex videret detulisse summus pñfex in ver. qd vero. diceret qd vero tñ debeat appellatōi eius deferre. Sed nō dicit si mo vñ per bo pñtis ipis ex quo p3 qd nondū detulerat. et hoc tenent hic do. et in. et aliqui c. p.oder. et facit optime ad no. in c. cu appella
17 tionibus. de apli. vj. et Et adde ad ea que diximus in pmo no. qd ep̄s electus et nōdm pñfatus non venit sub appellatōe electi. vt fin. dixit Jnn. in c. cu dilecti circa prin. §. de do. et cō. Et sicut cōfirmatus non cōprehenditur sub appellatōe epi. ita non cōprehenditur sub nole pontificis fm glo. no. in de. li. de cele. missa. et in de. j. de pe. in verbo qñs. ¶ In glo. postea per verbo inimicus que incl. epi sine fuisset et. Ista gl. relata ad tex. pbat singulariter id qd dixi in scō summario
18 et limitat vel ampliat. c. oipotens. §. eo. et vult. n. qd sicut pen. dente accusatōe sup crimine psumit reus infamatus et accusatōe. et ideo impedit pmoventi ita et ptestatōe facta in iudicio de accusando aliqñ psumit grauata eius opi. et impedit pmoventi qd est noui dictu ad illam mām. et ad ea q tradit Bar. in l. l. qui a latronibus. §. si qñ in capiti. ff. de testamē. et Bal. in l. barbarius. ff. de of. pñf. Sed qd ipsam vñ esse casus in c. l. j. et in fi. iuncto prin. ter. vbi p3 qd Quis ep̄s ille per litte ras esset denotatus de crimine de quo denotatus intendebant accusare fm cōem intellectū nō bilominus et illa denotatōe sic facta nō probat ep̄m esse infamatu super illis crimini bus qd p3. qz in sūse summus pontifex cōmisi inqñtionem fame et sic p3 qd per illā combinatōe nō plūmebat. Sed pōt rñderi dupliciter l. obiectio multus vzgeat. ¶ Primo mō qd ibi non pñfabat denotatōes velle accusare l. nuncias hoc asse ruerit vltra formā mandati vt ibi dī. Ad aliter et melius pen. dente accusatōe vel combinatōe facta in iudicio de accusan do psumit grauata opi. pmoventi et impedit pmo. Sed in c. l. nō pendebat combinatō accusatōis future cū esset iaz impositiū perpetuū silentium istis denotantibus et eoz tacita vel exp̄ssa desistentia. Et qñm nouit combinatōe accu sandi ipsi reo tñ fere prodest desistentia ab ipsa combinatōe vt sic non psumat amplius infamatus licet aliquialiter remaneat su spectus. Et ibi est casus fin. qd sicut absolutus ab accusatio ne non remanet psumitur amplius infamatus vt diximus in c. compotens. §. eo. Ita tollitur infamia nec plūmitur am plius infamatus si non sit absolutus diffinitue sed accusator desistat ab accusatōe vt a combinatōe de accusando. ¶ Pro ista conclusioe facit. qd dispositio facta de accusante et abitur ad eam qui combinatur accusare vbicunqz est eadem ratio in vtroqz. Et sicut desistens ab accusatōe non audit amplius ita desistens combinatōem factam de accusando vt est casus
no. in d. c.

no. in. d. c. licet et ibi pmo. et in l. miles. §. soc. ff. de adul. et ibi per Bar. p. hys bene facit tex. in fi. in l. quoadmodum circa me diu. ff. de inof. test. et in l. denunciasse in prin. ff. de adul. Fra. Licet in beato.

Al non ^{prosequit accusationē.} terminū statim excluditur
ab accusando non tñ puni si desistit ante in
scriptiōne. que d3 in accusatiōne fieri. Vel sic
fm dñm Abb. qui cōtinatur se aliqñ accu-
saturū si non psequit accusatiōne. i. non accu-
sat non audit ampliū non tñ puniur desistens aliqua pena.
scdā ē ibicū aut. tertia ē ibi: nos igit. quarta ibi: me aut. Qmo
dñs tñ ad sensum diuidit in tres partes q3 in prima narratur
factū. In scda ibi nos igitur ponit declaratiō iudicii. In ter-
tia ibi. ne aut cōmittitur inquisitiō fame. ¶ Mo. primo q3 quis
accusator non possit fieri per scripturā non pñt accusatore vt
probat. ij. q. viij. c. per scripta. denunciatio tñ criminis siue cō-
minatio de accusando pōt fieri. Scdo no. 2 tene menti pperuo
q3 in criminalibus reus accusandus pōt citari ante poretam
accusatiōē 2 inscriptiōē factam ad penā talionis. Sed hoc
videt contra tex. in. l. ij. C. de erbi. 2 intro. reis. vbi expsse dicit
q3 accusator qñ reus est de longinquo. i. multū remotus a loco
iudicii. non pōt facere citari reū nisi prius subscribat ad penas
talionis. d. Abb. mo. hic tangens istud qñum dicit q3 de iure
istud nō potuit fieri. sed de stilo 2 cōsuetudine curie asserens b
non esse tactū a doc. hic sed 30. an. banc sol. 2 istud dicitū po-
tuit expsse in. c. ij. s. a 2 ibi illud refert. d. An. 31a tñ sol. videt
tuit expsse in. c. ij. s. a 2 ibi illud refert. d. An. 31a tñ sol. videt
diuinare ad tex. ex quo nō apparet de isto stilo vel ista pueru-
dine. vñ forte melius esset dicere q3 hic agebat per viam denū-
ciationis in qua nō d3 pcedere inscrip. vt in. c. qualiter d. ij. j. a
2 p3o hoc optime facit tex. in ver. sed q3 sup quibusdā 2c. Nec
ob. tex. j. in ver. q3 vero ibi citra vinculum inscrip. tñ
dicitū 2 citra nō significat exclusionē tēporis. i. q3 anteq3 accu-
satores inscriberent desisterant. q3 sic daret intelligi q3 pcedere
retur per viam accusatiōis. sed significat idē q3 pter ac si vi-
ceret quia in iudicio denunciatiōis nō fit inscriptiō nec aliqua
promissio de psequendo litē. Ideo ante litis cōtestationes li-
cuit desistere fm hunc intellectū limitat no. l. ij. C. de erbi. reis.
qd non b3 locū vbiq3 agit ciuilitur de crimine per viam denū-
ciationis. q3 in ea nō fit inscriptiō. ¶ Sed huc vltime solu-
obstat q3 l3 in denunciatiōe nō requirit inscrip. requiritur tñ
libelli oblatio vt p3 in. c. l3. j. de symo. Sed citatio non potest
fieri de reo. ita vt per eam cōstituat cōtumax nisi libello pñs
oblatio iudici vt in auc. generaliter. C. de epi. 2 cleri. 2 solēnter
declarat Bar. in. l. si finita. §. iulianus. ff. de d. infec. ergo vñ
q3 etiam in causa denunciatiōis ista citatio fieri non debeat.
¶ Soluendo breuiter dicas q3 in ista denunciatiōe simplex
notificatio facta per lras obtinuit vim peritiōis. q3 in ea pce-
ditur de plano non seruato totaliter ordinē iudiciōrū. vt in. c.
nouit. s. de iudi. vel dic 2 melius q3 illa iura allegata p Bar.
in loco palleгато loquunt vbi procedit ordinarie. secus esset
vbi procederet de plano 2 multo fortius si posset procedi sine
figura iudicii. 2 erit solēns limitatio ad illa dicta. Tercio no.
sing. ex isto tex. q3 in citatiōe que fit in iudicio criminali non
est necesse transmittere reo copā accusatiōis vel effectus ip-
sius. imo sufficit citare reū q3 veniat rñsurus cuiusdā accusatori
ni propositē 2 se per talem. 2 isti tex. ad hoc signanter allegat
Bar. in. l. inter accusatōrē. ff. de pub. lib. d. Abb. moder.
hic dicit q3 2 Bar. videt casus. v. q. ij. c. si primates. vbi tex. ex
presse dicit q3 si cōs accusat. 2 est de longinquo d3 per lras ci-
tatozias moneri de crimine sup quo impetit. 2 ita gl. in. c. ij.
s. de villa. vñ in effectu ipse dicit distinguendū esse. q3 aut reus
citāt in criminalibus de longinquo aut de loco vicino. vel est
in loco in quo tractat accusatiō. primo casu d3 inseri in citatiōe
non salte effectus accusatiōis. ita q3 reus possit cōparere insti-
tutus. 2 ita intelligat tex. in. c. si primates sic et debes intellige-
re tex. nostrū hic q3 in citatiōe crimina fuerūt specificata. licet
prima facit tex. faciat in qñum. scdo casu pcedit dictum Bar.
supius allegati. sed ipse nō vidit Bar. banc. c. plenius expli-
cantē in extrayaganti ad reprimendū. in glo. sup verbo. si de
predicto crimine qui cōfirmans opt. suam quā posuit in. d. l.
inter accusatōrē. dicit p3o ea esse casum in. l. ij. in. si in vbo ex-
ploraturus ius quesitū. C. de erbi. re. Et ad tex. si primates. nñ.
det q3 ibi est spale in epō. in cuius accusatiōe 2 alia sunt spalia
propter dignitatē persone. naz non pōt examinari cā sua nisi
in cōsilio pñciali. 2 solus summus pontifex pōt eū cōdena-
re. ij. q. vj. c. qñs cū alijs. c. se. 2 plene in. c. nō potest. s. de re
iudi. 2 in. c. j. s. de iudi. Sicut videmus in fi. q3 in psonis cla-
rissimis 2 qbusdā officialibus publicis 2 quedā spalia ind u-
cuntur in iudicijs in eoz fauorē. l. si. C. vbi se. vel claris. 2 in. l.

facris. C. de pri. fac. scri. li. iij. z. l. quotiens. C. de priu. scho. eo. li. Et banc sniam sequit Jo. de mo. in. d. l. inter accusato rem. C. Remibi nullam plz dist. vñi Abb. vi vbiqz. quis citat de loco remoto salte in criminalibus in gbus agit de magno preiudicio debeat fieri citatio que possit intruere reum vs sic parcat laboribus partiu z expens. ¶ Pro qua cōdusione pon dero istū tex. in quo fuit assignatus terminus non solum ad cō. parendū sed ad rñdendū obiectioni. Sed istud fuisse iniquū nisi reus fuisset per citationē infructuosā q̄ imparatus cogre rñdere pp qd dant inducie deliberatoe vñ in auc. libelluz. C. de lit. cōr. z tradit in. c. ij. s. de oia. ergo de necessitate o3 in telligit crimina fuisse exp̄sa. In ciuilibus tñt in gbus nō agit de tanto pñdicio pōt tollerari doctrina Bar. simplr lz ē in illo casu esse valde equum q̄ qñ citatio remittit ad locum re motum instrueretur reus z sic abbreviaret iudicium. Et q̄ in ciuilibus simpliciter possit fieri citatio absqz transiñsione esse res libelli porci et vel pougendi. probat ter. per locum a spe ciali in de. fi. vt li. pen. vbi dicitur q̄ quantū ad bec vt lis dica tur pendere per citationem regitur q̄ in citatione exp̄matur res qñ petitur. z sic ponatur effect⁹ libelli. ergo quod ad alios effectus non est necesse amplius dixit Bal. z no. in. l. pñta. neum. in prima carta. C. qño z qñ iū. q̄ non solum est necesse exp̄mire actum ad quem qs citatur. sed sufficit a iudice ordi nario citare aliquem q̄ cōpareat coram se etiam si nō dicat ad rñdendum cuidam petitioni porrecte. per talem. Non ob. tex. l. ij. allegatus per Bar. q̄ ille tex. intelligitur de discussione so lemni quam coram iudice z pñte accusatore facturus est reus ad repulsionē criminis. z hoc significat verbum. adhibita ad uocatione positus in tex. nam pro recipiendo copiam libelli ex qua possit intelligere quo accusaret nō erat opus adhibere aduocationem cuius perita possit discerni vtz accusatio pee. dat vel non. z an accusatis sit admittenda. ¶ Quarto no. in vt iuxta tenorem ciuitatis zc. q̄ citatio facta per precessorem obligat reum citatum q̄ cōpareat coram successore in eodem termino. Sz hoc videtur esse falsum z cōtra text. iuncta gl. in l. edictum. ff. de iur. vbi dicitur q̄ si precessor assignauit termi num preceptorū z alius iudex postea sibi succedat debet p siterum citari non obstante primo p̄ceptorio elapso. ergo ps non astringitur p̄pere in termino assignato a p̄decessore vñ de dixit Bal. in. d. l. pñtaneuz q̄ si post ceptam causē cognitiō z citationem factā de parte iudex delegat causaz delega tus debet z itez citare. Et banc p̄dusionē legim spe. in ti. de citatione. §. dicto. vt iter. queritur. ergo videtur q̄ ista litem non pcedat hosti. solnendo dixit q̄ iste citatus non teneba tur cōparere sed voluntate cōparuit. Alij dicunt z ista est co munitis sententia q̄ speciale est in sede apostolica q̄ citatio fa cta a p̄decessore aut coram successore. Et istud est hodie de claratum exp̄se. z ibi est glo. in. de. neromani. ad si. de electio. ¶ Et isto modo intelligitur iste tex. ¶ Qd autem. s. dicitur est de iudice delegato limitat fin. Jo. an. in. vt. item queritur. quem refert. d. An. hic nisi iudex qui delegat causam citet ante delegationē partem cōpareat coram se vel coraz illo cui causaz delegauerat. tunc enim citatio astringit etiam coraz delegato. intellige post notificationē factā parti de delegatione. alz nō deberet currere terminus iuxta ea que tradit Bal. in. l. j. si qs cau. z in. l. si ea. C. qui accu. nō pos. nec est istud nouū q̄ vnus citer ptes q̄ cōpareat coraz alio iudice qui est diffiniturus cām imo hoc fieri pōt per eū qui cōmittitur cognitio causē z nō dis. finitio. casus est no. z ibi per gl. in. c. ii. ber. s. de iudi. qd t3. d. ¶ An. in. c. vñdū. el. j. s. de elec. z Inno. in. c. fi. j. c. ¶ Quinto no. ex isto tex. ibi pro fe vel alijs pponere vellet q̄ in cā crimi nali pōt admitti p̄ccatorem lz agit per viam accusationis fm eōdem intellectu. Sed hoc videt p̄ter. in. c. ventens. j. c. Inno. hic dat plures so. sed inter alias est vna nota. z menti tenēda. qz dicit q̄ ex pluribus accusatoribus qui dicant cōsortes eius dem litis vnus pōt esse in iudicio criminali pro fe z pro cōsor. te. lz alius extraneus nō possit interuenire vtz p̄ccator. z hanc doctrinā tanqz no. allegat Bal. z sequit in. l. seruaz quocqz. publicie in vl. car. ff. de p̄cur. pro qua doctrina multi facit ter. cū gl. in de. religiosis. de p̄cu. vbi pbat qz monachus non possit esse p̄ccator pro cā aliena pōt tamē esse pro cā cōsortis eiusdē liti no. in femina in. c. ii. dilecta de p̄r. vii. de iuri. bñ facit ter. in. l. silus. §. veterani in verbo inesse sui numeri. ff. de procu. ¶ Do. An. hic nō repēdit exp̄se istud viciū sed in ponit aliā so. que plus sibi plz vt. j. dicit. ¶ Inno. in. c. ii. d. l. de. s. de do. z cō. q̄a dēre. allegat hic pro casu istius cōclu sionis lz opposita dicens q̄ si ibi fuisset p̄ccatum criminali illi duo canonici nō fuissent admissi pro alijs. z hanc cōdusione z credo esse veraz qz ratio pp quā accusator vel reus probent cōstitutē p̄ccatorem in cā criali ad bac militat in isto casu. Do.

signatur enim inter alias rationes una ratio precipua q non
admittit procuratorem ne iudicium sit elusorium q reus vide-
ret se eodemmodo nunq compareret r similiter accusator qui
videret reus absolueret. quia ipse puniuntur de calumnia r pena
sationis que ratio sit haberi locus in casu nostro vt per se ps
r hoc tenet bar. satis clare in .l. si plures. ff. de accusa. vuz dicit
q qñ pparent plures accusatores in casu quo omnes vuz dicit
mitti iudex non debet eis pmittere vt pstituit vnñ pro omni-
bus. in iuribus autem allegatis per Inn. non durabit ratio
prohibitionis in agente proconforte eiusdem litis sicut satis
poteris pferare per teipsum. ¶ Sexto not. q ille qui desi-
cit ab accusando non solum repellitur a via accusationis sed
etiam a quacq via per quam crimen potest deducti in iudi-
cium. Si vero intelligamus. q hic agit via denunciationis
qd videtur esse multus pformetur sicut diximus in .c. prime
precedenti tunc adbuert. iste esse notabilior r probaret q de-
sistens in iudicio denunciationis non solum repellitur densi-
ficatione sed etia a facultate accusandi. ¶ Ultimo pores colli-
gere ex isto tex. q quando a accusator desistit ab accusatione r vias
deu non potest pcedere vt expediat eandem processum r vias
accusationis inuentas sed potest inquirere super sama accu-
sati. quo probata procedet per inquisitione qd qualiter proce-
dat dicemus tibi in lec. se. sup glo. ¶ In gl. que incipit q pa-
pa r. postea super ver. ibo quesitum gl. nostra ponit duas so-
lutiones ad cotraria r allegata in ipsa ex quibus. d. An. r mo.
loquendo aliquantulacius in effectu distinguit r q aut ter-
minus statuit accusatori ad accusand non statuit reo ad co-
parend. In ca criminali. Primo casu excludit accusator post
lapsum termini vt in .l. si ea. C. qui accu. non poss. cñ alijs hic
allegatis in gl. ¶ Seco causa non excludit accusator a fa-
cultate accusandi si non pparet in termino sed debet iterum clari-
ari vt veniat ad agendam causam vt .l. qui crimen. C. de qui
accusare non possunt. Et si non pparuit tunc excludetur a fa-
cultate prosequendi accusationem vel possit fin de. An. actor
si comparuit in primo termino r nihil dixit interrogari a iudi-
ce virus velit prosequi accusationem. r si non prosequatur ha-
bebit post desistente r non audietur amplius sicut fuit factum
hic. Tu autem ad ista dicta breuiter adde. r primo qd ista sit
distinctio bar. formaliter reprehendentis ibi gl. no. in .l. papi-
nianus. §. si qui. ff. de inof. testa. vbi gl. fin. voluit q in crimi-
nalibus si actor non pper in termino in quo reus est citatus vi-
deatur desistere r amplius non audiat. sed bar. ibi reprehen-
dit gl. q. cum in criminalibus procedatur ad instar ciuiliu.
vt. l. absente. ff. de pu. in. Sicut in ciuilibus actor non ppen-
te in termino assignato reo ad coparendu actor non cadit ca
vt. l. post editum. §. circunducto. ff. de iudi. ita nec accusator.
adducit iur. in .l. libelloz in si. ff. de acco. non tamen allegat. l.
qui crimen q est claus in ista materia. ¶ Seco pondera gl.
tua in prima sol. nas ex ea colliguntur tria no. dicta. ¶ Primo
est q sicut impediunt legumino restituitur tempus statutum
a lege ad accusandum vt. l. si quo militi. in prin. ff. ex qui. cau.
ma. ita restituitur tempus preficium ab boie. in a iudice iuxta
formam. l. diffamari. C. de inge. r manu. Et hanc tene menti
ad no. l. personas. §. de ap. In illa. q. quomodo impediunt
in termino hominis prosequi appellationem possit restitui
ad instar impediti in termino legali. ¶ Seco habes no. ex bac
gl. q sicut minor non restituitur ad accusand aduersus tem-
pus statutum a lege. vt. l. auxilium in prin. ff. de mino. ita non
restituitur aduersus tempus statutum a iudice ad accusanduz.
r est magna ampliatio ad illam. l. ¶ Tertio habes no. elega-
ter ex ista glo. q post lapsum termini statuti ad accusandū vel
ad agendum iudex non potest interloqui r imponere actori per-
petuum s silentium nisi iterum actor citato. q postea actor ha-
bere aliquā iustam causam petitionis cur non debetur excludi.
r istud est addendum ad ea que posuit no. Bar. in .l. iij. §. si
viam. §. de re mili. r in .l. iij. in si. ff. si quis in ius vo. r in .l. si fi-
nita. §. iulianus. ff. de dam. insec. in illa. q. Ultra iudex possit
contumacia imponere penam eo vltierus non citato. ¶ Sed
ista responsio glo. ly sit no. non tamen bene congruit textui. q
sim hoc ponitur hic interrogaffertis cos canonicos quare non
accusassent in termino sicut debeant. sed hoc fecit ino simplici-
ter interrogauit virum vellent agere. r sic presuppouit q ha-
beant facultatem habendi absq probatione alicuius impedi-
menti. ¶ Et de tu potes dicere sequendo istam primam lec.
que habet q isti accusatores fuissent exclusi per lapsum termini
dicere hic esse casum sing. q exclusus ab accusando vel agen-
do per lapsum termini potest nibilominus agere vel accusare
anteqz iudex interloquatur cum non esse audiendum si res est
integra. i. si ius aduersarij non est facium diuersum. Et hoc di-
cit Inn. no. in .c. vuz in tua. §. qui in a. accu. pos. r tenet Bar.

expresse in terminis nostris in auc. ad hec. in vlt. carta. C. de
 vfur. 2. Ang. in l. papinianus. §. si quis. a. l. si quis. l. alleg.
 ¶ Tertio addit dicitur doc. in quantum ipsi intelligunt q. in. c.
 quilibet. iij. q. v. fuerit assignatus terminus accusatorum ad ac-
 cusandum q. illa decre. non patitur hunc intellectum. q. expresse
 loquitur de termino assignato reo infra quem actor ad causas
 non comparuit que debebat agitari in concilio puincia. ¶ Si
 Jo. dicit ibi in glo. respondendo ad l. qui crimen. C. qui accu.
 non pos. q. ibi est speciale in accusatione episcopi. in qua 2. alia
 redditur specialia vt dixi in no. ad intellectum. c. si p. nates.
 v. q. ij. ¶ Aduerte tamen q. causa immediata excludit d. accu-
 satores ibi non est lapsus termini sed est excommunicatio qua
 debet puniri accusator non comparens in termino. Ad si vis
 dicere q. si lapsus termini potest tollerari id q. dicitur vt sit spe-
 ciale in episcopo citato ad concilium puincia fecit sit si ali-
 biter etiam corā sede apostolica vt est casus fin. bic. Sed hoc
 videtur durus q. citatus coram sede apostolica minus puniat
 q. citatus ad concilium puincia. Et ideo dicamus aliter re-
 nendo fo. pmissam. q. ibi accusator plus deliquit q. iam pro-
 duxerat accusationem in iudicio. 2. forte inscripserat ad penas
 rationis. bic. autes minus deliquit q. nodum accusauerat solē-
 niter. vnde nō ita excludit precise post lapsum termini. ¶ In
 ea. ibi. sed excludantur propter nuncium. Glo. ista reprehendit
 hic per. d. Abb. q. fm hunc intellectum archiepiscopus nō fuit
 citatus ad instantiam canonicorum. 2. per cōsequens non vi-
 deretur imputandū canonicis si nō cōparuissent in termino. 2.
 sic non posset eis imponi silentium quasi desistissent ab accu-
 satione. ¶ Preterea ter. iste in ver. citra vinculum inscriptionis ostē-
 dit q. accusatio aliquo modo erat cepta. nam desistere dicit ille
 qui semel cepit vt. l. desistisse. ff. de iudi. 2. dicendo q. desistitane
 citra vinculum inscriptionis datur intelligi q. inscriptio erat
 facienda si iudicium processisset. ergo procedebatur per viam
 accusationis vt in. c. qualiter. j. e. 2. in. c. super bis. Item ter. di-
 cit q. pōtuerit processit seruata iudiciaria grauitate. sed hoc nō
 fecisset si cōmisset citationem credens falso nuncio 2. non ba-
 bent mandatum legitimū propter quas difficultates ipse di-
 cit hanc fo. non esse veram 2. tenet in effectu q. reuera nūcius
 habuit mandatum legitimū ad faciendum cōmitti citationes
 de isto ad petitionē accusare volentū. sed tunc ob. q. si sic fuit
 ergo canonici non cōparentes in termino debuerunt cōdem-
 nari in expensis vt dicit glo. Sed ad hoc ipse respondet q. is
 non fuerunt cōdemnari in expensis. q. hoc non fuit petitiū per
 partem. Sed sicut non apparet in ter. hoc fuisse petitiū per par-
 tem. ita nō apparet contrariū. vnde ista fo. aliquid diuinat
 propter q. ipse ponit aliam sol. vicens q. 2. si ista citatio 2. cō-
 paritio archiepiscopi fuerit inutilis quo ad accusandū. potuit
 tamen esse utilis quo ad denunciandū. Sed hoc non pōt dici.
 q. nullus ex istis p. pectus est crimen aliqua via. vnde nec ac-
 cusatio nec denunciatio habuit effectū. ¶ Nos ergo possumus
 tenere simpliciter q. bic isti volebant accusare 2. per cōsequens
 ad eorum petitionē non videri archiepiscopos fuisse citatos.
 ¶ Et si dicitur. ergo quomodo fuerunt exclusi tanq. desisten-
 tes. ¶ Respondeo q. non fuerunt exclusi virtute termini elapsi
 sed virtute responsionis sue. q. interrogati dixerūt se nolle ac-
 cusare vt. l. si maritus. §. si negauerit. fm vnum intellectum. 2.
 ibi per Bart. ff. de adul. ¶ Item si dicitur q. cum isti fuerint
 causa per suas litteras facienti citari hunc archiepiscopum ad
 16 minus propter hoc debent cōdemnari in expensis. ¶ Respon-
 deo q. isti non fuerunt instigatores iudiciales sed informato-
 res iudicis extraiudiciales. qui q. nō sunt pars iudicii sicut ista
 ratione nō incidūt in turpil. nec puniant aliqua pena. vt. l. ob
 hec verba. 2. ibi per gl. 2. Bar. ff. de infia. 2. clarius per Ange.
 qui pprie exemplū in informatore iudicis extraiudicialiter ita
 cōueniens cōdemnari in expensis. Dicuntur autē isti desistere
 non pprie sed largo modo. q. dederunt principij cause 2. in-
 quisiōni criminis sicut ille qui cōminatur se accusaturū si po-
 stea nō accusat largo modo dicit desistere. ¶ Pontifex autē non
 fecit citari istum archiepiscopum simpliciter sup. via accusationis. sed
 q. veniret rursus criminibus sibi obiectis. vnde seruata iudi-
 ciaria grauitate. potuit cōmittere citationē ex officio suo vt sic
 2. cō coparentes posset pcedere vel per viam denunciationis si
 aliquis veller denūciare vel per viam accusationis vel per viā
 inquisitionis sibi videret procedendū. ¶ Et si dicit q. si pro-
 cedendū erat via denunciationis non potuit cōmitti citatio pte
 non petente vt. l. ad pemptorij. ff. de in. 2. l. pperandū. §. 2. si
 quidē. C. e. Rñdeo q. ex denunciatione crīm facta potuit pce-
 dere via denunciationis 2. ē via inquisitionis ad instantiā denū-
 ciatoris vt videbitis in. c. qualr. 2. q. si el. ij. j. e. 2. ē casus in. c. l. 3.
 hely. j. de sy. in q. cā inquisitionis iudex sine dubio posset cōminare
 citationem

De accu. inquisi. 7 denũcia.

17 citatione ex offi. t. 3 l. ista citatio non fuerit facta p. certo iudi-
cio intentando q. tamen quacumq. via ageretur vniformiter t.
eodem mō erat facienda citatio. propter hoc nō vt reddi citi-
tio obfcura ficut vicinus de libello alternatio qñ ex vtracq. p.
te alternatur reſultat idem ius omnino prout tradit Bal. in l.
gallus. §. ille caſus. vel. §. ſi eius. ff. de libe. r. poſt. z in l. ij. C. de
iur. empby. ¶ In glo. in ver. de cetero. ibi. nō exceptio rei iu-
dicare non obſtat. Communitur omnes doc. approbant iſtam
glo. que tñ in quo caſu eſt manifeſte falſa. in alia eſt dubia. nam
ſi ille qui deſtitit fuit condemnatus pena ſenſuſconſulti eſſet
effectus inſanſis vt. ij. C. vt. infra cer. ter. igitur non poſſet ac-
cuſare vt. l. i. qui accuſare. ff. de accu. Et ad hunc caſus credo nō
reſpexiſſe glo. quia reſert ſe ad caſum litere in quo deſi ſtenſus
non punitur. ſed alius caſus eſt dubius quando deſiſtenſus nō
eſſet punitus pena ſenſuſconſulti. nam Bar. in l. ſi marit⁹.
§. ſi negauerit. circa prin. ff. de adul. dicit q. qui negat ſe accu-
ſatum poſt accuſationem propoſitam non reſtititur quaſi
renūciatio eius valeat. ſed quia eſt inſanſis. t. ſic videtur vel-
le q. incurrit inſaniam ipſo iure etiam priuſquam ſit punitus
per. l. i. qui deſtitit. ff. ad turpilla. t. ſim hoc iſta glo. non pro-
cederet ſed hoc non reperitur iure cantum q. ex ſola deſiſten-
tia quis incurrat inſaniam maxime in caſu quo non incurrit
alia pena t. contra ipſum facit iſta litera in quantum dicit q.
deſiſtenſi non imputatur deſiſtere. Sed hoc non eſſet verum
ſi propter hoc incurreret inſaniam q. imo imputaretur ſibi t.
puniretur pena inſanie. ergo glo. noſtra relinquit vera. Re-
pellitur enim qui deſtitit ab accuſatione propter preſumptam
ſuſpicionem calumnie que eſt contra ipſum ex quo ſemel deſi-
tit que eſt ſufficiens cauſa repellendi ab accuſando vt. l. qui ac-
cuſare circa medium. ff. de accu. ¶ In glo. poſita in verbo
inſcriptionis ibi in cuiuſlibus tamen actionibus zc. p. declarā-
tione litius gl. t. materie vidēda ſunt duo principaliter. t. Pri-
mo in quibus caſibus liceat deſiſtere ſine pena. ſecundo quā-
do accuſator deſiſtit vel non proſequitur accuſationem quid
habeat facere iudex reſpectu ipſius rei accuſati. ¶ Super pri-
mo. d. Ant. de bu. hic in additione. z. d. abb. moder. referunt
dicta Barr. z ſequuntur in l. queſtium. ff. ad Turp. addentes
ad dicta Bar. vnum caſum quem ponit glo. iij. q. xj. c. quiſq.
de quo dic vt ibi per eos. ¶ Alterum tamen in tertio caſu Bar.
in quantum ipſe dicit q. quando eſt porrectus libellus accuſa-
torius t. ſequitur citatio rei tñ non licet deſiſtere. ſicut nō licet
deſiſtere in cuiuſlibus per autem. qui ſemel. C. quomodo t. quā-
do iud. ¶ Aduerte q. ter. in l. i. C. ad turp. videtur requirere
tria copulatiue vt non poſſit deſiſtere v3 q. fuerit facta inſcri-
ptio t. poſit fiduſſio de proſequenda lite. Item q. reus ſit ci-
tatus t. ſocius ſub cuſtodia iudicis. t. ſic non videtur ſufficere
citatio ſimplex etiā precedente libello t. inſcriptione. Sed ſal-
uando dicta cōmunia dicas maxime per iſtuz ter. qui videtur
ponderare inſcriptionē ſacram vel non ſacram q. illa lex expo-
nitur per alia iura que ſimpliciter dicunt q. poſt inſcriptiones
non h3 deſiſtere vt. l. i. qui crimen. C. qui accuſare non poſ. Item
aduerte circa vltimum mebrum Bar. in quō ipſe vult t. tra
exponant hic Moder. q. ſi citatio eſt facta de reo nondum ta-
men eſt porrecta accuſatio. tunc accuſator poſſit deſiſtere ſine
pena t. videtur eſſe caſus in iura decretali. q. per illaz doc. vide-
tur limitari ſingulariter ter. in auc. qui ſemel. C. quomodo t. quā-
do iudex. v3 q. non habeat locum quādo reus ſuit citatus ad
petitionem atrocis t. non porrectus libellus qui tamē modus
citationis eſt probabilis t. poteſt fieri ſim Bar. in auc. offerat-
tur. C. de li. con. Quinimo ter. in auc. qui ſemel videtur requi-
rere q. in citatorio ſit tranſmiſſus effectus libelli. vt habeat lo-
cum diſpoſitio illius auc. t. per hoc poteſt limitari precedens
concluſio q. tunc demum accuſator non poſſit deſiſtere obla-
to libello t. facta citatione quando in ipſa citatione eſt tranſmiſ-
ſus ſaltem effectus libelli t. hoc videtur conſonum rationi q. ſi
litis pendencia non inducitur per citationem niſi quādo in ea
exprimuntur clare quid petitur vt in de. fi. vt lit. pend. ergo ve-
ber poſſe penitere actor q. nondum litis videtur pendere contra
reum. ¶ Et adde ſim quodam Moder. hic q. ſicut ille exclu-
ditur ab agendo qui expreſſe deſtitit ab accuſatione. ita ille qui
paſſus eſt labi inſtantiam cauſe criminalis. allegat ter. t. Bal.
hoc dicentem in l. abolitionem. C. de adulte. ¶ Tu dicas q.
non ſolum non poteſt amplius agere ſed punitur pena ſena-
tuſconſulti tanq. proprie deſiſtens eſt caſus in l. ij. C. vt. j. cer.
tem. t. no. declarat Bar. in l. i. §. ſi quis autem. ſi ad turpilla.
¶ Super ſecundo principali articulo ſunt conſiderandi duo
caſus principales. Primus eſt quando accuſator non compa-
ruit in termino non tamen totaliter deſtitit ab accuſatione ſi
cut diximus tibi in prima glo. bulus decre. Secundus quan-
do accuſator tacite vel expreſſe deſtitit vel mortuus eſt. aut im-

19 **p**editur prosequi accusationem. ¶ Circa primū dicit Bar.
 qui ponit q. in terminis in l. inter accusatores. in vlt. q. ff. de
 a absoluerē reum ab observatione iudicii vt est casus in l. libel-
 20 **l**orū. §. si. in verbo reo postulante. ff. de accu. Sed si vult ipse
 assumere processum accusatoris per te. p. prosequi causam vult
 ad finem potest tunc condemnabit reum vel absoluet vige-
 ntine. allegat. ter. in l. pe. in pncipi. ff. de pub. iudi. et in l. ij. C.
 de abol. et in quibus probatur fin reum q. iudex potest sup-
 plere defectum accusatoris et p. prosequi processum inchoatū so-
 lus. Et idem dicit probare fin intellectum suum in l. libelloz.
 §. si. preallegato. et ibi hoc ponit ¶ Tu aduerte q. in eo. l. in-
 ter accusatores. in illa. q. vtrum reus non comparens confea-
 tur contumax si accusator non reus accusatūcia suam et est
 absens. ipse dicit q. si fin confusudinem Italie iudex habeat
 licentiam ab accusatore prosequendi processum in sua absen-
 tia sufficiat presentia iudicis qui reputet reum contumacē. Sed
 non habita ista licentia necesse erit q. accusator copareat et ac-
 cuset cōtumariam. Et sic expresse vult q. iudex in absentia ac-
 cusatoris non possit supplere defectum ipsius licet contrarium
 teneat expresse in l. is qui reus circa medium cōmēti. ff. de pu-
 bli. iudi. vbi voluit q. etiam si non deat expresse sibi licentia a
 parte possit supplere vice accusatoris absentes et idē dicit et
 no. in extrauaganti ad repimendum in glo. super verbo ne-
 glexerit. vbi contradicit his que dicit in l. inter accusatores. in
 q. proxime allegata. Sed quicquid ipse dixerit dictum suum in
 d. l. inter accusatores. videtur esse verius. q. si iudex abente ac-
 cusatore nondum deferta accusatione per ipsum possit psequi
 processum vice accusatoris ex officio sequeretur q. posset ab-
 soluere vel cōdemnare reum etiam non citato accusatore sicut
 potest quando est data licentia sibi a paribus procedendi in
 absentia ipsarum vt est glo. no. et ibi hoc ponit Bar. in l. oies
 proferre. §. si quis litigatorum. ff. de arbi. et idem tenet in l. si
 21 **a**ccusatoribus. C. de accusa. Sed istud est contra tex. in d. l. si
 accusatoribus. ergo et. C. et p. ¶ Præterea ego video q. quando
 inquisitio fit cum promotore voluntario qui substantiat in se
 iudicium vt dicit Hosti. in c. cum clamor. §. de testi. non valet
 processus factus nisi non contestata cum promotore. vt est ea-
 sus in c. cum dilecti. j. de pur. ca. et traditur. e. quoniam frequē-
 ter. §. in alijs. §. vt lit. non conte. Sed hoc non esset dicendū
 si ista doctrina esset vera q. saltes absente promotore iudex ipse
 possit procedere ex officio et contestari lites sicut dicit Bar. in
 d. l. is qui reus. ergo videtur q. ista dicta non procedant. q. non
 obstant iura allegata per ipsum q. dato q. probare illud q. d.
 dicit de quo videbimus in secundo casu loquunt tamen quā-
 do accusator fuit exclusus a iudicio. Unde sicut illo casu iudex
 possit subrogare sibi nomen accusatoris qui prosequerēt iu-
 dicium ex eadem instantia. vt est casus sing. fin vnum intelle-
 ctum. et ibi hoc no. Bar. in l. ij. C. de dila. lib. et ita poterit ipse
 supplere propter vilitatem publicam defectus accusatoris ex-
 clusū. Sed quando accusator non est exclusus lz fit absens nō
 videtur conueniens vt iudex possit supplere defectum suum q.
 est remedium promptum q. accusator ipse citetur ad prosequē-
 dum assignato sibi termino post quem fin non veniat excludē-
 tur ipse. et tunc iudex forte poterit supplere vt dicit tex. in d. l.
 qui crimen. et in l. ab accusatione. §. destitisse. ff. ad turpil. §. a-
 cellius enim admittitur quis ad accusationem post primā accu-
 sationem extrinsecam siue defertam q. pendente prima accusa-
 tione vt dicit ter. nota. in l. bi tamen omnes. §. si. ff. de accusa.
 ¶ Pro ista conclusione facit optime q. traditur in l. si mari-
 tus. §. si autem extraneus. ff. de adul. vbi concludit Bar. et
 cōmuniter doc. et superueniente accusatore legitimo cessat in-
 quisitio iam formata tanquā remedium extraordinarium et vi-
 debis in c. qualiter. j. eo. ergo multo facilius debet impediri a
 principio iudicis officium subsistente adhuc accusatore.
 ¶ Pro ista conclusione est casus non cauendum litteraz in
 libelloz. §. si. de cuius intellectu dicitur in secundo articulo
 lo hanc conclusionem tenet expresse Bar. in l. iij. §. hoc autē.
 ff. de dam. infec. vbi dicit per. d. l. libelloz. q. absente accu-
 satore non potest sequi absolutio diffinitive de reo sed solum ab
 observatione iudicii. et sic simpliciter tenet q. iudex non pos-
 sit absoluerē ab observatione iudicii. et sic etiam dicit q. in lo-
 cum accusatoris non potest recipere testes absente accusatore.
 22 ¶ Super secundo articulo cōmuni opinio est q. iudex des-
 stente accusatore ex quacūq. cā possit ipse prosequi processum
 et finire. et ita videtur probari de iure canonico in c. ij. de colla-
 tione. ibi per Inno. Sed quicquid sit de iure canonico ff. de iure ciuili
 Bar. tenuit idē esse in l. si maritus. §. si negauerit. ff. de adul. et
 in l. transigere. C. de transa. idē tenuit et p. lxxix in l. pe. in pñ.
 ff. de pub. iur. et in l. libelloz. §. si. preallegata allegat. ter. in d. l.

a C. Index accu
sator. ad de bart.
post gl. in. i. papi
nians in. y. j. ff.
de inof. ac. z. in ex.
transgredi ad re
primandū in v. ne
gleperit. z. p. mo.
in. d. l. inter accu
sator. z. in. c. j. de
locu. z. ad de melio
rez tex. in. l. quis
indubitati. C. de
adulte.

De inquisiti. 7 denuncia:

a. Not. primo
 adde ad 7 notabi
 le qd voluit ba. i. l.
 l.eriali. q. similes
 C. d. na. vbi p illi
 ter. dñi. q. p papa
 pmoctur spuriu in
 epñ ex. certa scia
 vñ citare. z sic
 limita iñf. ter. fa
 citit q tradit ang.
 z imo. i. q. ad c. s.
 subleat. i. d. d. et
 videat Ro. l. fin.
 ccccxxx. i. cl. l. ter.
 barbaro. z. An.
 coletit i suis fin.
 vbo. Error. cõs.
 p. Jalone i. l. j. in
 pn. C. d. et. l. j. in
 pñ. in. c. rodul
 phus. i. xxvij. co.
 p. q. gusta d. referi.
 z. l. ead. pbñdi. l.
 vij. col. d. Limita
 sedo. dñe ind. l.

tur in practica. Et
stentis ab accusatio-
nibus multis casibus q
corrigere et emend-
posset in civilibus
Bald. reparat sim-
allegat eam diffus-
C. qui accu. non p-
munem sententiam
¶ Et q per sola
di est casus in l. ij
tur q reus in deter-
C. de calum. Et a-
cor. tam. Fran. Bar.

cusare aliquē repel
cipales. Secunda
in secunda pronu

ne dignus super q
seruus aut li. ad d
scrip. ¶ Secun
sus. in beneficio
titulus esse nullus
in. c. in litteris. 3.
ad aures. j. de ex
Et qualiter illegi
vide tex. 7 quod
not. ibi Thomag
fram suam in ali
ad hoc. commi

c Quid autem sit
riam in cle. passi
indi. 7 qd. no. in
Et qz iste rex
4. cleste seu arguit

s
t
r
a
z
f
. .
fi
ā
. .
n
o
v
. .
i
a
n.
e.
i
n
r
et
m
er
ri.
a,
a.
ne.
la:
est
n,
in
di
es.
us
tur
im,
ine
ta,
na
on
in
ta,
x b
ns
ia
que

toris puta si exceptio
mel absolutio. Et
exceptio pōt allegari
repellere accusatores
qui. cau. in po. et. it.
qui maior. §. si libe
derunt calumnian
Et confirmat hoc et
C. et Sed. §. ban
idē tenens in. r. le
C. et notoria. §. re
de. appellanti et
et tradit per Jo. a
exceptio potest
litare psonā suā in
C. et Et ut cre
iudex possit iudic
notoria nisi vel
bere ius accusan
Et si iudex non
aliena iactura fec
li. si vnus. §. pactu
pac. C. Donec
elideret potius in
prio. q. bannitus
iudex non possit
ponere pro ipso
sequendo de cōmū
q. speciale est in
procurator: nō p
ad. p. nēci. si p
22 ista ratio non sa
quantumque non
tenet vt. l. magni
non d3 concedi
ponere exceptio
nando utam cō
li persona procu
exceptionem no
quas procurator
bus dicitur ribi
committi. C.
causa cur procu
testi fassilare de
rē vt. l. j. C. de
ista ratio adbu
potest proponi
pro. q. altera
q. licet iudex alie
23 dato possit pro
positionis pro
etiam ipsa dispo
ibi no. C. Et
et culum non ten
tionem de iudic
sua lata pro ip
sit ipse condemn
reperitur iure ca
utulum teneatur
24 si no. q. q. ac
tam procur. est
in ti. de. fassila
casu quando e
toria. articulus
an. hiein noua
prio pōt propo
Joan. de ino.
De una ratio
quod pncipali
in. l. j. §. si te re
accusatorum l3
tam deducti
non agatur de
proxi et deduc
mine phibet
q. Cuius iste a
tendar ad pun
tionis intētat

C Bannitus
possit impune of
fendi, an aut tale
statutū valeat, vi
debatur lare li. o. c.
populi. viij. col.
ver. ex ista theori
ca. ff. de iur. iur.
vbi mo. latissime.
adde et p. d. Fel.
in. c. que in ecclē.
stat. in. ij. col. de
cōsti. ponit et d.
alex. in cōsti. lxij.
alē. lxx. inci. autē
ta dispōne statuti
in prin. in. ij. vo.

b^e **C** Protorii re-
leuat ab onere. vñ
de ad istā regulā
d. Sely. in. c. pri.
dētiā. i. iij. col. vñ
nō obstat de offi.
dele. 2. d. Jas. i. l.
ex quacūq. i. vñ
col. in si. ff. si qd
ius voc. nō ierit

¶ Crimē quē
cūq; adde bar.
l. nō dubit i.
vint^o fā. ff. de cuf.
reomz aliqd in
vrica ad f. pnci
obr. ff. figs i.
but. i. c. j. de offi
or. i. ibi dic^o m
q; legit^o cōtr^o
nēt illā opi. in v
de bal. pñt uen
tē in auc. clericu
C. de epil. i. cler
Eng. in. d. i. vint
i. in. i. j. C. de q
bi. res faly. l. i.
qdē. in. viij. col
C. q. accu. nō po
i. dmo. i. d. v. ob
in. d. i. j. de of. o.

criminalis sine dubio dicitur actus criminalis factus super crimine 7 hoc vñ sufficere vt pcur. in eo non possit constitui qd super crimine intercedit. qz si qd attendi qd principaliter agitur. ergo ipsum iudicium criminalis principaliter intentatum debet consistere in vñ videamus quid possit fieri in illo iudicio vt patet in l. interdu. §. q. furem. cū ibi no. ff. de fur. ¶ Et de respōdendo formaliter ego dicam qd debet attendi qd principaliter agitur respectu actus principalis deducti in iudicio non qd agit principaliter in actu incidenti qui debet dependere a natura principalis. ¶ Pro ista cōclusionē est casus quem ipse secundo loco inducit pro se in l. non solum. §. ff. de pcur. iuncta. l. j. §. item solet. ff. de offi. prefec. vt. vbi pbat. scōm eundem met in 28 d. §. ad crīmē qd quāvis cum agit civiliter ad remouendum tūorē in cōsequentiā possit tutor puniri pena criminali. qz tñ iudicium principaliter intentatum est civile in toto iudicio quo ad omnem effectum poterit interuenire pcur. Idem ergo dicamus e contra qd si iudicium principale est criminalis actus veniens vel incidens eā de se tendat effectum civilem sicut exceptio ad repellendū iudicabit tñ vt criminalis facit ter. in l. quo tiens. 7 qd ibi no. C. de iudi. 7 per bec tolluntur duo argu. sua. ¶ Tertio arguit ipse 7 inducit ter. in d. §. ad crīmē qz ter. dicit ibi qd ad psequendum crīmē publicum non admittitur pcur. phibetur ergo pcur. a psecutione criminis sed reus opponendo exceptionem declinatoriam non psequitur crīmē quoniam repellit psequi voluntatem 7 psecutionem. ergo pcur. a se debet admitti. Sed ista inductio est impertinens 7 verba ter. reuoluntur ad oppositum vt. j. videbis nam ter. dum loquit de psecutione non loquitur in reo sed in accusatore. In reo autē dicit pcur. qd nō potest constitui pcuratore ad defendendū sed 7 defensionis appellatōe cōtinetur exceptio declinatoria vt. l. sed si suscepit. §. j. in verbo alijs defensionibus. ff. de iudi. 7 tradit p. Bal. in l. qm. d. l. §. de adul. ergo ille ter. facit p. nia. communi. Unde arguo sic formaliter aut quāvis vtrum per verba posita in d. §. ad crīmē accusator. videtur prohibitus constituitur pcurator. videtur qd sic. qz etiam in controuerſia ipsius exceptionis declinatorie accusator peti se admitti ad psequi. ergo non admittitur pcurator vt ibi. Vnde queris vtrū videatur reus prohibitus eē vbi illius littere 7 videtur prohibitus qd est prohibitus se defendere per pcuratorem 7 exceptio declinatoria est defensio vt dicitur est. ¶ Et de his argis rectius debes considerare in ista materia qd quāvis ex parte accusatoris accusator non possit dici super exceptione declinatoria psequi accusationem. qz non psequitur accusationem sed peti se admitti ad psequendum nō obstante exceptione. nihilominus qz ista petitio est psecutio cause criminalis. non quia immediate propinqua tamen ad psecutionem immediatā quia per hoc qd peti se admitti ad psequendum appropinquat ad actus psequitionis alias expe dilationis cause. id est ad ipsam psecutionem. dispositio facta super psecutione principali 7 immediata de crimine habebit effectum in isto per ter. no. in l. qui vtrū. ff. de auro. 7 ar. leg. per quem Barto. dicit not. in l. ambicioſa. ff. de decr. ab ord. facien. qd dispositio facta super vno actu respicit etiam causam mediatam non multum remotam. licet ergo iura dicunt qd in per criminis psecutione non potest constitui pcurator ex parte accusatoris verificabuntur etiam quando accusatorum psequitur sed peti se admitti ad psequendum maxime qz verba conueniunt quoniam dīspūtur super crimine. Nec ob. si dicatur qd cum dispositio iuris dicat qd super crimine nō admittatur pcurator. ista dispositio non debet extendi ad articulos contingentes crīmē in quibus tamen nō tractatur de punitione criminis iuxta ea que tradit. Bart. plene in l. solent in ff. de alimē. 7 cib. leg. cuius dicta remittunt in c. cum. p. §. eo. maxime quia non videtur esse eadem ratio repellendi pcuratorem in ista exceptione que est in causa principali quoniam non tractatur de puniendo reum vel accusatorem. 7 sic videtur cessare ratio potissima propter quā prohibetur interuenire pcurator. ex parte vtriusqz ne. scilicet pena illudat. 7 ideo dispositio. §. ad crīmē. non videtur extendi ad hunc casum arg. c. super bis. j. eo. Quia ad hoc respondetur qd cum hic dīspūtur de crimine vt dicitur est 7 accusator satis dīcat psequi crimine vt. §. declarauit ex parte accusatoris satis conueniunt verba legis ex parte etiam rei magis conueniunt qui prohibetur constituitur pcuratorem ad defendendū vt. §. declarauit. 7 id alia iura loquuntur ¶ Paulo largius quā ter. in. §. ad crīmē. quia dicunt qd in causa criminali non admittitur pcurator vt patet in. c. j. de iudi. lib. vj. 7 v. questio. ij. in criminalibus. 7 quāvis ter. in l. j. §. j. ff. an per alium causa dicat pcurator non potest interuenire in crimine ex quo sequitur pena 7c. declaratur tamen per precedentia 7 sequentia quod in.

tellexit in crimine. id est in causa criminis. 7 sic nō ob. ille ter. 28 qui ppter 7 dictionē. ex qua ponitur in ter. que significat cām immediatā vt. l. j. §. ex incendio. ff. de incen. rui. 7 nau. datur significare qd solum prohiberetur constitui pcurator quādo ageretur super crimine ex quo esset pena imposita. Et ista cōclusio est tenenda. qz cōmunis 7 vera. licet Bal. aliter sentiat in 29 c. j. §. homicidium de pace iura. ff. ¶ Sed qz isto articulo videmus qd exceptio declinatoria non potest opponi ad pcuratorem si contingat crīmē. Queritur vtrum exceptio banni in qua ponunt exemplum docet. sit exceptio declinatoria 7 vtrum sit peremptoria. ita qd possit opponi vtroqz modo. quā. q. mo. uer. Joan. de ino. in d. §. ad crīmē. 7 ibi refert dicta Jaco. de are. 7 Joan. in tit. de accusatore. §. si. ver. quid si bannitus in effectu concludit. qd aut statutum dicit bannitus 7 non audiat vel querela deposita pro bannito occiso nō audiat. Aliter statutum simpliciter dīspōnit qd bannitus possit impune occidi. ¶ Primo casu paratur exceptio declinatoria que potest opponi ad pcuratorem 7 etiam peremptoria que potest opponi ad merita cause. Unde est attendendus modus opponendi fm. Jo. an. qz si opponitur non potest procedi in accusatione qz occisus erat bannitus. ista exceptio erit declinatoria 7 ad pcuratorem. Si vero reus petat se absolui. qd occisus erat bannitus 7 non debet audiri querela pro eo apposta. 7 tunc ponet in vim peremptoria. ¶ Cui adde qd hanc exceptionem posse opponi in vim declinatorie est verum omnino vt colligitur per Bart. in l. nam 7 postea. in prin. ff. de iur. iur. 7 l. cum lex. in ff. de fidei. 7 declarat Ang. eleganter in l. iij. C. p. emp. Nam ipsa verba statui. hoc sonant cum dīcunt. querela non audiat. ¶ Sed dubium est nunquid quando statui loquitur isto modo paratur exceptio peremptoria sicut dīcunt doc. predicti. nam Bal. 7 no. in l. peremptorias. C. sen. rescin. non pos. 7 in l. per banc. C. de temp. ap. expresse tenet qd per ista verba bannitus non audiat non paratur exceptio peremptoria qz ecce. ¶ Pro qd causatur ex qualitate persone agentis. 7 sic repellit personam est declinatoria sui natura. l. filius. §. veterani. 7 ibi per Bal. in si. commentii. ff. de procu. 7 plene probatur in l. lexceptionem. C. de proba. 7 in c. pastorali. §. de excep. Vbi dicit idem Bal. qz ista exceptio potest opponi etiam post sententiam tanqz exceptio odiosa per. l. tam 7 si. ff. ad maced. ita not. ipse in l. eleganter. §. si. post. ff. de condi. inde. ¶ Pro concordia possumus cōsiderare tres casus. Nam aliqui qz exceptio inducit per statum phibens cōtractum vel dispositionē aliquā fieri simpliciter vel sine aliqua solennitate ita qd causa huius exceptionis oritur ex actu magis qz ex qualitate que inheret persone. 7 tunc paratur exceptio peremptoria etiam ad merita cause sicut patet in l. j. C. ad mace. 7 in l. j. ff. ad mace. que iura adducit Barto. in loco allegato. Aliquando statutum denegat audientiam non bannito pro iniuria vel maleficio commissio in bannitum. 7 tunc manifeste patet qd ista audientia denegatur non propter qualitatem inherentem agenti sed qd statutum nō vult maleficio esse punibile. Et tunc dicendum est idem qd in casu precedenti. qz vt infra videbis quando delictum potest cōmitti impune ipso iure non cōpetit facultas accusandi. ideo accusans agit sine accusatōe que exceptio potest opponi ad merita cause sine dubio sicut ad pcuratorem vt in scō articulo dicitur. Si vero statutum negat audientiam ipsi bannito tunc refert qz aut negat audientiam super actione civili descendente ex cōtractu vel quasi vel ex alijs causis quibus dantur actiones civiles. 7 tunc vera est opinio. Bal. in l. peremptorias. qd non paratur exceptio peremptoria sed declinatoria dūtaxat tum ratione. §. dicta tum ratione fortiori. qz paratur exceptio peremptoria que respiceret ipsam causam 7 non personam iuxta l. exceptionem. §. rel. ff. de excep. tunc etiam si bannitus eēt absolutus a banno obstatet agenti ista exceptio ex quo ius semel fuit elisam vel factum elidibile. item obstatet bñ banniti. Sed vtrūqz est falsum qz immo non obstat. ¶ Primum pbat text. singu. in c. felices. §. verum. de penis lib. vj. Scōm tenet Jaco. de are. in disputatione sua. 7 etiam primum licet nō alleget illa ter. Joan. an. in tit. de accusatione. §. si. in vlt. q. addi. magne in verbi. est alia questio. Jaco. de are. Si vero bannito denegatur audientia in criminalibus pro offensa sibi facta. 7 tunc articulus est magis dubius. Nam si tenemus qd tenuit Joan. an. in illa addi. qd per illa verba inducitur delictum non esse delictum. tunc sine dubio parabitur exceptio 7 ad pcuratorem 7 ad merita cause vnde etiam poterit opponi absoluto a banno 7 heredi ipsius vel saltem si teneremus qd per illa verba in criminalibus ius accusandi videtur sublati ipso iure vt tenuit Bart. in l. nā 7 postea preal. 7 in l. cum lex de fidei. De quo plene scripsi in c. nulli. §. cod. vbi videas. Sed si tenemus qd per illa verba non tollat facultas accusandi ipso iure. tūc forte verior esset opi.

esset opi. Bal. etiam in isto casu. l. j. ipse Bal. in l. seruū quoz 33 §. publice. ff. de procur. in prin. iij. carte teneat simpliciter. 7 qd per bannum parat exceptio peremptoria non declinatoria. sed ipse non loquitur quando statuitur vtrum verbis predictis. Si tamen vis tenere sententiam cōmunem dicas qd parabitur exceptio peremptoria si agat pro delictis commissis pendente bā. no secus si agat pro delictis commissis ante bannū. Et qz ista exceptio respectu actionis civilis tu non debes audiri. inducat declinatoriam 7 non peremptoriam satis bene probatur in de. constitutionem. in pñ. iuncto si. de elec. vbi probatur qd quāvis ille qui non seruat formam. c. vt circa. de elec. lib. vj. non debeat audiri ad psequendum causam electionis. Si tamen aduersarius patitur probari deducta valet pbatō 7 est cassanda electio. qd non esset verum si pararet per ista verba exceptio peremptoria. ¶ Sed pōt responderi qd ius deductum in iudicio ibi principaliter respiciat ecclesiam. vnde non potuit parari exceptio que perimeret ius ecclesie. sed solum repellēs per sonam. ¶ Circa scōm casum quando statutum permittit bannitum impune occidi fuerunt opi. qz Jaco. de bu. in l. j. 7 in l. adulteram. C. de adul. videtur sensisse qd per ista verba parat exceptio non peremptoria non declinatoria 7 Joan. and. hic sicut refert Jo. de ino. in d. §. ad crīmē. Sed Bart. in §. preallegato Jaco. de are. 7 Jo. an. in addi. preallegata dicunt contrarium. qd ista exceptio potest opponi ad pcuratorem. Et hanc opi. approbat Jo. de ino. qz ista exceptio oritur ex sententia lata contra bannitum. quoniam ideo potuit bannitus impune occidi. qz fuit bannitus per sententiam. 7 exceptio rei iudicate pōt opponi ad pcuratorem vt in c. j. de lit. conte. lib. vj. ergo 7 ista poterit opponi. ¶ Sed ut aduerte. qz ista exceptio de ista occasione reus non possit accusari non oritur immediate 7 directo ex snia lata contra bannitum sed ex legis dispositione que vult bannitum posse impune occidi. 7 vnde privilegium istud qd oritur ex sententia debet intelligi stricte de eo qd immediate ex sententia orit. qz super illo lex dicitur. snia nō mediate. ¶ Pro hoc optime facit qd ponit glo. no. in l. hereditibus in prin. ff. de dolo que vult qd exceptio que competit contra agentem ex cā odiosa non habet locum si agatur ex illa causa mediate 7 non immediate benefacit ter. glo. 7 qd ibi per doc. in l. iuristgentis 36 §. qd fere. ff. de pac. 7 vbi p3 qd aliud est probare contra infirmum aliquid contra presumptiones que oritur ex infirmo pro ista cōclusionē videt casus sing. in l. j. §. preterea. in scōo responsio. ff. de contra. iur. tu. vbi non improbandum ter. videt probari qd snia lata super exceptione cōpensationis licet pariat exceptionem rei iudicate 7 agentem non tamen repellit eā a limite iudicii vt declinatoria. 7 tamen super illo iure fuerat pronuntiatum licet nō de directo in forma in qua agebatur. vnde dato qd in illo casu obstatet exceptio litis finite. In casu tamen nostro non videtur obstat. 7 in hanc partem inclinat Bal. in d. §. publice. ¶ Dicamus ergo qd ista opi. est vera meliori 7 fortiori ratione quā sentit Bart. in d. l. vbi pactum. Sed clarius ponit eam Bal. reprehendendo dicta Jaco. de bu. in l. decurionum. C. de bis qui no. infā. qd ex quo statutum vult bannitum posse impune occidi salte quo ad ius civile 7 quo ad obligationem penes istud delictum non est delictum 7 nulla oritur pro ipso accusatio. ergo accusans potest repelli a limite iudicii sicut ille qui agit sine actione ipso iure vt est casus no. 7 ibi per Bart. in l. papinianus. §. si quis impubes. ff. de inoffi. test. 7 est bonus ter. de iure canonico in c. cum ad dissoluerum in 37 prin. de spon. impu. 7 in c. dilecti de excep. ¶ Et qz dīcimus qd vbiqz denegatur audientia ibi paratur exceptio declinatoria ad pcuratorem. Aliter ter. 7 Bart. hoc dicentem in l. omnes. C. de fun. pat. lib. xj. 7 Bal. in l. postquā liti. C. de pac. 7 in l. j. C. de pa. po. Aliter etiam Bal. ad articulum precedentem in l. legis virtus. in scōa lectu. ff. de legi. vbi 7 dicit qd exceptio banni potest opponi etiam post sententiam tanqz odioſa. Sed contrarius tenuit in d. §. publice. vt. §. dixi. 7 credo qd melius. qz. l. tam 7 si. ff. ad mace. loquitur in exceptione odiosa que oritur pp odium contractus. vnde qz ibi facit ipsam radi. cem obligationis non est mirum si est fortior. 7 potest opponi etiam post sententiam. ¶ Consequenter querit Bal. in d. §. ad crīmē 7 referunt ibi moder. 7 et hic. quid si forma statuti accusatus vel inquisitus de crimine capitali non potest proponere aliquā exceptionem vel defensionem nisi cōpareat psonaliter. vtrū erit aliqz remediū si velit proponere per pcuratorem exceptionem banni vel aliam declinatoriā que sit notoria sup quo dicit Bal. in d. §. ad crīmē. qd isto cām reus phibet excipere pcuratores poterit tñ pcur. implorare offiū iudicis vt repellat accusatorem existentem in euidenti calumnia 40 dicit vt in d. l. qui cum maior. sepe alleg. 7 qz exceptio euidenti calumnie comparatur exceptioni ineptitudinis libelli fm

In. in. c. j. de off. vica. 7 Jo. an. in c. cōstitutus de fil. presby. optime facit qd ponit Bald. in l. j. §. sed qz. C. de iur. cal. Et hanc opi. dicit fuisse Ricb. mala. in l. filius. §. veterani. ff. de procu. eandem doctri. posuit Ang. licet moder. non allegent in l. quos prohibet. ff. de post. 7 in l. reos. C. de accu. dicens qd qz pcur. implorat officium iudicis neqz excipit neqz defendit. 7 sic erit verba statui. sed hoc nō videt vix fm Jo. de ino. in d. §. ad crīmē. qz sub nomine defensionis que tollitur sine dubio continetur officium iudicis iura ea que declarant Bar. in l. j. §. j. ff. qd vi aut clā 7 refert bal. in l. j. C. de cō. inde. sed saluando dicta ista ipse responderet qd licet statutum excludat defensiones nō videt excludere illam que est notoria. ¶ Pro ista responsione facit glo. no. in c. ex cōquestione. §. de reb. spolia. quam approbant doc. in c. inter ceteras dere 41 iudica. que vult qd 7 remotio appellationis precise facta in rescripto non tollit quin possit appellari ex iniquitate notoria sicut in si. dicit Bal. in l. j. C. melic. in vna 7 ea. causa. puo. qd contra tres snias potes opponi exceptio nullitatis euidenti limitando de. vt calumnie de re iudicata super quo vide qd ponunt moder. in l. de pupillo. §. qui opus. ff. de no. oper. nū. Sed cōtra istam so. multum facit qd scōm hoc istud statutum vltra ius cōe nihil operaret cōtra regulam positam in c. si papa. de priu. lib. vj. 7 in l. si quando. ff. delega. j. ¶ Cōfir. matur ista obiectio ex text. singu. quem ibi ponderat Bal. ad hoc in l. iij. §. si is pro quo. ff. qz quisqz iuris. vbi probatur qd fm cum. ibi. 7 si superior ex privilegio tollit in aliquo casu facultatem excipendi ad hoc vt verba privilegij aliquid operentur videtur sublata exceptio etiam que fundatur in equitate naturali. qd autem istud statutum nihil operaretur p3 qz si exceptio est notoria etiam de iure pōt interuenire pcur. vt. §. dīcimus. Si ergo statutum limitabitur ad exceptionem vel defensionem non notoriam cum istud sit prohibitum de iure cōmuni nihil operabitur. nec valet si dicas operabitur hoc quod exceptio etiam notoriam non poterit obicere sed bene defensionem notoriam. sed istud erit imponere legem verbis vt 43 sub alio modo pponendi idem ius possit deduci. ¶ Pro terea prohibitus excipere nō videtur phibitus pponere exceptionē que cōcludit agentem nō habere ius ipso iure. vnde prohibitus excipere nō videtur phibitus opponere exceptionem banni per quam exceptio sed defensio que vocatur alias in tentio exceptionis 7 facti sicut dicit glo. in l. qui se debere. ff. de cō. ob. causa. ita tradit Bal. no. in l. j. §. offitius. in vlti. col. ff. ne quis eum qui in ius vo. est. 7 idem dicit in si. q. p. eandē regulam. in l. peremptorias. C. sen. rel. non pos. 7 in l. in rebus. in fi. C. de iur. iur. 7 in l. rescriptum. §. si paco. ff. de pac. Si ergo statutum prohibendo reum recipere per pcuratores non comprehendit exceptionem banni. ergo non poterit videri prohibitus excipiens etiam si exceptio sit notoria. Sed ab hac exceptione repellitur ex secundo capite quia prohibetur se defendere. Unde illa rñio nō esset vera aliquo modo si terneret predictas doctri. Bal. quia tñ non affirmo pro nunc qd doc. cōter sentit in ista materia qd veniant sub nomine exceptionum declinatoriarum. sed dato qd ille doctrine non essent vere. adhuc non placet mihi ista rñio ratione. §. dicta. ¶ Dicamus ergo 7 melius. 7 qz etiam si istud statutum restringatur ad terminos iuris cōis nō dicitur superfluum. qz declaratur quod erat dubium de iure cōmuni. sicut sepe facit ius canonicum ad dubia iuris civilis leges noue que declarant veteres vt patet in l. i. fed 7 posteriores. ff. de legi. 7 in c. raynuzius. de testa. cū 45 multis alijs. ¶ Vel dicas 7 subtilius qd tunc officium iudicis est defensio quando fundatur super equitate naturali respicientem partem cum deficiat remediū ordinarium exemplum in l. si. 7 in l. plane. ff. de pe. ber. Sed quando iudicis officium imploratur vt euidens calumnia excludatur a iudicio hoc videtur potius respicere in criminalibus vtilitatem publicam quā ius partis propter quod quāvis innotuerit est vt calumniator puniatur si nō probat crīmē vt. l. j. ff. ad iur. 7 hoc sentit Ang. satis clare in d. l. reos dum dicit qd implorandum officium iudicis erit nomen defensionis. Sed quia ista differentia non probatur iure ideo doctri. ista remanet multum dubia sequenda tamē est. qz videt multū cōis. ¶ Sed queritur pro complemento istius articuli. vtrū quis reus est impeditus impedimento probabili sed non precise necessario puta quia prohibetur comparere in loco propter inimicitias capitales vel quia est ibi bannitus vtrū admittatur quilibet excusator sine mandato sicut admittitur quando impedimento est precisum super quo Bart. dicit in loco preal. qd non admittitur tunc excusator sine mandato. quia forte impeditus tali impedimento non obstante hoc impedimento compareret non obstante periculo d. ij

¶ Circa p3 ad de qz tradit doct. 7 marie bar. in l. oēs populi i. vij. col. §. ex ista theoria. ff. de iusti. 7 fur. 7 vbi qd addi. dī. §. eo. c. 7 adde qd si tate statum qd occidēs bannitū. hēat mille pōg. dā. plectit indirecte 7 interfecit bannitū an hēat pñiū dīc qd nō ita dicit In no. in c. ad audiētiā dī. hō. 7 bar. in l. iij. §. §. cōdi. 7 de mō. 7 i. l. gñio. ff. de iſa. 7 i. l. nulla macula. C. dī. l. a. tor. l. i. x. adde do. Abb. i. c. ecclesijs dī. cē. 7 i. c. nemo de ſimo. bal. i. d. l. q. bñd. ff. §. cōd. 7 de mō. 7 i. l. si gñi graui. ff. ad ſill. 7 ibi oēs adde. et. d. card. 7 barba. i. c. cognoscētes dī cō ſi. 7 barba. in d. c. ad audientiam de homici.

his capitalibus. Et iste ratio est satis videretur probare qd
 excusanda est contumacia possit admitti defensor sine mada-
 to etiam ad proponendas declinatorias iure quando reus
 esset absens. quia tamen iura simpliciter loquunt de causis ab-
 sentie. id est de impedimentis facti in reliquis possumus admit-
 tere opinio. In hoc. et Barto. ¶ Debet tamen scire fm Bar-
 51 lyce. in l. reos. C. de accusa. et Moder. in d. §. ad crimen qd si
 reus opponit exceptionem loci non tuti. et iudex offert sibi se-
 curitatem tollitur ista exceptio quando. scilicet esset talis inimi-
 citia cui iudex ipsa dando securitatem posset providere. Exem-
 plum si aliquis esset bannitus vel condemnatus in loco a repu-
 blica. sed si timeret inimicitias potestis aduersarij. quibus iudex
 non posset providere vel haberet transire per loca inimicorum
 pro quibus iudex similiter non posset dare securitatem tunc ista
 52 securitas non sufficeret. ¶ Debet autem locus esse securus non
 solum pro reo sed pro testibus aduocatis et alijs personis ne-
 cessarijs. rxiij. qd. ij. c. siue de coniug. et debet etiam esse secu-
 rus pro ipsa causa agenda quia si aliquis non timeret persone
 sue timeret tamen propter potentiam aduersarij non posse co-
 sequi iusticiam in loco ista esset iusta causa non comparendi fm
 Ange. qui ita eleganter no. et omnia. s. dicta tradit in dispu-
 tatione predicta in. liij. z. v. dubio benefacti ter. pro isto ultimo in-
 cistatutum. §. cum autem de rescrip. lib. vj. ¶ Et preter vlti-
 mam conclusionem pro alijs vide Joan. an. in ti. de accusatio-
 ne. §. fin. ver. quid si bannitus. quem allegant Moder. in d. §.
 ad crimen. ¶ Amplius dicunt domini de ro. de offi. de fisa. ce-
 53 c. v. fm Moder. in loco alleg. qd reus citatus non excusatur
 a contumacia propter hostilitatem que sit in territorio unde ha-
 bet transire si communiter transientes per illa loca sunt soliti
 obtinere securitates. qd est in culpa ipse hoc idem non petedo.
 ¶ Pro qua conclusionem vi. duo iuravla doc. que hoc probant
 v3 ter. in l. quibus diebus in princip. et ibi per Bal. ff. de con-
 di. et demon. et ter. cum glo. no. in l. sed si pretor. §. ai pretor
 54 la. j. ff. ex qui. causa maio. vbi glo. in effectu placuit qd im-
 pedimentum qd de facili potest remoueri non est iustum impe-
 dimentum secus si de difficili quauis in remotione eius requi-
 55 ratur auctoritas superioris. ¶ Et adde ad ea que s. dixi-
 mus circa declinatorias proponendas respondeo ad dicta. d.
 Anto. qd procura. constitutus ad vnum art. non tenetur legis-
 timare personam per satisfactam. vi expresse tradit Ange.
 in l. filius. ff. qui satisfda. cog. et ita intelligi glo. in l. in co. §. j.
 56 ff. de rei in. ¶ Secundo adde ad id qd proxime fuit dictum
 qd exceptiones declinatorie non possunt proponi sine manda-
 to qd istud videtur verum nisi exceptio sit notoria que constat
 ex actis sed eadem ratio videtur esse in quilibet alia notorietate
 ita tradit not. Ange. in l. filius. ff. qui satisfda. cog. allegat In-
 nocent. hic cum respondet ad l. erigendi. C. de procu. Et istud
 procedit iuridice iudicio meo in exceptione notoria que contin-
 geret crimen cum illa sit vera defensio sicut iudex ipse posset ex
 officio supplere ita debet coparere personaliter sine mandato
 vt patet ex his que not. Barto. in l. seruum quogs. §. publice
 de procura. vbi equiparat ista duo. sed vbi exceptio esset vere
 declinatoria non contingens crimen esset maius dubium quia
 Ange. simpliciter loquitur de defensione que constat ex actis
 credo tamen idem per ea que habentur. ij. q. vij. c. querende. et
 57 c. alieni et que diximus in c. s. eo. ¶ Tercio adde qd qua-
 uis reus que debet coparere personaliter ex forma statuti nul-
 lum possit proponere defensionem. non tamen videtur prohibi-
 tus proponere exceptionem incompetentie vt tradit Bal. not. in
 l. reos. C. de accu. sic amplius glo. in cle. j. de seque. pos. et fruc.
 58 ¶ Item adde qd quauis pcur. rer. isto casu non possit im-
 plorare officium iudicis. qd reo aufertur defensio. iudex tamen cui
 liquet de defensione ex actis vsqz atrocem repellere vel absolue-
 re diffinitive si effensus post lit. cote. ita tradit sing. Bal. in rub. C.
 de indi. vi. in vlti. col. ¶ Et ad materiam vide Bald. in l. i.
 erigendi. C. de procu. et in l. ij. §. si quis in ius ro. no. ie. ¶ Et
 59 pro declaratione huius glo. z. materie querere. est. et que sit ratio
 tam ex parte rei qd ex parte accusatoris quare non admittitur p-
 curator in causa a relegatioe supra. Et obmissis alijs rationibus
 quas plene prosequamur Modern. hic et in d. §. ad crimen. et
 bene reprehenduntur per eos ibi videntium qd de tribus ra-
 tionibus verum procedant. Prima ratio et que communiter
 approbatur ab omnibus est ista. quia si posset constitui pro-
 curator. tunc iudicium posset esse elusorium quoniam reus vi-
 dens se condemnandum non compareret in iudicio. et sic nun-
 quam posset damnari. quia in causis a relegatione supra non
 potest ferri sententia in absentem. vt l. absente. ff. de penis et
 l. j. in princip. ff. de requi. re. Sed ista ratio videtur esse insuffi-
 ciens propter duo. Primo quidem qd si nulla alia ratio proba-
 beret constitui procur. ista constitutio procur. non posset ha-
 bere locum

¶ ideo admittitur procurator cum proceditur contra absentes
quia si non admitteretur. et reus nolle comparere posset fieri
maius preiudicium reo videlicet q̄ condemnaretur absens et
indefensus vt dicit tex. no. in. l. exigendi. in fi. c. de procurator.
vnde propter hoc tollitur vt euitetur maius preiudicium q̄
causa cognoscatur per procuratores ne. si. reus nō compareat
ad hoc minus diligenter cognoscatur de causa q̄ si procura-
tor interueniret. ¶ Pro ista conclusione facit optime text. in
l. non solum. §. fina. ff. de procu. vbi pater ratione predicta con-
cedi q̄ ille admittatur in causa suspecti qui alias non admitte-
tur. Ande si bene respicias illa ratio que facit q̄ procurator nō
admittatur cum reus non potest daminari abñ. si. maioris di-
ligentia in examinatione cause. illa eadem ratio inducit vt ad-
mittatur procurator quando potest abñs daminari. Et ideo re-
lectis istis rationibus que nō concludunt dicamus nos potius
ex mente bar. quam ex verbis q̄ ideo non admittitur procura-
tor in causis grauioribus siue in ipsis comprehendatur relega-
tio siue nō q̄ lex presumit melius posse liquere de veritate ipsis
partibus litigantibus per se. Causa est clarius qui hoc dicit in
c. tue in fi. §. de procu. et latius pater ex his que ponit tex. in l. de
62 mino. §. toimenta. ff. de quest. et vbi iuriscōsultus dicit q̄ ex
sermōibus ex trepidatione et constancia partium in iudicio
63 criminali veritas melius innoscitur. et inde est q̄ etiam in
alijs causis criminalibus a religione. j. iudex potest cogere par-
tem si vult comparere personam. vt tradit Bar. no. in. l. ij. §.
defendi. ff. ex qui. cau. in pos. ea. et in l. fi. c. de procu. et in l. ser-
uum quos. §. publice in vltimis verbis. ff. cod. Considerauit
ergo lex q̄ pp magnitudinem preiudicii que vertitur in causis
vltis ad relegationem non debebat admitti procurator vt cau-
se ipse perfectius innoscerent et liquidarentur. et hoc non so-
lum introductum in fauorem accusatoris et accusati sed etiam in
fauorem publicum q̄ accusatio criminalis tendit ad vindictam
b publicam. et interest reipublice maleficia puniri vt. l. iia vulne-
ratus quod si quis. ff. ad. l. acquili. vnde quia agendo causam
negligentius preiudicaretur non solum iuri privato sed publi-
co. et agitur de grandi preiudicio partium et etiam reipublice.
Iste sunt cause propter quas non permittit constitui procura-
64 torem etiam si partes vellet et tamen q̄ quando interesse publi-
cum est inseparabile a privato iuri privato propter publicum
renunciari non potest vt traditur in l. iuriscōntium. §. si paci-
scar. et in l. ius publicum. ff. de pac. ius q̄ in criminalibus reus
non potest renunciare defensionibus suis vt. l. pacius inter be-
redem. ff. de pac. per glo. et ibi per doc. et no. in. l. non tñ. ff. de
appel. Sed prima ratio magis placeat si fauor publicus et gra-
uitas cause. et q̄ grauitas clausit sit iusta causa cur non tractetur
per procuratores patet q̄ in causis ciuilibus arduis reus cita-
ratus non tenetur comparere per procuratores vt. l. i. cundez. §.
j. ff. de lega. et no. in. c. quedam. §. de procu. per Ange. in. l. ij.
§. j. ff. si quis cau. Quod ergo pars non tenetur facere in cau-
sa privata nō potest facere aliquo modo in causa publica. vbi
agitur de grauissimo preiudicio vel saltem valde grauium ne
preiudicetur in rem graui reipublice. tamen q̄ regulariter reus
non potest preiudicare vel renunciare defensionibus suis in
causa criminali. Et ex hac ratione que est verissima et bene de
65 clarata inferretur postea ad questiones sequentes. ¶ Et con-
sequenter queritur pro declaratione glo. nostre. virum in cau-
sa relegationis possit interuenire procurator que est questio mul-
tum vulgaris et difficilis in qua non sunt referenda omnia que
scribunt docto. quia nimis longum et tediosus esset. Dicamus
ergo q̄ tenentes opti. glo. nostre hic principaliter laborant re-
spondere ad tria iura. Primo ad. l. j. §. j. an per alium casum
cur non impropiando littera sicut facit Bar. et sequentes etiā.
Respondent optime Ric. de Saly. et Barto. eius nepos in. l.
eius sepe allegata q̄ ver. sed et in alijs causis dz intelligi de pe-
nis que sunt medie inter penas capitales et relegationē sicut pe-
na fustia vel flagellorū. Idem ratio in opus publicum ad tē-
pus de q̄bus fit mentio in. l. capitalis in pñci. ff. de penis. Et
ista responsio est optima quantum ad illam ver. nisi aliud ob-
staret. C. Secundo respondet doc. moder. ad. l. fi. c. de iniuri.
Et primo rñdet Saly. et Ric. in loco allegato q̄ ibi nō admit-
tatur pcurator q̄ illustris psona intulerat iniuriā illustri. vnde
in illo casu cessat priuilegiū de quo in. l. fi. ff. eo. v3 qđ nō im-
ponit eis pena corporis afflictiua pp paritatem persone offen-
se. sed ista rñsio est multum frivola. Primo q̄ iura simpliciter
dicunt q̄ bonestioribus personis non imponitur maior pena
66 et q̄ in quocūq̄ crimine q̄tuncq̄ atroci imponitur minor pe-
na bonestioribus quam humilibus vt in. l. moris. §. fin. ff.
de penis. et in. l. capitalium. §. non omnes co. et tamen posset
esse aliquod delictum grauius in quo plus deliqueretur quam
si quis inferret iniuriam in illustres personas. Ande quia ista

h Republic
maleficia. sc. add
ter. in. l.ij. sc. sed
agat. ff. de iudi. z
in l. bōs fides. ff.
depo. z l. i. ope
ris. c. de penis
in. c. clericū de
vl. z bō. de z l. e.
z insula. xxiij. q.
tiij. sed in babes
ter. in. pūcti gl.
in. l. ij. di. i. vbo
sine pmissu. ff. de
sepul. viro. z text.
i. l. sōgus. l. ij. in
v. impunita. ff. de
iud. z ibi barr. ad
hoc nota.

b. **¶** Aliq. excludit
 hinc de ista dictione:
 vide **¶** lib. 1. auct. q.
 ius. C. si peius et ar.
 obi. l. c. si grauiose
 de rescript. li. vi. et
 vide **¶** Jo. an. de pbo.
 c. q. d. lib. vi. et
 b. h. l. i. summa. de
 foro. q. si. ff. de i. et
 bo. de. c. ij. ad l. i.
 et ad l. i. ff. de ar. i.
 l. b. d. i. t. ff. ad l. i.
 ff. de i. et p. l. i. pa.
 r. i. et q. si. s. i. s. p. m. p.
 no. ff. de leg. l. ij. et
 al. l. i. i. m. m. i. n. i. s. s.
 et de off. p. b. et l. e.
 et ad l. i. ff. de i. et
 pub. sub. q. si. et l. i.
 de iur. stip. q. si. et
 l. c. q. p. b. i. t. u. r. de
 p. b. e. n. i. t. u. r.

Archivo
Histórico

causa est capitalis potest opponi etiam post litem contestatam
quousq; non finitur liquidatio negotij q; adhuc duranti ratio
nes propter quas procurator. prohibetur admitti allegans ea
que no. Saly. in l. quis. C. de adul. q; istud dictum non videt
procedere de iure quia etiam post litem contestatam durat causa
propter quas miles non debet admitti ad procurandum. scilicet
utilitas publica neq; reus criminis neq; senina neq; similes
personae. In milite utilitas publica vt. l. militem. C. de procura.
In alijs causis pitaliores assignari in illis legibus. z. tamē non
possunt repelli post litem contestatam. vnde si iudicium non
esset nullum vt. i. dicam. z. istud dictum non bene probaretur
85 iure. nec videretur procedere. ¶ Et super isto articulo vtrū
iudicium sit nullum quando procura. interuenit a principio ex
parte accusatoris vel ex parte accusati. d. Joan. in effectu tenet
q; in duobus casibus iudicium non sit nullū. Primus est quod
procurator fuit admissus ex parte accusatoris z. plene pro
bavit crimen contra reum presentem. Secundus quando pro
curator interuenit ex parte accusati z. plene constitit de innocē
tia rei contra ipsum accusatorem presentem. Et notetur q; licet
isti procuratores a principio non deberent admitti q; tamen
non fuerunt repulsi. z. per ipsos fuit liquidatus crimen videtur
q; debeat ferri sententia. nec sit curandum q; alius diligentius
potuisset liquidare ex quo sufficienter crimen est liquidatū arg.
l. gallsus. §. si eius. ff. de liber. z. posthu. q; vnde cumq; crimina
86 clarescant puniendi sunt. xxiij. q. iij. c. eccle. + z. quia vt dicit
Inno. in simili in. c. in nostra. de procu. z. in. c. causamq;. qui
si sunt legitū. z. Barto. in l. posthumus. §. si quis ex bis. ff. de
inoffi. testa. Sententia lata pro vno in causa in qua agens nō
petit sibi aliquid dari vel fieri s; solum aliquid fieri a iudice vel
declarari prodest omnibus. vnde sententia lata hic pro procu
ratorē accusante pderit accusatori z. republice z. omnibus dato
q; ille non fuerit legitima persona. vt dicit text. in. §. si quis ex
bis preelegato. Et cessant istis duobus casibus omnes ratio
nes propter quas procurator prohibetur admitti. Nec ob.
dicit ipse si dicatur in secūdo casu. scilicet quando reus constituit
procuratorem z. liquidat in innocentiam suam q; sicut reus ab
sens non potest condemnari ia non videtur posse absoluti per
regulam positam in l. iij. ff. de re. iud. z. l. iij. C. vbi sena. vel cla.
per locum a specialī z. in. c. cu; inferior. de malo. z. obe. quia ad
hoc responderi ipse q; illa regula procedit vbi est eadem ratio
secus si sit diuersa ratio condemnationis z. absolutionis.
87 ¶ Et ex quo dicto no. sing. q; quāuis reus nō possit absens
damnari in causis a relegatione. §. vt. l. absentem. ff. de penis.
potest tamē diffinitū absoluti si iudex patiatur liquidari de in
nocentia sua allegat dominos de rota hoc tenentes. ¶ Cū
mibi placer indistincte sententia communis q; iudicium sit nullum
ipso iure moueo; forti ratione z. auctoritate iure lege. Ratione
quidem vt. s. dictum est. Causa propter quā prohibetur procu
rator in istis iudicijs est q; lex non iudicat sufficienter discuti
z. cognosci de crimine siue de causa quādo partes non sunt pre
sentes in iudicio. Ande si processum fuit cum procuratoribus
vsq; ad sententiam notoriam est q; nō fuit cognitum de causa
prout natura causae requirebat ergo sententia est nulla q; causae
cognitio est de essentia iudicij vt. l. si ex stipulatione. C. de sen. z.
l. si. C. commin. vel epistolae. z. tradit Bart. in l. prolatam. C.
de sen. z. est casus in. c. cum ex lris. s. de resti. in integ. z. plene p
glo. z. doc. in. c. ecclesia sancte Marie. s. de constit. Ande dicit
88 + Bar. sing. in extrauaganti ad reprimen. in glo. super verbo
summarie q; si iudex in iudicio plenario proferat sententiam in
qua dicit se summarie cognouisse sententia est nulla ipso iure.
Nec ob. qd dicit Jo. de imo. q; satis ē in pmo casu plene fuisse
probatum vt sequi possit condemnatio licet possit probari me
lius z. in scdo casu innocentiam rei esse probatam vt possit ab
soluti. q; rideo q; vtrunq; istoz est satis ad ferendā cōdemna
toriam vel absolutoriam sed non est satis quo ad veram liquida
tionez innocentie in primo casu. z. criminis in scdo casu q; in
primo si accusator ipse fuisse patus ex sermonibus eius ex cō
stantia z. trepidatione potuisset deprehendi innocentia rei z. cō
futati calumnia probationū z. sic p; q; adhuc durat ratio q; si
miser in scdo casu si reus fuisse pns ex sermone constantia z.
trepidatione ius potuisset detegi crimen qd pp absentiam fuit
occultatum saltem quo ad aliq; iudicium per qd postea fuisse
positus ad torturam. vnde manifeste patet qd non est plene
cognitum de causa. sicut cognoscit debuit. Confirmatur ista
conclusio ex text. not. ij. q. vi. c. si quando iuncta. l. j. in prin. de
ascer. tol. dicit. n. text. in. c. si qn q; cā criminalis z. causa status
prohibentur agi pcuratore z. sic pacificat istas duas causas.
sed in cā status tex. dicit in. l. j. in pun. preeleg. q; penitus pro
hibetur per procuratorem comparere seu lingare ergo videtur
q; iudicium

[illegible][illegible]

a **C** Per electio
nē. vide ad b̄ bal.
i aut. habita i vlt.
car. C. ne fil. pro
pat. 7 i l. puatorū
7 i l. fi. in fi. C. de
iur. om. iud. 7 do.
Ab. 7 mod. c. p̄
m̄. s. de elec.

bC Etiaꝝ adde
qđ ista dictio impli
cat vt p bar. i. l. c.
C. si tu. vel cur. z l.
l. si tertio. §. offen
sum. ff. de aqua
plu. ar. mo. z ma
xime Ga. l. i. j. i. j.
col. ver. inter. C.
qui admi.

quoad beneficium contra quod opponitur exceptio istud iudicium civile operetur idem quod iudicium criminale non tamen operatur per eundem modum quia si ageretur criminaliter remoueretur ille a beneficio in penam sed in isto iudicio non auferatur sibi beneficium in penam sed potius tanquam inhabili. q. ex quo non potest ordinari vel conferri consequens est ut non sit habilis ad beneficium retinendum et per hoc dicitur 12 veram esse doctrinam Federi. de Sens. consilio suo. xxiij. t. g. dicit quod quando agitur contra clericum. et petitur priuari beneficio simpliciter in hac causa potest intervenire procurator quod iudicium est civile cum non agatur ad remouendum cum in penam sed potius tanquam inhabilem ad beneficium retinendum. Pro ista conclusione adducit text. quem reputat not. in c. per tuas. j. de sumo. ubi probatur quod iudicium inquisitionis de iure canonico in quo agitur ad remotionem a beneficio quod illa non est pena ordinaria delicti dicitur iudicium civile. et ita alias disputando dicit per illum text. Aduertetamen quia sicut hoc est certum quod quando crimen obicitur per viam exceptionis. istud est iudicium civile ut est casus hic quod principaliter agitur ad repellendum. et in consequentiam auferitur ius questum ut dicitur in ea est dubium quando agitur per viam inquisitionis ad priuandum aliquem beneficio istud iudicium sit civile. nam hic videtur agi principaliter ad penam imponendam ut in capi. inquisitionis in si. prin. j. co. ergo cum agatur de pena non applicanda parti. sed respiciente vindictam publicam iudicium videtur criminaliter iuxta regulam positam per Bar. in l. agraria. ff. de ter. mo. Jo. an. in addi. Spec. in ti. de inq. l. g. nunc videndum referens dicta Damiani in quadam sua divisione dicit quod iudicium inquisitionis est iudicium civile quinimo etiam si agatur per inquisitionem de tali crimine in quo venit imponenda pena depositionis ab officio etiam in processu inquisitionis nihilominus iudicium dicitur civile ita dicit singu. Jo. an. in c. frequens. de testi. spo. lib. vi. Et potest esse ratio quod priuatio ab officio venit in consequentiam ad priuationem a beneficio. vel potius fit priuatio ab officio quod persona est inhabilis ad eius executionem quam sit pena formalis delicti. Contra hoc tamen dicitur singu. facit text. in c. inquisitionis. in principio. j. eo. ubi dicitur quod in tali casu proceditur sicut in accusationis iudicio. Sed redeundo ad principale dicitur ista conclusio que dicit quod euz proceditur ad priuationem a beneficio iudicium dicitur civile videtur fundari in hoc quod non imponitur pena ordinaria delicti sed extraordinaria. ita videtur dicere text. in c. per tuas. Et probatur ista conclusio ratione fortissima. quod euz inquiritur de crimine contra clericum admittuntur testes laici et femine ut in c. quoniam de testi. p. 3. enim ubi iudex procedebat ex officio l. 3. crimina fuissent sibi denunciata. et ita tenet ibi doct. Anso. Sed si iudicium inquisitionis esset criminale tales persone non admitterentur contra clericum ut in c. de cetero eo. an. et in c. cum. p. s. e. Et hanc conclusionem 13 Barto. quod quando agitur ad remotionem a beneficio sit remedium civile et non succedat loco accusationis in l. i. j. si p. ubi co. ff. de adul. et in l. i. j. si sciendum. ff. de susp. tuto. ubi declarat dicta Innoc. in c. si. de pur. cano. Pro ista conclusione facit 14 quod penam extraordinariam crimine imponit iudex cause civilis quod alias non potest punire ordinarie de cie. ut l. nullus et 15 quod ibi no. C. de testi. Et dicit tamen hic doct. Anso. de bur. quod si per constitutionem episcopalem pena priuationis a beneficio esset pena ordinaria delicti tunc iudicium esset criminale. quod est ratio propter quam dicitur civile in c. per tuas. et hoc sequi 16 tur hic doct. Abb. Et quod d. diximus in vno no. quod per electionem que expectat confirmationem post se acquiritur ius in habitu sed non in actu sicut dicitur gloss. in c. quanto. preallegato. Vide ad confirmationem huius conclusionis Bald. in aucten. habita in vlt. carta. C. ne si. pro pa. et in l. priuatorum et in l. fin. in si. C. de iur. om. iudi. et Abb. moder. in c. post q. s. de elec. Licet autem electione sola cum acceptatione acquiratur ius in re habita ut videtur est. Dicitur tamen adhuc beneficium vacare ante confirmationem superioris. Et Ande si electus non confirmatus moreretur in curia non dicitur beneficium per mortem suam. Abb. est singu. et vnicu. in clemen. j. in verbo collato. ut sit. pendens. Et in gl. posita in verbo inscribi. Enumerat hic gl. aliquos casus in quibus non est necesse inscribere ad penam rationis. aliquos etiam vltra ista enumerat gloss. q. d. viij. in summa. et 18 doct. et doct. quod dicitur addere et breuiter inquantum volunt quod actor accusans nomine alieno non tenetur inscribere. et similiter ille qui accusat ut videtur mortem defuncti per l. tu totum. ff. de his qui. ut indig. quod ista dicta simpliciter intellecta non sunt quod ista pena non est bona. aliquis excusator accusando a presumpsa calumnia ergo non tenetur inscribere. ut est casus

clarus in l. i. j. C. qui accu. non pos. ubi patet quod tutor qui excusatur a presumpsa calumnia nihilominus subscribit. Et que sint ille persone que excusantur a calumnia presumpsa. Vide per glo. no. in l. i. j. in prin. ff. ad turp. et melius in l. abaleras. §. calumniator. ff. de infam. Potest tamen saluari doctri. doct. qui hoc dicit ut dicamus quod tales non tenentur subscribere sub forma comuni sed magis stricte. quod dicunt se obligare ad penam si fuerint deprehensi in euidenti calumnia. Et ex his inferitur ad intellectum l. i. j. C. de fal. mo. nam ibi non probatur quod non requiratur subscriptio in accusatione sed solum quod actor non puniatur de calumnia si in expositionem glo. quod est intelligendum. sed presumpsa per ea que habent in l. i. sed si hac. §. si aut. ff. de in ius voc. et in l. qui cum maior. §. si. ff. de bo. libe. Et tamen aduerte diligenter ad text. in d. l. i. quia si bene respicias videbis quod etiam non probat quod ibi dicitur glo. nam ut patet ex ver. dispar patrimonium. quod intellectus illius est. quod actori probanti accusationem datur premium immunitatis a numeris. Et quod diuersi sunt forme immunitati. quia quedam liberant a muneribus personalibus. quedam a realibus. ideo dicit Imperator quod pro qualitate patrimoniorum ipse statueret immunitatem concedendam singulis accusantibus. nam a muneribus realibus non ita conceditur facilliter excusatio habenti amplas facultates sicut habenti mediocres vel modicas. Et secundo adde ad dicta doc. dum dicunt communiter quod maritus si accusat iure extranei tenetur subscribere per c. tue. §. de procurat. scilicet si accuset iure mariti ut l. quamuis. el. ij. C. de adul. et Saly. in dicta. l. quamuis dicit illam l. esse correctam per ius nouissimum. id est per aucten. sed hodie. C. de adul. et si cetera. in c. tue. intelligitur simpliciter siue maritus accuset iure mariti siue tanquam extraneus et ita videtur necessario dicendum. quia de iure. C. solus maritus et confanguinei uxoris sunt quorundam opinio. admittuntur ad accusandum propter iniuriam sibi illatam ut dicit text. in l. quamuis. in fin. ergo maritus non potest accusare iure extranei. euz extraneus hodie non admittitur. Et de muliere autem que accusat in casibus sibi premixtis tenenda est sententia glo. nostre et communis quod potest accusare sine subscriptione quicquid dixerit Jo. de Imo. quia text. clare hoc dicit. xv. questione. v. et c. de crimine. et l. de crimine. C. qui accu. non pos. Et quod hic agitur de pena rationis. querunt doc. post Jo. an. and. quid si inscriptio vel subscriptio ad penam rationis obmittatur vtrum valeat processus. ita quod actor si non probat ex eo puniatur ad similitudinem pene super quo communis opinio. est cum glo. in l. secunda. et in c. de fide instrumentorum. quod obmissio istius subscriptionis non viciat processum. quod etiam ipsa obmissio actoris damnator ex legis dispositione similitudine supplij. ut l. fina. C. de accu. et l. si. ff. de furtis licet gloss. aliter dixerit. l. iij. q. d. iij. §. inscriptio. Pro ista opinio. facit optime text. et quod ibi tradit Bald. in prima lec. in l. bis verbis. cum 22 l. sequen. ff. de adop. ubi probatur quod obmissio solemnitas que suppletur a lege ipso iure nunquam reddit actum nullum. quia sic suppletio legis esset frustratoria. ad idem text. in l. j. in principio. C. de rei. vxo. act. Si ergo lex ipso iure obligat accusatorem ad similitudinem supplij supplet defectum solemnitatis obmissio. et ideo valet iudicium. Sed dubium remanet in hoc quod leges dicentes quod actor puniatur similitudine supplij vel pena rationis loquuntur et presupponunt quod inscriptio precesserit. et sic iudicium solemniter fuerit inchoatum. Nam si ista solemnitas fuisset obmissa text. videtur dicere quod libellus est ineptus et iudicium nullum in l. libellorum versum. quod si libelli ff. de accusa. et reus absoluitur ab observatione iudicij non diffinitur ut ibi dicitur. Sed pena que imponitur non probatur vel succubenti in causa intelligitur imposita illi qui succubuit per diffinitam non illi qui repellitur a limine iudicij ut est casus no. in l. papinianus. §. meminisse. iuncto versu. si quis impubes. in primo responsio. ff. de iust. test. ergo actor non potest puniri que iura inducuntur sic. dicit enim text. in §. meminisse quod qui succubuit vel non obtinuit in querela inofficij perdit relictum sibi factum in testamento. deinde dicitur in §. si quis impubes quod si impubes arrogatus dicat testamentum patris arrogatoris inofficij dubitari potest verum perdat quartam que sibi debetur de bonis patris arrogatoris cui questioni respondet inofficij dicens quod iudex non debet admittre istum ad dicendum inofficij testamentum. et si iudex faciat debitum suum non procedit questio. et sic deciditur clare quod quando actor repellitur a limine iudicij et reus absoluitur ab eius observatione non incurrit penam ammissionis relictum propter quod articulus iste non est expeditus. Saluando tamen communem sententiam dicamus quod quia textus in l. i. j. calum. natoribus

natoribus. ff. ad turp. dicit quod pena rationis que imponitur calumniatori imponitur per l. satis apparet quod similitudo supplij imponitur actori ex legis dispositione et si nulla preceat promissio hoc etiam probatur in ratione sui in l. i. j. §. incidit eo. et ubi text. dicit quod ille qui diffidentia probationis mandauit alteri ut accusaret. ideo puniatur tanquam calumniator ne lucretur ex delicto suo. Et ut penam calumnie quam alius supponendo voluit fugere merito substat. Ita ergo dicemus in casu nostro quod actor qui non subscribendo voluit fugere penam calumnie cum subscriptio sit inuenta ad calumnia puniendam non lucretur ex delicto suo et eandem penam calum. 24 ne patiat. Et confirmat ista conclusio. quod si iudex qui in iuste occidit aliquem patitur rationem vel qui non punit puniendum. et tamen non subscribit eadem ratione puniatur actor non subscribens. Primum probatur in text. sing. in l. lege iulia. §. si. ff. ad l. iul. repe. quem ad hoc adducit Bald. in l. i. j. in prin. ff. quod quisque iur. Secundum in l. i. j. C. de deserto li. 25 bro. r. j. ubi hoc ponit Bart. et similiter etiam dicimus in teste quod testis qui deposuit falsum in crimine capitali puniatur ratione ut est casus sing. xxiij. q. v. c. h. imago. in si. et licet glo. ibi teneat oppositum tamen text. hoc probat et 13 Bal. expresse in c. j. §. homicidium de pace iura. fir. allegat casus in l. j. in prin. ff. ad l. cor. de sic. Et l. 3. inter istas personas posset assignari aliqua vis. opi. tamen communis potest substat. licet non transeat sine dubio. Potest tamen moueri ad tenendum communem sententiam ex ratione que elicitur ex d. §. incidit. §. rela 26 to. Et sed queritur pro declaratione. quod precedentis et totius materie si lex etiam actoris non inscribente imponit ipsi penam rationis quare fuit introductum ut actor co-gatur se inscribere euz promissio superflua non approbeatur a iure ut l. qui bis idem. ff. de verb. obli. et l. hec stipulatio. §. di. unus ut legi. et no. ca. hoc tangit solus Bal. in l. qui crim. C. qui accu. non pos. Et ibi ut assignare duas rationes. Primum est quia quod specialiter exprimitur et promittitur magis timetur quasi si sit magis ante oculos. sicut dicimus de scripturis sacris quarum presentia semper admonet iudices sacramenti religionis in l. rem non nouam. §. generaliter supra de iudi. Sed aliud est quod punit sacrorum valeat ad confirmandum animi iudicis ut bene indicet aliud quia promissio que exprimit id quod tacite inest aliquo operatur. quod regula est in prin. in l. iij. §. de leg. j. ubi ipse infert secundam rationem que est melior quod ex promissione facta ab accusatore obligatur actor ad penam ex obligatione naturali surgente ex consensu ubi alias non obligaretur ex tali obligatione sed solum obligatione descendente ex equitate naturali sed plene declarauimus supra in Rubrica huius tituli declarando dicta Bar. in l. ex hoc iure. ff. de 27 iust. et iur. Et ex hoc resultat vnum aliquid singulare et pulchrum quod quis ad penam corporalem non possit aliquis obligari ex pacto ut l. liber homo. ff. ad l. acqui. fm. glo. xxiij. q. v. c. cum homo. et Bart. in l. interdum. §. qui furem. ff. de fur. Istud est limitandum nisi aliquis obliget ad penam corporalem quod ex legis dispositione esset omnino subiturnus et est limitatio iuri conueniens per ea que habentur in fin. in text. et gloss. in l. legitima. ff. de pac. Tu potes addere ad istam secundam rationem que est satis probabilis quod cum leges volunt subscriptionem esse inuentam ad compensandam calumnia et ad viciendam nisi aliquid obliget ad penam corporalem et tamen non ab illis effectus et non leuis debet induci ex ista subscriptione. Dicamus ergo quod subscriptio inducet hunc effectum quia subscribens et non probans crimen in dubio presumatur calumniari absque eo quod aliter probetur calumnia sua. Et sic intelligitur text. in l. i. j. C. de calum. et gloss. in l. abaleras. §. calumniator. de his qui no. infra. Sed si fuerit obmissa subscriptio. tunc non presumatur in dubio calumniari. nisi aliter ex coniecturis constet iudici. et sic intelligitur text. in l. i. j. §. calumniatoribus c. §. sequenti. ad tur. nec restringit ad personas exceptas ut ibi dicit Bart. et istud dictum est valde nouum in ista materia et contra eodem finem que simpliciter dicit quod non pro 28 bans presumatur calumniari. Et dicamus tamen quod alio modo inherendo comuni sententie quod vltra effectum quem dicit Bal. inducitur ex subscriptione quod actor qui non probat diffidit excusabitur a calumnia. et erit opus clarioribus indicij et argumentis ut promissio hominis aliquid operetur. sicut videmus in simili quod quis. et iusta causa litigandi excuset ab expensis in iudicio civili si tamen expensae puniuntur per stipulationem non excusatur fm. glo. quam Bal. dicit esse sing. in aucten. de iudi. §. oportet. sed est alia que idem dicit in effectu in l. si mulier. §. si rem. ff. de leg. iij. quam Bar. videt ibi ap probare. licet Bal. aliter sentiat in l. pperandus. §. fin. autem

alterutra. C. de iudi. Ad minus tamen esset concedendum quod iustior ea requireretur. Et ad materiam nostram vide glo. sing. xxiij. q. ij. c. sane. el. ij. que dicit quod qui accusat mortuum 31 de crimine tenetur inscribere ad penam rationis. Et vide etiam Bald. et Bul. de cu. in l. abaleras. §. calumniator. preal. in l. i. j. in si. C. de in. instrum. ubi dicunt quod in pena rationis non distinguit nobilis ab ignobili. quia lex vult accusatorem puniri eadem pena. scilicet si lex puniret nobilem et ignobilem eadem lege. quia tunc seruatur distinctio personarum. de qua in 32 l. capitalium in l. seruoz. de penis. Et vide etiam Bald. ad materiam in l. cassius. ff. de sen. ubi dicit quod quando exceptio de crimine opponitur in famam intellige de facto sicut est casus al. legatur volus criminosis iudex semper debet cogere excipientem ad promittendam certam penam si non probatur sicut iudex potest comminari penam tunc cum constituit alimenta pupillo si cetera aliquid de substantia pupilli ut l. ius alimentorum §. ij. ff. ubi pupil. edu. deb. Sed ibi concurrunt multa specialia cur iudex ita faciat perfidia tutoris et causa alimentorum que est fauorabilis que non concurrunt hic. ideo standum est simpliciter huic decre. que dicit quod non debet se inscribere eam ad penam extraordinariam ut patet ex principi. iuncto ver. post c. 33 firmationem per locum a speciali. Et tractant etiam hic doc. post Jo. an. and. de forma huius inscriptionis qualis debeat esse. et est communis conclusio quam etiam approbat Bar. in l. sciuti. ff. de accusa. quod subscribens debeat se obligare ad similitudinem pene et promittere de prosequendo litem vsq. ad finem. Primum partem forme probat text. in c. tue. §. de procur. et in l. si. C. de accusa. Secundam probat text. in d. l. sciuti in secundo responsio. et in l. qui crim. C. qui accu. non pos. 34 Et aduerte quia quando pro crimine esset imponenda pena pecuniaria. ista promissio posset multum operari. Quia enim lex non instruat eum dare fideiussores sicut facit in promissione de perseverando vsq. ad finem habens simpliciter promittere nuda cautione saltem deberent obligare bona in genere ubi ut dicit pena que venit imponenda esset pecuniaria iuxta regulam positam in text. et in glo. in l. hio vel seruo. §. si. ff. quando dies leg. ce. et in l. paulus alias per totie. ff. de preto. stipu. Ande si quis pro pena haberet bona tacite obligata ubi alias non haberet ut l. j. et ibi no. C. creditorum penis fise. et l. libro. et nota. in l. si quis. ff. de iur. fidei. Sane tamen posset dici quod cum leges simpliciter et vniformiter altrigant accusatorem ad obligandum se ad penam rationis siue illa sit corporalis siue pecuniaria quod sicut in pena corporali non debet obligare bona ita nec in pena pecuniaria ut sic vniformiter ista determinet. Et pro declaratione huius materie querendum esset hic. vtrum si locus tempus et alia requisita in accusatione obmittantur valeat iudicium parte non opponente. Et vtrum si crimen obicitur per viam exceptionis debeat apponi locus tempus et similia. de quibus omnibus dicitur plene in c. qualiter. el. ij. j. codes. Et in glo. posita in verbo 35 fm. et doder. sentit quod criminofus admittatur ad excipiendum contra petentem confirmationem vel consecrationem. Super quo Anno. hic posuit duas opinio. Primum opinio. distinguit quod aut criminofus excipit pro interesse proprio. verbi gratia. patronus ecclesie vel parrochianus qui est suus subditus prelati. Et aut excipiens non prosequitur proprium interesse sed commune id est bonum publicum. Et primo casu admittitur criminofus ad excipiendum quia admittitur ad accusandum quod est fortius ut in c. de cetero. in si. de testi. l. iij. q. vj. c. omnibus. sicut et admittitur ad denunciandum ut no. in c. et ex parte adde. §. de testi. Et secundo casu non admittitur quia excipiens volutarie tenet magis locum actoris quam rei ut no. Anno. in c. euz inter. §. de excep. et not. in c. super eo. §. de elec. Et inde est quod repellitur si est inimicus ut in c. me. minimus. §. eod. quod non conuinceret si esset proprius reus. simpliciter quod fuit opinio quam ipse approbat hic tenens. Et secunda etiam si non interit excipientis particulariter criminofus ad excipiendum debeat admitti. quia hoc ipso quod in confirmatione vel consecratione apparet contradictor. et excipiens petentes se confirmari vel consecrari debet offerre libellum et litem contestari et per consequens constituitur actor et excipiens reus ergo tanquam reus debet admitti. sed ista ratio non videtur confundere. quia postquam excipiens esset admissus ad excipiendum verum esset istud dictum. Sed qui petens confirmacionem a prin. repellitur excipiens dicitur tua exceptio non d. admitti quod est criminofus tunc antequam liqueret vix iste esset repellendus vel non coheretur petens confirmari offerre libellum et litem. mere petes actoris quod ante oia discutendum est de personis ut in c. j. §. eo. q. j. in prin. et in l. si queramus. ff. de testa. Ande

Et regula. adde text. l. i. no. re. C. de fidei. et text. l. i. vba b. ff. de p. q. reg. adeo est vera quod et preedit in spiritualibus gl. i. c. ad audientiam fo in gl. iij. de refert. et ibi doct. Abb. do. et in l. i. in c. clarum in gl. j. de prebend. glo. in c. cum. et. et rarities in v. p. et. et ibi doct. Ant. de bu. in xxxvij. col. de p. q. gl. i. c. oli primo i glo. ij. et ibi doct. Abb. de testi. spolia.

archi. in. c. illud. xxiij. ol. prolixe hoc disputans sequitur pri-
mam opt. s. relatum pro qua videt casus in. d. illud. Et licet
Inno. hic in secunda opt. dicat respondendo q. quibus cri-
mi ibi discutitur persona opponens non vult sit criminosa vel
non. sed vult habere promptas probationes eius qd obicit
vel vult excipiat malo zelo et ex invidia ista responsio aliqua
liter restringit illum tex. Et ideo mo. hic. r. d. aut sequuntur pri-
mam opt. distinguitur vi. s. dicitur quod credo de iure esse verio
37 rem. + primo quidē q. si ad impediendū matrimonii carna-
le non admittitur denunciator. qui sit criminofus vt est casus
in. c. ma. r. ibi per glo. s. de pōn. malominus debet admitti
excipiens criminofus ad impediendū matrimonii spiritua-
le quia vacatio dūtarum ecclesie est periculosa vt in. c. ne pro
38 defectu. s. de elec. + Secundo hoc probatur q. criminofus
non admittitur ad denunciationem canonicā vel iudicalem
si non prosequitur interesse propriū. iij. q. vij. c. qui sine r. c.
postulatus r. in. c. cum dilectus. j. eo. r. tenet glo. que ibi proba-
tur a docto. in his duabus denunciationibus in. c. in omni. s.
de testi. ergo idem dicendū in excipiente a forozī quia denun-
ciatio videtur esse favorabilior exceptione cum presumatur fieri
ex caritate propter monitiones precedentes et fiat ad fines cor-
reptionis a peccato. + Confirmatur ista conclusio ex ter. no.
in ista materia in. c. cum dilecti. s. de excep. in ver. sue ecclesie de
seniores vbi canonici criminofus non repellitur ab excipien-
do contra confirmandum. quia defendit causam sue ecclesie et
tacite datur intelligi q. vbi non ageretur de interesse proprio
quia ille erat futurus finis prelati criminofus non admitti-
retur ad excipiendum et ille tex. probat nota. id quod dicit hic
39 + Inno. q. subditus excipiens contra prelatum propriū vi-
ditur prosequi propriū interesse contra quod tamen multum
facit p. mo. tex. in. c. cum dilectus. j. eo. in. c. glo. ibi posita
vbi dicitur qui erant subiecti episcopo vt satis patet in filiis
decretalis remouentur a denunciatione canonica vel iudiciali.
li. quia erant publici concubinarij. quod glo. dicit ideo esse q.
non prosequuntur propriū interesse sed cōmune. + Secundo
contra istud facit tex. nota. in de. constit. in. prin. r. in. s. sane.
de elec. vbi ille qui opponit solum crimina contra personam
electi iuxta formam. c. vt circa eod. tit. in. vi. dicitur prosequi in
teresse cōmune non particulare. nec restringit se ad opponen-
tem. vtz sit subiectus vel non subiectus. Sed ad ter. in. c. cum
dilectus. potes dicere q. ibi dicitur non erant subiecti episcopo.
Ad ter. in de. constitutionem. dic q. q. tum ad releuandum
proponentem a specificatione criminum et circumstantiarum
que debent poni in forma exceptionis loquitur illa decre. quia
cum specificatione criminum sit inuenta ad retinendas calum-
nias opponentium odiosum est q. quis admittatur ad exci-
piendum sine illa solemnitate. Et ideo stricte capitur ibi inte-
resse propriū pro aliquo iure particulari respiciente solum ip-
sum opponentem. q. tum autem ad repellendum alias admitt-
endum excipientem vt non repellatur p. exte. criminis pro-
ceditur magis stricte. + Et quia hic cepimus tractare mate-
riam exceptionis annectenda est quedam doctrina Inno. quaz
40 hic posuit. + Dicit. in. q. quia confirmatio r. conseruatio peti-
tur oñō iudicis non iure actionis verbum exceptio q. hic se-
a plus ponitur stat impropiet. quia exceptio est actionis eliso
vide cum hic nihil elidatur sed solum impeditur officium iu-
dicis dicatur potius allegatio et propositio quam exceptio vel
exceptio intentionis et facti et q. exceptio que repellit agentem
ipso iure non sit proprie excep. dicit tibi in. c. veniens. s. eo. r.
vltia ibi allegata vide bonum tex. in. l. j. s. ait pretor. ver. idem
41 pomponius. el. ij. ff. de dolo. + Ad iungit deinde Inno.
q. ille qui differt proponere exceptionem vtz ad consecratio-
nem si ponit eam prius proponere. quia r. habebat noticiam
exceptionis et facultatem probandi presumitur calumniose di-
stulisse et calumniose opponere et ideo poterit repelli iuxta. l. j.
C. de falsis. r. iuxta no. in. c. licet causas. s. de pbat. qd dictum
est no. r. videtur confirmare glo. no. quā ibi cōter. approbant
doc. in. c. inter monasteria de re iudi. r. hic vbi dicit q. obiciēs
exceptionem peremptoriam in causa appellationis quam po-
tuit opponere in causa principali non auditur. q. videtur mali-
tiose distulisse. Sicut tamen possit dici in casu nostro q. presum-
ptio calumnie cessat si excipiens offerret se paratū probare
incontinenti vt no. Inno. in. c. post cessionē. de conce. preb. r.
ego plene scripsi in. c. licet causas de pba. Sed q. causa verādi-
aduersariū distulit fore possit condemnari in expensis sicut
dicit ter. in excep. s. de excep. Et hoc est qd singulariter dicit
Bull. de ca. in. l. cogi. C. de peti. here. q. refert ibi Bal. q. ille
qui pponit exceptionem peremptoriam quam potuit proponere
in vim declinatorie ad processum si hoc faciat sine causa r. cō-
demnari in expensis. Et multum facit tex. pro ista doctrina

Exceptio ad
defacere q. tradit
d. sely. latissime
l. c. accedēs sedo
q. qm frequenter in
j. r. ij. col. vt lit. si
pt. r. i. c. ij. l. xvij.
col. i. p. de referi.
no. in. l. nā qd lig
de. ff. de pe. leg. r.
p. Bart. in rub. r.
in. l. j. ff. de excep.

in. d. c. exceptionem quam tamen non affirmo pronunc.

42 + In glo. que incipit. propter hoc non preindicat alijs di-
gnitatibus. No. illam glo. no. in. l. sui que pcedit q. quāvis cri-
men sit probatur p. aliquem per viam exceptionis nullo
minus si repellitur in alia exceptioe de se facta possit habilitari
subeundo purgationem canonicam quaz glo. d. Abb. hic dicit
esse sing. allegat tamen aliam que idem tenet in. c. inter solici-
tudines in secunda glo. de purga. cano. Nec obstat q. crimine
probato non debeat indici purgatio vt in. c. cum dilecti. j. de
purg. cano. r. in. c. ad nostram. s. de proba. q. respondet ipse
q. quāvis ex probationib. factis de crimine super vna decio.
ne r. ex repulsiōe electi. presumatur esse grauata opinio bui
repulsi. r. sic indigeat purgatione vt in. c. cum dilecti. j. de
niam in fi. s. de testi. De directo tamē per probationes factas
in illo iudicio nō probatur nunc crimen in alia causa. Et hoc
dicit glo. in simili. q. in. d. c. testimonium vnde non est verum
43 quantum ad hanc electionem probati esse crimē. + Sed
tu aduerte q. quādo p. promotionem obijciunt crimen vel
defectus superior ex officio suo non debet indici purgationē
nisi prius diligenter inquirat vtrum possit probari crimen vel
defectus vt est casus valde clarus in. c. accedens. j. de purga.
cano. r. inde est quod quando aliquis est infamatus de crimine
iudex debet prius inquirere q. indici purgationem vt in. c.
qualiter infra eodem in ver. debet. r. in. c. licet hely. j. de symo.
licet glo. aliter senserit in prima glo. in. c. inter sollicitudines.
preallegato. + Unde ista practica glo. nunc posset habere locum
quando testes examinati in prima causa electionis vel alie pro-
bationes non possent repeti nunc vt sic plene probent in isto
iudicio alias non esset admittenda probatio alias purgatio.
44 + In glo. que incipit. Hoc generale est. ibi r. a tali pena
imposita potest appellari regula hic posita p. glo. est verissima.
r. probatur d. iure canonico in. c. j. s. de dilati. r. in. c. quod ad
cōsultationem. de re iudi. fm doc. hic est tamen intelligenda
quando iudex grauitur ledit vel silem non leuiter. quia sicut
partes que dant arbitrium arbitrori videtur dedisse iniam
vt in modico ledant vt. l. si de meis. s. recepisse. in text. r. glo.
ff. de arbi. ita videtur esse mente legis vt in his que committit
arbitrio iudicis pro modica lesione non possit appellare fm
45 Bal. in. c. j. de mili. val. q. cōter. est + Dicit tñ hic. d. Abb.
referendo dicta Inno. in. c. pñti. de rescrip. qd est hodie. c. sta-
tutum. r. Bar. in. l. j. ff. de leg. ij. q. quando iudex habet arbi-
trari vt bonus vir. id est tanq. arbitror qd est quādo cogno-
scit de iniquitate laudi latī per arbitratorem tunc ab eis senen-
tia non potest approbari quia cum subrogatur loco arbitro-
ris sicut ab arbitratore non appellatur ita nec a iudice qui suc-
cedit loco ipsius per regulam. l. i. cum. s. qui iniuriarum. ff. si
quis cau. Dicit tamen sub dubio forte q. forte possit recurri si
cut possit a sententia arbitroris. r. ita intelligi. ij. glo. quam
in voce declarauit. Et hanc sententiam licet ipse non alleget
secutus est in publica disputatione quidam docto. antiquus
quem refert r. sequitur Jo. an. dr. in titu. de appellatio. s. in
quibus versicu. quid si conuenit. + Prima est quia sicut appel-
latur a sententia arbitri quando subrogatur loco iudicis. vt. l.
qui cum specialis. r. l. cum aperitissimi. C. de iudi. r. in. c. ab ar-
bitris. de offi. deleg. lib. vj. Ita contra quando iudex subro-
46 gatur loco arbitri o. sapere naturam ipsius. + Secunda q.
si diceremus a sententia iudicis recursus posse appellari. primo
concedendum esset q. possit et appellari secūdo vt in. c. sua. s.
de app. Et sic intercarer lites r. protelarentur qd est contra
naturam arbitramenti. qd cum sit transactio videtur inuentus
ad lites abbreviandas. Sed + Per. de ancha. disputauit publi-
ce contrariū cuius dicta refert r. sequitur Jo. de imo. in. l. j. ff.
de leg. ij. Mouetur q. cum regulariter a iudicis sententia possit
appellari etiam in arbitrijs vt. s. probatum est standum ē re-
gule vbi contrarium non reperitur iure cautum. Nec ob. argu-
mentum de subrogatione quia non est verum dicunt ipsi q. in
causa recursus iudex omnino subrogatur in locis arbitroris
q. coram arbitratore non datur libellus. r. tamen in causa re-
cursus porrigitur libellus vt nota. Inno. in. c. quinquaginta. l. i.
de iure iur. Item arbitror non habet ferre sententiam in scri-
ptis r. tamen nullus dicit qd in causa recursus iudex possit fer-
re sententiam sine scriptura contra. l. si. C. de sen. ex peti. rec. r.
c. si. de re iudi. lib. vj. Bal. autem in materia ista varielocus
est. nam in. c. j. s. sancimus. in vltimis verbis allegans Inno.
cen. in. c. innotuit. supra de arbi. simpliciter tenet contra Bar-
tol. q. a iudice recursus possit appellari. Et idem tenuit in
effectu. sed subtilius loquitur in. l. vnica. C. ne lic. in vna ca-
demq. causa ter. prouoca. vbi dicitur vbi dicitur magna equitate l. j. Jo.
arguit pro ipso sic. De iure non reperitur q. a laudo arbitra-
toris possit

toris possit recurri plusq. semel. q. leges que dicunt q. a laudo
arbitratoris potest recurri debent intelligi de primo cursu vt
l. bec condicio. de condi. r. demō. r. l. boues. s. hoc sermone
de verbo bz signifi. licet ergo iudex ferat sententiam vt bonus
vir r. vt arbitror. non tamen poterit ab eo recurri sicut dicit
hic do. Abb. quia non datur recursus nisi semel. ibi tamen te-
net contra Bart. q. possit appellari. r. idem tenet in. l. j. C. de
his que pe. no. in. ij. colum. vbi addit singu. ad prius dicta q.
licet possit appellari debet tamen appellari expressa quantitas.
te vel qualitate lesionis. quia non quilibet lesio dat facultatem
appellandi sed magna lesio vnde inferi ibi q. in libello recur-
sus r. in appellatione que fit a sententia iudicis pronunciantis
super iudicio recursus debet exprimi qualitas vel quantitas le-
sionis. Sed contrarium tenet r. credo q. rectius in. l. j. s. sed r.
si quis. C. cōmunia delega. vbi dicit q. cum sententia lata in
ista causa sit diffinitiva appellari potest ab ea sine expresse
causae sicut diffinitiva vt. l. scio quesitum. s. si. ff. de ap. + Cibi
in hac pulchra dubitatione placet sententia + Per. r. Bald. in
locis preallegatis q. ab ista sententia possit appellari. primo
quia inter arbitratorem sententem laudum r. iudicem est vna
differentia realis que proprie est causa cur ab vno possit appel-
lari r. ab alio possit quia iudex cognoscit cum iurisdictione ar-
bitrator autem sine iurisdictione quis ergo iudex non facit
procedat vt arbitrator extrajudiciali r. non iudicialiter q. pos-
sit appellari hoc solum sufficit q. procedit cum iurisdictione ca-
sus est expresse in. l. j. s. solent r. ibi per Bart. ff. de ap. +
48 lam. + q. ab actu extrajudiciali qui fit cum iurisdictione sem-
per potest appellari vt est casus in. l. nominationes. r. l. bi qui
ad ciuilia. C. de appel. + Secundo confirmatur ista conclu-
sio quia ante dicit iudicem in causa recursus adiri tanq. supe-
riorem qui corrigat iniquum factum arbitratoris. aut hoc ne-
gas r. simpliciter dicit q. iudex aditur tanq. alius bonus vir
49 qui cognoscat loco prioris ex legis dispositioe si cōcedis. + q.
adeatur vt superior dico q. tunc non debet attendi qualitas ar-
bitratoris cuius loco subrogatur tanq. superior. sed qualitas ar-
bitrius qui subrogatur quo ad modum r. formam appellandi
casus est not. quem ibi ponderat Anto. de burri. ad hoc in. c.
50 licet ex suspecto. s. si. s. de foro compe. vbi probatur. + q. quā-
do vacante imperio vel ex consuetudine. prescripta ecclesia suc-
dit in iurisdictione super laycos potest appellari ad papam
obmissio medio r. ab interlocutoria ante sententiam quod nō
posset fieri ad imperatorem r. iudicio seculari vt est notum de
iure. r. inde est q. quāvis iudex appellationis subrogetur loco
iudicis cause principali promissio facta coram iudice a quo
non durat coram iudice ad quem vt. l. cum apud. ff. iudi. sol.
Si vero negas q. succedat tanq. superior adhuc dico idem
non solum ratione r. propter differentiam primo loco assigna-
tam sed etiam per ter. r. quod ibi tradit Barto. in. l. multa in
princi. ff. de condi. r. demon. iuncta. l. si. s. sed r. si quis. C. com-
munia deleg. dicitur enis in. d. s. sed r. si quis quod in vltimis
voluntatibus recedatur a persona id est ille cui testator cōmisi-
t non arbitratu successit alius est dispositione legis q. tum ta-
men ad cōmissionem pene non cōmittitur pena arbitrate illo
qui succedat in loco primi ex legis dispositione sicut arbitran-
te primo quia pena est odiosa r. ideo proceditur magis stricte
in ipsius impositione. Cum igitur remoueret facultatem appel-
landi a sententia iudicis sit res odiosa quia tollit defensionem
que competit etiam ex cōmunicato vt in. c. cum inter in fi. s. de
excep. dicamus q. q. tum ad hoc iudex non succedat omnino
in locis arbitratoris. r. ad rationes Jo. an. respondendum est
breuiter ad secundam r. tertiā dico quia ad primā patet respō-
sio ex premissis. r. primo ad. l. cum specialis dicimus q. ibi non
appellatur a sententia arbitri quia succedat in locum iudicis
sed quia est iudex sicut sunt arbitri electi de necessitate iuris vt
ibi declarat Bart. vnde. c. ab arbitris ponitur in ti. de offi. de
lega. + Per. etiam ibi arbitri succedat iurisdictione iudicis ita qd
vterq. iudicat cum iurisdictione r. sic fit subrogatio per omnia
quod nō contingit in casu nostro quia arbitror procedit nō
cum iurisdictione r. iudex cum iurisdictione. que differentia est
iusta causa appellandi vt. s. dicit. + Ad tertiam rationē Jo.
an. dum dicit q. sic multiplicarentur plures appellationes. re-
spondet Bal. no. in illa. l. vnica. C. ne lic. in vna eademq. ca.
r. sequitur Jo. de imo. licet ipsum non allegat in. l. j. de delega. ij.
q. recursus factus ab arbitratore respectum recurrentis dicitur
que ad appellatio largo modo vt. l. non distinguemus. s.
cum quidā. ff. de arbi. vñ illa habebit p. prima appellatione. si
ergo petens reductionē succubatur corā iudice recursus nō pote-
rit appellare nisi semel. r. bz istud dicit magna equitate l. j. Jo.
an. expresse sentiat oppositus in loco allegato. + Dubitatio

autem predicta principalis esset minus dubitabilis si teneres
51 opi. Bart. in. l. si. ff. de appel. rec. + vbi expresse concludit q.
etiam a sententia arbitratoris potest appellari appellatione ex-
trajudiciali que tñ iudicet effectum reuocationis arentatorum
sicut de iure canonico dicitur in. c. ad audientia. r. in. c. bone. s.
de appel. r. in. c. consuluat. Illa tamen doctrina sua est dubia q.
Bal. contradicit sibi in. l. eos. in prin. C. de appe. r. in. l. bi qui
52 ad ciuilia. in pe. q. C. eo. + Secūdo adde dicit do. Anto.
r. moder. in quātum dicunt q. vbi aliquid cōmittitur libero ar-
bitrio iudicis cum libera voluntas non regulatur ab aliquo. l.
si quis in prin. de lega. j. r. ibi per Bart. r. in. l. fidei cōmissa. s.
q. delega. ij. q. tunc potest appellari nam hoc dictum sim-
pliciter videtur falsum. vnde est recurrendus ad ea que no. tra-
dit Bart. in extraganti ad repimendum in verbo videbitur
r. in. l. filius. ff. de dona. in prin. vbi dicit q. per ista verba non
videtur data potestas iudici disponendi contra ius gentium
vel equitatem naturalem. vel asserendi ius quesitum parti etiā
de iure ciuili. puta exceptionem prescriptionis que doctrina vi-
detur tenenda quicquid no. tenent Lyn. r. Bal. in. l. si cum eo. C.
de dot. promiss. r. Jo. de imo. l. j. in fi. ff. de lega. ij. vnde si iudex
non potest ledere in supradictis fm Bart. necessario videtur
inferendum q. possit appellari alias de iure ciuili non daretur
53 remedium quomodo corrigeretur eius iniquitas. + + Et ad
ea que ponit Jo. an. in titu. de citatione. s. sequitur ver. sed nū
quid credetur vbi dicit q. ab his que fit cōmissa potestati iudi-
cis non appellatur si iudex non vult ea facere. exemplum in. c.
54 consuluat. s. de offi. deleg. r. in. l. non quicquid. ff. de iudi. + Di-
cas q. aliud est q. lex cōmittat aliquid arbitrio iudicis r. pote-
stati vt faciat vel non faciat id qd cōmittitur r. aliud est id qd
est omnino faciendum a iudice qualiter fiat cōmittatur eius li-
bero arbitrio sicut aliud est ponere substantiam voluntatis in
voluntatem alterius r. aliud aliquid disponere qd sit declaran-
dum per alterius arbitrium vel voluntatem vt patet in. l. vtruz
s. cum quidam. ff. de re. dub. + Primo enim casu cum ponitur
in potestate iudicis libera vtrum faciat vel non faciat actum si
pars non vult facere vel iudex pars non grauatur. r. ideo non
potest appellare vt not. Spec. in titu. de officio iud. s. impedit
ver. quid si iudex. r. Bal. in. l. ne quicquam. s. vbi decretus. ff.
de officio procō. r. leg. Sed quando lex cōmittit aliquid fa-
ciendum iudici puta q. imponat penam prout vult vt vel q.
habeat liberum arbitrium in procedendo r. diffinendo in cau-
sis criminalibus. tunc si cōmittitur arbitrio iudicis vtrum fa-
ciat actum sed quomodo faciat. r. ideo regulatur eius arbitrius
quāntumq. liberum vt non sit contra equitatem vel ius gen-
tium r. vt contra predicta non possit ledere enormiter vel gra-
uiter ita tradit Bald. no. in. l. si quis maior. C. de transac. r. in
rubrica de pena iudi. qui male. iij. r. in. d. l. si post tres in repe-
titione in verbo exigit. que dicit q. etiam quando iudex proce-
dit extrajudicialiter potest ab eius arbitrio appellari.
55 + Tercio adde glo. nostre r. dicitis modernoz hic in qua-
tum dicunt q. a pena statuta per legem non potest appellari
nisi lex sit facta contra singularem personam. vel licet sit facta
vel videatur facta in genere prima facie vere. tamen fiat contra
particularem personam. Adde text. not. in. c. quia nos. s. de
appel. r. qd eleganter tradit do. Abb. moder. in. c. consuluat. s.
56 de ap. r. in. l. quisquis. C. quo app. non rec. + In glo. posita
in verbo criminal. Glo. ista approbatur cōmuniter a docto.
r. videtur satis clare sentire q. cum excipitur contra electum r.
confirmatum archiepiscopus non solus cognoscit de ista ex-
ceptione sed cum. xij. episcopis iuxta not. ij. questione. vj. c.
quis. r. c. seq. in. c. non potest. s. de re iudica. r. ita tenet Inno.
in. c. graue supra de prebend. + Que conclusio placet mihi
simpliciter per ter. in. c. j. s. de transac. prela. vbi ter. clare dicit
q. episcopum electum r. confirmatum solus pontifex potest
deponere. Si ergo quo ad potestatem deponendi dispositio
facta de iudicio criminali trahitur ad iudicium hoc ciuile. ergo
idem iuris erit quo ad solemnitates que requiruntur in cognitio-
ne. Non obstat ter. xxiij. distin. c. illud per quez aliqui moder.
sentunt hic oppositum dicentes q. sufficit numerus. xj. epi-
scoporum quia ille text. potest intelligi quando exceptio erat
opposita ante confirmationem. Sed ista solu. non videtur
tuta. quia fm hoc habermus dicere. q. solus metropolita
non possit infirmare vel confirmare electum quod tamen
non reperitur iure cautum. Dicamus ergo q. ibi non lo-
quitur de iudicibus habentibus cognoscere de causa r. cri-
mine obiecto. Sed de numero habentium purgare infama-